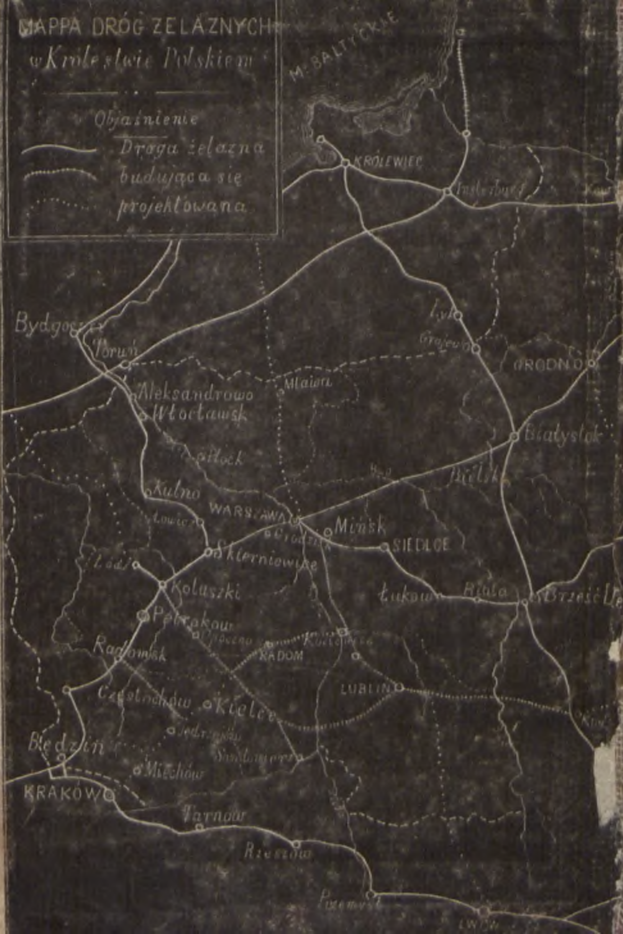
KALENDARZ

ROLNICZY

MAPPA DRÓG ŻELAZNYCH
w Królestwie Polskiem
Objaśnienie
Droga żelazna
budująca się
projektowana
M. BAŁTYCKIE
KRÓLEWIEC
Toruń
Aleksandrowo
Włocławsk
Płock
Mława
Kutno
WARSZAWA
Mińsk
SIEDLCE
Skierniewice
Łódź
Koluszki
Piotrków
RADOM
Radomsk
Częstochów
Kielce
Będzin
Miechów
KRAKÓW
Tarnów
Rzeszów
Przemyśl
LUBLIN
Łuków
Biała
Białystok
Bielsk
GRODNO
Grajewo
Łyk

KALENDARZ ROLNICZY

wydany staraniem

ANTONIEGO STRZELECKIEGO

NA 1876 ROK

(Siódmy wydawnictwa).

CZĘŚĆ I.

Cena egzempl., rs. 1 z przes. rs. 1 k. 20.
z opr. II części, rs. 1 k. 45 z przesyłką.

WARSZAWA.
Skład główny w Redakcji
Biblioteki Rolniczej,
ulica Solna N. 715 (18)

1875.

Дозволено Цензурою.
Варшава 28 Іюля 1875 года.

Druk J. Korzeniewskiego Sto-Jerska Nr. 12 w Warszawie.

Święta ruchome na rok 1876.

Kościoła Rzymsko-Katolickiego.		
Niedziela Starozap.,	d. 13	lutego.
„ Mięsopus.	„ 20	„
„ Zapustna	„ 27	„
Popielec	„ 1	marca.
Zwiastow. N. M. P.	„ 25	„
Niedziela Kwietnia	„ 9	kwietnia.
Wielkanoc . . .	„ 16	„
Krzyżowe dni.	d. 22, 23 i 24	maja.
Wniebowstąp. Pań.	d. 25	„
Zielone Świątki .	„ 4	czerwca.
Niedz. Ś. Trójcy .	„ 11	„
Boże Ciało . . .	„ 15	„
Niedz. 1 Adwentu.	„ 3	grudnia.

Kościoła Wschodnio-Katolickiego.		
Niedziela Myt. i Far.	d. 25	Janwar.
„ Błud. syna.	„ 1	fewrala.
„ Miasopust.	„ 8	„
„ Syropustn.	„ 15	„
„ Werbnaja.	„ 22	marta.
Woskresenie Christi.	„ 4	aprila.
Woznesienie Hosp.	„ 13	maja.
Soszestwie Ś. Ducha	„ 23	„
1 den Petrowa Posta	„ 30	„

Mięsopustu rachując od Nowego Roku do Popielca jest tygodni 8 dni 5.

Cztery pory roku.

Wiosna	zaczyna się d.	20 marca.
Lato	„	21 czerwca.
Jesień	„	22 września
Zima	„	22 grudnia.

Suche dni.

Pierwsze	dnia	8, 10 i 11 marca.
Drugie	„	7, 9 i 10 czerwca.
Trzecie	„	20, 22 i 23 września
Czwarte	„	20, 22 i 23 grudnia.

Liczba zwrotów kalendarskich.

Podług nowego Gregorjańskiego Kalendarza			Podług starego Juljańskiego Kalendarza
XV.	Liczba złota . . .	XV.	
IV.	Epakta	XV.	
IX.	Okres słońca . . .	IX.	
IV.	Poczet Rzymski . .	IV.	
B. A.	Litera niedzielna .	D. C.	

Zaćmienia w roku 1876.

W roku 1876 będą miały miejsce dwa zaćmienia słońca i jedno księżyca. Z tych jeduo tylko, zaćmienie księżyca u nas będzie widzialne.

1. Zaćmienie słońca cząstkowe, dnia 25 marca o godz. 9 min. 19 wieczorem; u nas niewidzialne.

2. Zaćmienie księżyca cząstkowe, dnia 3 września, o godz. 11 min. 19 wieczorem; widzialne w całéj Europie.

3. Zaćmienie słońca cząstkowe, dnia 17 września o godz. 11 min. 22 wieczorem; u nas wcale niewidzialne.

DNI GALOWE NA ROK 1876.

Które należy obchodzić przez nabożeństwo i uwolnienie uczniów od lekcji.

STYCZEŃ. Dnia (6 stycznia) 25 grudnia. Pamiątka wybawienia Cerkwi i Państwa Ruskiego od najścia Gallów, a z nimi 20 języków.

Dnia 13 (1) Nowy Rok ruski oraz rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Alexieja Aleksandrowicza.*

MARZEC. Dnia 2 (19) lutego, pamiątka wstąpienia na Tron Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości Najjaś. ALEKSANDRA MIKOŁAJEWICZA.

Dnia 10 (22) lutego, rocznica urodzin J. C. W. W. X. ALEKSANDRA ALEKSANDROWICZA Następcy Tronu.

KWIECIEŃ. Dnia 29 (17) rocznica urodzin Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości Najjaś. ALEKSANDRA II MIKOŁAJEWICZA i J. C. W. W. X. *Mikołaja Michałowicza.*

SIERPIEŃ. Dnia 3 (2 lipca) Imieniny Jéj Cesarsko-Królewskiéj Mości Najjaśniejszéj MARYI ALEKSANDRÓWNÉJ i J. C. W. W. X. *Maryi Teodorówny* małżonki Następcy Tronu, J. C. W. W. X. *Maryi Aleksandrówny* córki J. C. K. M. i J. C. W. W. X. *Maryi Mikołajewny* wdowy po J. C. W. W. X. *Maksymilianie Leuchtenbergskim.*

Dnia 8 (27 lipca), rocznica urodzin Jéj Ces. Król. Mości Naj. MARYI ALEKSANDRÓWNEJ, oraz rocznica urodz. i imienin J. C. W. W. X. *Mikołaja Mikołajewicza* Star., i imieniny J. C. W. W. X. *Mikołaja Mikołajewicza* Młodszego.

WRZESIEŃ. Dnia 7 (26 sierpnia), rocznica Koronacji Ich Cesarskich Królewskich Mości Najjaśniejszego ALEKSANDRA II MIKOŁAJEWICZA i Najjaśniejszéj MARYI ALEKSANDRÓWNÉJ.

Dnia 11 (30 sierpnia), Imieniny Jego Cesar. Król. Mości Najjaśniejszego ALEKSANDRA II MIKOŁAJEWICZA i J. C. W. W. X. ALEKSANDRA ALEKSANDROWICZA, Następcy Tronu i Jego Cesar. W. W. X. *Aleksandra Michałowicza* tudzież rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Olgi Mikołajewnéj* małżonki J. K. M. Króla Wirtembergskiego i święto orderu S-go Aleksandra Newskiego.

LISTOPAD. Dnia 26 (14) rocznica urodzin Jéj C. W. W. X. *Maryi Teodorównéj* małżonki Następcy Tronu.

Następujące dnie należy obchodzić przez nabożeństwo.

STYCZEŃ. Dnia 3 (22 grud.) im: J. C. W. W. X. *Anastazyi Michałówny.*

Dnia 22 (10) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Piotra Mikołajewicza.*

LUTY. Dnia 15 (3) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Mikołaja Konstantynowicza* oraz św. orderu ś. Anny.

Dnia 16 (4) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Wiary Konstantynówny.*

KWIECIEŃ. Dnia 13 (1) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Aleksandra Michałowicza.*

Dnia 16 (4) pamiątka szczęśliwego uratowania życia Jego C. K. M. Ces. ALEKSANDRA II MIKOŁAJEWICZA.

Dnia 22 (10) roczn. ur. J. C W. W. X. *Włodzimierza Aleksandrowicza.*

MAJ. Dnia 5 (23 kwietnia) imieniny J. C. W. W. X. *Aleksandry Józefównéj* małżonki J. C. W. W. X. *Konstantego Mikołajewicza* i J. C. W. W. X. *Aleksandry Petrównéj* małżonki J. C. W. W. X. *Mikołaja Mikołajewicza.*

Dnia 9 (27 kwietnia) rocz: ur: J. C. W. W. X. *Jerzego Aleksandrowicza.*

Dnia 11 (29 kwiet:) rocz: ur: J. C. W. W. X. *Sergiusza Aleksandrowicza.*

CZERWIEC. Dnia 1 (20 maja) imieniny J. C. W.W. X. *Aleksieja Aleksandrowicza.*

Dnia 2 (21 maja) imieniny J. C. W. W. X. *Konstantego Mikołajewicza* i J. C. W. W. X. *Konstantego Konstantynowicza*, oraz rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Aleksandry Petrównéj.*

Dnia 13 (1) rocznica urodzin J. C. W.W.X. *Dymitra Konstantynowicza.*

LIPIEC. Dnia 8 (26 czerwca) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Aleksandry Józefownéj*, małżonki J. C. W. W. X. *Konstantego Mikołajewicza.*

Dnia 8 (27 czerwca) pamiątka zwycięztwa odniesionego pod Połtawą.

Dnia 11 (29 czerwca) imieniny J. C. W. W. X. *Pawła Aleksandrowicza* i J. C. W. W. X. *Piotra Mikołajewicza.*

Dnia 13 (1) rocznica urodzin J. C. W. W.X. *Wacława Konstantynowicza.*

Dnia 17 (5) imieniny J. C. W. W. X. *Sergiusza Aleksandrowicza* i J. C. W. W.X. *Sergiusza Michałowicza.*

Dnia 23 (11) imieniny J. C. W. W. X. *Olgi Teodorównéj* i J. K. M. *Olgi Mikołajewnéj* małżon. J. K. M. Kr. Wirtembergskiego i J. K. M. *Olgi Konstantynownéj* małżonki J. K. M. Króla Helenów.

Dnia 27 (15) imieniny J. C. W. W. X. *Włodzimierza Aleksandrowicza.*

Dnia 28 (16) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Anastazyi Michałówméj.*

SIERPIEŃ. Dnia 18 (6) rocznica urodzin J. C. W W. X. *Maryi Mikołajewnéj*, wdowy po J. C. W. W. X. *Maksymilianie* Leuchtenbergskim.

Dnia 22 (10) rocz: ur: J. C. W. W. X. *Konstantego Konstantynowicza.*

Dnia 23 (11) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Jerzego Michałowicza.*

Dnia 28 (16) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Katarzyny Michałównéj.*

WRZESIEŃ. Dnia 3 (22 sierpnia), rocznica urodz. J. K. M. Królowéj Helenów J. C. W. W. X. *Olgi Konstantynównéj.*

Dnia 20 (8) rocz. ur. J. C. W. W. X. *Olgi Teodorównéj.*

Dnia 21 (9) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Konstantego Mikołajewicza.*

Dnia 29 (17) imieniny J. C. W. W. X. *Wiary Konstantynównéj.*

PAŹDZIERNIK. Dnia 3 (21 września) rocznica ur. J. C. W. W. X. *Pawła Aleksandrowicza* i imieniny J. C. W. W. K. *Dymitra Konstantynowicza.*

Dnia 4 (22 wrześ.) święto orderu św. Równo-Apost. X. Włodzimierza.

Dnia 5 (25 września) rocz: ur. J. C. W.W.X. *Sergiusza Michałowicza.*

Dnia 10 (28 września) im: J. C. W. W. X. *Wacława Konstantynowicza.*

Dnia 16 (4) rocz. ur. J. C. W. W X. *Michała Michałowicza.*

Dnia 17 (5) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Maryi Aleksandrównéj* Córki Ich Ces. Kr. Mości.

Dnia 25 (13) rocz. ur. J. C W. W. X. *Michała Mikołajewicza.*

LISTOPAD. Dnia 18 (6) rocznica urodzin J. C. W. W. X. *Mikołaja Mikołajewicza* Młodszego.

Styczeń ma d. 31.		Я н в а р ь.	Styczeń.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 S.	NOWY ROK Fulg. B.	20 Дк. 1874 С. м. Иг.	*Grud.* Teofila M.
2 N.	*po N. R.* MakaregoOp.	21 М. Іуліанія	*4 Adw.* Tomasza.
3 P.	Daniela Męczennika.	22 В. М. Анастасіи	Anastazji P.
4 W.	Tytusa i Grzegorza B.	23 Св. От. Св. Өеод.	Wiktorji P. M.
5 Ś.	Telesfora i Emilianny	24 П. М. Евгенія	†Adama i Ewy
6 C.	TRZECH KRÓLI	25 РОЖД. Г. IИС. Х.	NAROD. CHR. P.
7 P.	Lucjana i Teodora P.	26 СОБОР. ПР. БОГ.	SZCZEPANA M.
8 S.	Seweryna Opata	27 1 МУЧ. СТЕФАНА	Jana Ewang.
9 N.	*1 po 3 Kr.* Marcjanny.	28 Ап. Никанора	*po B. N.*Młodzian.
10 P.	Agatona P. M.	29 Младенц. 14000 т.	Tomasza Kant.
11 W.	Higina P. i Teodory	30 М. Анисія	Dawida Kr. i Eust.
12 Ś.	Arkadjusza i Honorat.	31 Пр. Меланія Рим.	Sylwestra Pap.
13 C.	Weroniki i Gotfryda	1 Янв. 1876 ОБР. Г.	*Stycz.* NOWY R.
14 P.	Hilarego B. i Felix. M.	2 Св. Сильвестр. п.р.	Makarego Opata
15 S.	Pawła 1-go Pustelnika	3 П. Малахія и Гор.	Daniela i Genow.
16 N.	*2 po 3 Kr.* Marcella i	4 Соб. 70 ап. и Өеок.	*1 po N. R.*Tytusa.
17 P.	Antoniego Op. [Ottona	5 Мч. Өеопемпта	Telesfora Papieża
~~18 W.~~	Katedr. Ś. Piot. w Rz.	6 БОГОЯВ. ГОСП.	TRZECH KRÓLI
19 Ś.	Henryka B. M.	7 Соб. с. Іоан. Пред.	Juljana Męcz.
~~20 C.~~	Fabjana i Sebastjana	8 П. Георгія и Ем.	Seweryna Opata
21 P.	Agnieszki P. M.	9 М. Поліев. С. Фил.	Marcjanny P. M.
22 S.	Wincent. i Anast. M M.	10 С. Григорія нис.	Agatona i Wilhel.
23 N.	*3 po 3 Kr.Zaśl.N.M.P.*	11 П. Өеодос. и Мих.	*1 po 3 Kr.* Higina.
24 P.	Tymoteusza i Felicis.	12 М. Татіаны с. Сав.	Rajnolda M.
25 W.	Nawrócenie ś. Pawła	13 Мч. Ермил. Страт.	Hilarjusza Pap.
26 Ś.	Polikarpa B. M. i Paul.	14 П. От. въ Син. и Р.	Hil. B. i Felixa M.
27 C.	Jana Chryzostoma	15 П. Павла өивейск.	Pawła 1 Pustel.
28 P.	Karola W. Ces. i Rajm.	16 Пок. ч. в. ап. Петра	Marcella i Ottona
29 S.	Franciszka Salezego	17 П. Антонія велик.	Antoniego Opata
30 N.	*4 do 3 Kr.* Martyny P.	18 С. Аөанасія и Кир.	*2 po 3Kr.* Kat.ś.P.
31 P.	Piotra Nolaski.	19 Макарія египет.	Ferdynanda Bisk.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 1 Szabas, d. 7 Asuro-Betajwas, dzień postny, dnia 8, 15 i 22 Szabasy, dnia 27 Rozchodesz czyli 1 M-ca Szwat, dnia 29 Szabas.

Przypomnienia na m. styczeń. Młócić zboże dla otrzymania słomy na paszę i podściol. Przy silnych mrozach młócić koniczynę i łubin. —Łubin cienko na spichrzu rozściełać, aby się nie zagrzał.—Robić powrósła, a dla otrzymania prostej słomy młócić do dnia cepami.—Ścinać drzewo na budowle, na narzędzia rolnicze i zwozić przy dobrej drodze.— Lodownię nabić lodem.— Stajnie, obory, chlewy, owczarnie, opatrzeć od mrozów.— Nie żałować podściołki dla cielnych krów, prośnych macior i kotnych owiec.— Zakładać inspekta.

Podatki dworskie: I-a rata podatek główny gruntowy, I-a rata składka ubezp. od ognia nieruchomości, I-a rata czynsz wiecz. dzierż. z gruntów skarbow., 1-a rata składka gminna, 1-a rata składka na utrzymanie straży ziemskiej, 1-a rata za propinację.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Przybyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	8 12	3 56	7 44	— 6	we dnie	3 17 r.
4	8 11	3 59	7 48	— 10		we dnie
7	8 10	4 3	7 53	— 15	6 47 w.	
10	8 9	4 7	7 58	— 20	10 50 w.	
13	8 7	4 11	8 4	— 26	1 30 r.	
16	8 4	4 17	8 13	— 35	5 14 r.	
19	8 1	4 21	8 20	— 42	7 48 r.	6 47 w.
22	7 57	4 27	8 30	— 52	we dnie	10 11 w.
25	7 54	4 32	8 38	1 0		0 22 r.
28	7 50	4 37	8 47	1 9		3 43 r.
31	7 45	5 43	8 57	1 19		6 57 r.

LUNACJE.

P. k. d. 4 o g. 10. m. 43 r.	Os. k. d. 18 o g. 9 m 55 r.
Peł. d. 11 o g. 6 m. 40 r.	Nów d. 26 o g. 2 m. 39 w.

Luty ma d. 29.		Февраль.	Luty.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 W.	Ign. B. M. i Bryg. P.	20 Янв. П. Евѳимія в.	*Styczeń.* Fabjana
2 Ś.	OCZYSZCZEN. N. P.M.	21 М. Максима испов.	Agn. P. M. i Seb.
3 C.	Błażeja B. M.	22 Ап. Тимоѳея м. Ан.	Winc. i Anas. MM
4 P.	Ansgar. i Andrz. BB.	23 С. м. Климента	*Zaśl. N.* M. *P.* Ild.
5 S.	Agaty P. M.	24 П. Ксеніи и Мак.	Tym. i Felicjana
6 N.	*5 po 3Kr.* Doroty P.M.	25 С. Григорія Бог.	*3 po 3 Kr.* N. ś. P.
7 P.	Romualda Opata.	26 П. Ксеноѳон. и М.	Polikarpa Bisk.
8 W.	Jana z Matty W.	27 Пер. мощ. С. Іоан.	Jana Chryz. B.W.
9 Ś.	Apolonji P. M.	28 П. Еѳрема Сирина.	Kar.W. Cz. i Raj.
10 C.	ScholastykiPanny.	29 Пер. м. с. м. Игн.	Franciszk. Salez.
11 P.	Eufrozyny P i Luc. B.	30 ТРЕХЪ СВЯТИТ.	Martyny P. M.
12 S.	Gaudentego B.W. Eul.	31 С. Кира и Іоанна	Piotra Nolaski W.
13 N.	*Staroz.* Juljana i Jord.	1 Фев. М. Триѳона	*Lut.* Ignac. B. M.
14 P.	Walentego Męcz.	2 СРѢТЕНІЕ ГОСП.	OCZYSZ. N. M. P.
15 W.	Faust. i Jowity MM.	3 С. Симеона и Ан.	Błażeja Bisk.
16 Ś.	Juljanny P. M.	4 П. Исид. и Кирил.	Ansg. i Andrz. B.
17 C.	Sylwina B. i Don. M.	5 М. Агаѳіи и Ѳеоду.	Agaty Panny Mę.
18 P.	Kon. P. P. i Sim. B. M.	6 С. Вукола смирн.	Doroty i Teof. P.
19 S.	Konrada Wyz.	7 П. Парѳен. и Луки	Romualda Op.
20 N.	*Mięsop.* Euch. i Leona.	8 Н.Блуд.В м. Ѳеод.	*5 po 3 K.* JanaW.
21 P.	Eleonory P. M.	9 С. Мч. Никиѳора.	Apolonij P. M.
22 W.	Kated. ś. Piot. w Ant.	10 С. М. Харлампія	Schol. P. Męcz.
23 Ś.	Rom. P. i Damazego	11 Св. мч. Власія	Eufrozyny i Luc.
24 C.	Sergjusza Męcz.	12 С. Мелетія и Алек.	Gaudentego B.W.
25 P.	Maciej. Ap. i Serg. M.	13 П. Мартин. и Сим.	Juljana i Jord. M.
26 S.	Sygfrida B. W.	14 П. Кирилла и Авк.	Walentego K. M.
27 N.	*Zapust.* Aleksandra B.	15 Мясп. П. Ап. Онис.	*Zapus.* Faustyn. M.
28 P.	Leonarda B. W.	16 С. М. Памѳила.	Juljanny P. M.
29 W.	Romana Opata.	17 В. м. Ѳеодона Тир.	Sylwina i Donata.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 5 Szabas, dnia 10 Chamisze-asor-Biszwat dzień radośny, dnia 12 i 19 Szabasy, d. 25 Rozchodesz, dnia 26 Rozchodesz czyli 1 M-ca Ador i Szabas Szkułym.

Przypomnienia na m. luty. Kończyć młockę.— Przyspasabiać powrosła i maty słomiane.— Ścinać budulec i przyspasabiać sążnie opałowe; jeżeli dobra sanna zwozić drzewo z lasu; jeżeli odelga, przepuszczać wody z pól, wywozić gnoje, narzędzia rolnicze sporządzać; jeżeli puści, bronować podorywki jesienne i na piaskach orać pod owies i jarkę.— Oczyszczać drzewa w ogrodzie.

Podatki dworskie: 1-a rata szarwark dworski, 1-a rata ubezpieczenia ruchomości.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Przybyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	7 44	4 45	9 1	1 23	we dnie	0 2 r.
4	7 39	4 50	9 11	1 33	we dnie	3 37 r.
7	7 33	4 56	9 23	1 45	we dnie	6 37 r.
10	7 28	5 2	9 34	1 56	8 3 w.	we dnie
13	7 32	5 7	9 45	2 7	11 48 w.	we dnie
16	7 16	5 13	9 57	2 16	2 1 r.	we dnie
19	7 10	5 19	10 8	2 30	4 42 r.	we dnie
22	7 4	5 24	10 19	2 41	6 32 r.	we dnie
25	7 58	5 30	10 32	2 54	we dnie	7 37 w.
28	6 51	5 35	10 44	3 6	we dnie	11 3 w.

L U N A C J E.

P. kw. d. 3 o g. 2 m. 5 r. | Ost. kw. d. 17 o g. 6 m. 23 r.
Pełn. d. 9 o g. 6 m. 18 w. | Nów d. 25 o g. 7 m. 19 r.

Marzec ma d. 31.		Мартъ.	Marzec.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 S.	† *Popielec.* Albina B.	18 Фев. Св. Льва п. Р.	*Luty. Pop.* Konst.
2 C.	Hel. Ces. i Amal. P.	19 Ап. Архип. С. Фил	Konrada Wyz.
3 P.	Kunegundy Ces.	20 С. Льва и Агаѳона	Euchar. i Leona
4 S.	Kazimierza Król.	21 П. Тимоѳея и Евст.	Eleonory P.
5 N.	*Wstępna.* Teofi. i Fryd.	22 Сыр.Об. м.с.м. Евг.	*Wstęp.* Kat.ś. Piot
6 P.	Wiktoryna i Kolety.	23 С. м. Полик. Смир.	Romany Panny
7 W.	Tomasza z Akw.	24 Обр. глав. Пред.	Sergjusza Męcz.
8 Ś.	† Jana Bożego i Beata	25 С. Тарасія ар. Кон.	Macieja Ap.
9 C.	Franciszka Rzym.	26 С. Порфирія арх.	Flawiana B. W.
~~10 P.~~	† 40 SS. Męczenników	27 П. Прокоп и Тита	Alexandra B.
11 S.	† Eulogjusz i Konst.	28 Прп. Василія.	Leonarda B. W.
12 N.	*Sucha.* Grzegorza Pap.	29 3 пост. П. Варсон.	*Sucha.* Romana Op
13 P.	Kryst. i Modest. PP.	1 Мартъ М. Евдокія.	*Marzec.* Albina B.
14 W.	Matyldy Kr. W.	2 С. м. Ѳеодота.	Heleny Ces.
15 Ś.	Longina i Leont.	3 М. Евтр. и Васил.	Kunegundy Ces.
16 C.	Cyrjaka i Djakona:	4 П. Герас. М. Пав.	Kazimierza Król.
17 P.	Gertrudy P.	5 М. Конон. Пр. Мар	Teofila B.
18 S.	Gabrjela Archanioła	6 Мч. Константина.	Wiktora i Wiktor.
19 N.	*Głuch. Józefa O.N.P.*M.	7 4 пост. С. м. Васил.	*Głuch.* Tomasza.
20 P.	Archipa i Eufemji Pr.	8 Прп. Ѳеофилакта	Jana Bożego
21 W.	Benedykta Ap.	9 40 мч. Севастій.	Franciszki Rz.
22 Ś.	Pawła B. i Oktawiana	10 М. Кодрата Кир.	SS. 40 Męczennik.
23 C.	Katarzyny Kr. Szwedz.	11 С. Софронія	Eulig. K. Kons. W.
24 P.	† Marka i Tymot. MM.	12 Пр. Ѳеофана	Grzegorza Pap.
25 S.	ZWIASTOW. N. M. P.	13 С. Никифора патр.	Krystyny i Modes.
26 N.	*Środop.* Ludgiera B.	14 5 пос. П. Венедик.	*Srodop.* Matyldy K.
27 P.	Ruperta Bisk.	15 М. Агапія и Алек.	Longina i Leont.
28 W.	Syxta III P. i Dorot.	16 М. Савин. и и Троф.	Cyryaka i Dyak.
29 Ś.	Cyryla Dyak.	17 П. Алексія.	Gertrudy P.
30 C.	Kwir. M. i Angiela W.	18 С. Кирилла Iерус.	Gabrjela Archan.
31 P.	Balbiny i Kornelji P.	19 М. Хрисанѳа и Дар.	*Józefa Obl. N.P.*M.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 4 Szabas (Zucher), d. 9 Post Estery, d. 10 (Purym) czyli historja Hamana, d. 11 Szabas Szuszan Purym, d. 18 Szabas Pura, d. 25 Szabas (Chodesz), d. 26 Rozchodesz czyli 1 M-ca Nison.

Marzec. — Słońce wstępuje w znak **Barana** dnia 20.

Przypomnienia na m. marzec. Drób' dobrze utrzymany niesie i wysiaduje jaja. Wieprze dokarmiać i zabijać na szynki i słoninę, przysposobić peklow. na całe lato.—Sadzić drzewka i oczyszczać ogrody.— Umowy Ś-Jańskie wymawiać, lub odnawiać.— Siew owsa, grochu, jarki i części mieszanek; bronować, oczyszczać i nawodniać łąki, spuszczać wodę z pól.— Zrewidować kopce z okopowemi i przebrać psujące się.— Rąbanie drzewa w lesie kończyć do połowy miesiąca.— Wierzby obcinać i zamoczyć lub zaraz wysadzić.— Sosninę i brzezinę wysiewać.— Cegielnie, wapielnie i torfiarnie przygotować.

Podatki dworskie: 1-a rata podymne główne i dodatkowe, kwaterunkowe i opłata od bydła.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Przybyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	6 49	5 37	10 48	3 10		0 14 r.
4	6 42	5 43	11 1	3 23	we dnie	3 31 r.
7	6 36	5 48	11 12	3 34		5 49 r.
10	6 29	5 53	11 24	3 46	8 11 w.	
13	6 22	5 59	11 37	3 59	11 46 w.	
16	6 15	5 4	11 49	4 11	1 47 r.	we dnie
19	6 8	5 9	12 1	4 23	4 1 r.	
22	6 1	6 15	12 13	4 35	5 28 r.	
25	5 54	6 19	12 25	4 47		7 43 w.
28	5 47	6 25	12 38	5 0	we dnie	11 16 w.
31	5 40	6 28	12 48	5 10		1 26 r.

LUNACJE.

P. k. d. 3 o. g. 10 m. 5 r. | Os. k. d. 18 o g. 3 m. 18 r.
Peł. d. 9 o g. 7 m. 12 r. | Nów d. 25 o g. 9 m. 19 w.

Kwiecień ma d. 30.		Апрѣль.	Kwiecień.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 S.	Hugona B. i Teodory	20 Мартъ Пр. Іоан.	Mar. Arch. i Eufa.
2 N.	*Biała.* Francisz. à Pau.	21 6 пос. П. Іакова еп.	*Biała.* Benedykta.
3 P.	Ryszarda i Pankr. B.B.	22 Св. мч. Василія	Pawła B. i Okt.
4 W.	Izydora Bisk.	23 Пр. м. Никона.	Katarzyny Kr. So.
5 Ś.	Wincentego Ferarjus.	24 Артемона Еп.	Marka i Tymot.
6 C.	Celestyna P.	25 БЛАГ. НР. БОГ.	ZWIAST. N. P. M.
7 P.	Epifanjusza B.	26 Соб. арх. Гавріила	Ludgiera B.
8 S.	Djonizego B.	27 М. Мартоны сел.	Ruperta B.
9 N.	*Kwiet.* Marji Kleofy.	28 Верв. П. Иларіона.	*Kwiet.* Syxta P
10 P.	Ezechiela Pr.	29 С. Марка	Cyryla Dyaka
11 W.	Leona Pap.	30 Нр. Іоанна Лѣств.	Kwiryna M.
12 Ś.	Juliana P. i Dam. B.	31 Пр. Іпат. С. Веням.	Balbiny i Korn. P.
13 C.	*Wielki.* Hermenegil. P.	1 Апр. Вел. Пр. Мар	*Kw. Wiel.* Teodor.
14 P.	*Wielki.* Tybur. i Waler.	2 Вел. Пр. Тита М.	*Wielki.* Franc. à P.
15 S.	*Wielka.* Bazyl. i Anast.	3 Вел. Пр. Никиты.	*Wielk.* Ryszarda B.
16 N.	WIELK. Lamberta M.	4 СВ. ВОСКР. ХР.	WIELK. Izydora.
17 P.	WIELK. Rudolfa B.	5 СВ. ПОНЕДѢЛЬН.	P. WIEL. Wincent.
18 W.	Apolonjusza M.	6 СВ. ВТОРНИКЪ.	Celesa i Wilhel.
19 Ś.	Hermog. i Pafnuc. MM.	7 С. Георгія и Дан.	Epifanjusza B.
20 C.	Sulpicjusza i Serwil.	8 Ап. Иродіона.	Dyonizego B.
21 P.	Anzelma Bisk.	9 Мч. Евпсихія.	Marji Kleof.
22 S.	Sotera i Kaja MM.	10 М. Тер. Максима	Ezechiela Pror.
23 N.	*Przew.* Wojc. B. i Jerz.	11 Фтом. С. мч. Анти.	*Przewod.* Leona P.
24 P.	Bony P. i Fidelisa Kap.	12 С. Василя Еп.	Juljusza Pap.
25 W.	Marka Ewan.	13 С. мя. Артемона.	Hermeneg. Kr
26 S.	Marcelina i Kleta P. M.	14 Св. Март. П. Рим.	Tybercjusza.
27 C.	Teofila B.	15 Ап. Аристарха.	Bazylisy i Anast.
28 P.	Witalisa M.	16 Св. мч. Агапіи	Lamberta M.
29 S.	Piotra M.	17 М. Сим. и Зос.	Rudolfa B.
30 N.	*2 po W.* Katarzyny Sen.	18 Мирон П. Іоан. и К.	*2 po W.* Apolonjus.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 1 Szabas (Hafsuka), d. 8 Szabas Hagudel, d. 9 i 10 Święta Wielkanocne, d. 11, 12, 3 i 14 Chałhamoed czyli wolne święta, d. 15 i 16 Ostat. św. Wielkanocne, d. 17 Isrechak radosny, d. 22 Szabas, d. 24 i 25 Rozchodesz czyli 1 M-ca Ijor, d. 29 Szabas.

Kwiecień. — Słońce wstępuje w znak Byka dnia 20.

Przypomnienia na m. kwiecień. Obsiewać ogrody.— Sadzić i szczepić drzewka.— Pielęgnować młody drób'.—Kończyć siew owsa, grochu, jarki.— Siać wykę, len, koniczynę w oziminach i na jęczmieniu.— Zasiać rozsadę kapusty i brukwi, jeżeli można rozpocząć siew buraków, marchwi pastewnéj, kukurydzy (koński ząb) i kartofli.— Obredlać rzepak zimowy w rzędy uprawiany.— Zbierać kamienie na koniczynie i takową zbronować, mianowicie silnie zdrapać żelaznemi bronami lucernę.— Pszenicę włóczyć, skoro rola dobrze obeschnie.— Zakładać chmielniki i szkółki leśne.—Łąki zatyczyć.— Naprawiać dachy, płoty, rowy i mosty.

Podatki dworskie: 1-a rata gruntowy dodatkowy, transportowy.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Przybyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	5 37	6 31	12 54	5 16	we dnie	2 21 r.
4	5 31	6 37	13 6	5 28		4 19 r.
7	5 24	6 42	13 18	5 40	7 2 w.	we dnie
10	5 17	6 47	13 30	5 52	10 34 w.	
13	5 10	6 52	13 42	6 4	0 31 r.	
16	5 3	6 57	13 52	6 16	2 34 r.	
19	4 57	7 2	14 5	6 27	3 55 r.	
22	4 50	7 8	14 18	6 40		
25	4 44	7 13	14 29	6 51	we dnie	7 52 w.
28	4 38	7 18	14 40	7 2		0 19 r.

LUNACJE.

P. k. d. 1 o g. 4 m. 49 w.
Peł. d. 8 o g. 9 m. 15 w.
Os. k. d. 16 o g. 10 m. 50 w.
Nów d. 24 o g. 8 m. 23 r.
P. k. d. 30 o g. 11 m. 33 w.

Maj ma dni 31.		М а й.	М a j.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 P.	Filipa i Jakóba Ap.	19 Апр. П. Іоан.	*Kw.*Hermogen.Ap.
2 W.	Anastaz. B. i Zygm.	20 Θомы. П. Θеод.	Sulpicjusza
3 Ś.	Znalezienie ś. Krz.	21 Св мч. Іаннуарія.	Anzelma B.
4 C.	Flor. M. i Moniki Wd.	22 Ір. Θеодора.	Sotera i Kaja MM.
5 P.	Piusa V-go Pap.	23 В. м. Георг. побѣ.	Wojciecha i Jerz.
6 S.	Jana Apost. w Oleju.	24 Мч. Саввы Страт.	Bony P. i Fidel. K.
7 N.	*3 po W.* Domiceli P.	25 Раз. Ап. и Ев. Марка	*3 po W.* Marka Ew.
8 P.	STANISŁAWA B.	26 С. М. Василія	Marc. i Kleta P.M.
9 W.	Grzegorza B. M.	27 Св. мч. Симеона.	Teofila Biskupa.
10 Ś.	Izydora Oracza	28 М. Максим. С. Кир.	Witalisa Męcz.
11 C.	Mamerta B.	29 С. 9 мч. въ Кизицѣ	Piotra Męcz.
12 P.	Pankracego Męcz.	30 Ап. Іакова и Дон.	Katarzyny Senen.
13 S.	Serwacego B.	1 Май. П. Іереміи	*Maj.* Filip. i Jak.A.
14 N.	*4 po W.* Bonifacego M.	2 Самар. Св. Аθанас.	*4 po W.* Anastaz.
15 P.	Zofji z 3 Córkami	3 С. Тимоθея и Мав.	Znal. ś. Krz. i Al.
16 W.	Jana Nep. i Ubalda.	4 М. Пелагіи М.	Florjana Męcz.
17 Ś.	Paschalisa W.	5 В. Ирины.	Piusa V Pap.
18 C.	Felixa B. i Wen. M.	6 Пр. Іова многост.	Jana w Oleju
19 P.	Piotra Celestyna P.	7 Знам. чес. Креста	Domiceli P.
20 S.	Bernarda Senen.	8 Ап. и ев. Іоанна Б.	STANISŁAWA B.
21 N.	*5 po W.* Donata i Wik.	9 Слѣп. П. Мощ. С.	*5 po W.* Grzegoza.
22 P.	†Julji P. M.	10 Ап. Сим. Зилота	Izydora Oracza
23 W.	†Dezyderjusza B. M.	11 Св. Меθоди и Кон.	Mamerta B.
24 Ś.	†Joanny Wd.	12 С. Епифанія	Pankrac. Męcz.
25 C.	WNIEB. P. Grzeg. VII.	13 ВОЗН. ХОСПОД.	WNIEB. PAŃ.
26 P.	Filipa Nereusza W.	14 Мч. Исидора	Bonifacego M.
27 S.	Magdaleny i Jana P.	15 Прп. Пахомія	Zofji z 3 Córkami
28 N.	*6 po W.* Germana Bis.	16 СС. От. П. Θеодор.	*6 po W.* Jana Nep.
29 P.	Teodozji M.	17 А. Андроника.	Paschalisa W.
30 W.	Felixa P. i Ferdynan.	18 М. Θеодот. и Петр.	Felixa Bisk.
31 S.	Petroneli P.	19 С. мч. пр. Патрик.	Piotr. Cel. P. i Iw

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 6 Szabas, dnia 12 Łagboemer, dzień radosny, d. 13 i 20 Szabasy, d. 24 Rozchodesz czyli 1 M-ca Siwon, d. 27 Szabas, d. 29 Szewuos, Zielone świątki, pamiątka odebrania 10-ciu przykazań Boskich na górze Synai.

Przypomnienia na m. maj. Kończyć siewy jare, jęczmień czterorzędowy, proso i tatarkę.—Wykę na nasienie siać. Mieszanki późniejsze siać.—Drugi siew lnu.—Sadzenie kartofli, dokończenie siewu buraków, marchwi pastewnej i kukurydzy.—Sadzić rozsadę kapusty i brukwi.—Kończyć reperację dachów, płotów, rowów i mostów.—Robić zapas masła i serów.—Siew rzepaków letnich i lnianki.—Pielenie pszenicy, wczesnych buraków i okopywanie wysadków nasiennych. — Gipsować koniczynę i rośliny groszkowe.—Wywozić gnój i przyorywać pod rzepak zimowy.—Wystawić pszczoły do pasieki.—Przygotować do mycia i strzyży owce.—Rozpocząć roboty w cegielni, torfiarni i w wapielni.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Przybyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	4 32	7 23	14 51	7 13	we dnie	2 24 r.
4	4 26	7 28	15 2	7 24		3 46 r.
7	4 21	7 33	15 12	7 34	8 18 w.	we dnie
10	4 16	7 38	15 22	7 44	11 13 w.	
13	4 11	7 42	15 31	7 53	0 35 r.	
16	4 6	7 47	15 41	8 3	1 59 r.	
19	4 2	7 51	15 49	8 11	3 7 r.	
22	3 58	7 56	15 58	8 20	we dnie	
25	3 54	8 0	16 6	8 28		9 10 w.
28	3 51	8 4	16 13	8 35		0 28 r.
31	3 48	8 7	16 19	8 41		1 52 r.

LUNACJE.

Pełn. d. 6 o g. 8 m. 1 w,	Nów d. 22 o g. 8 m. 0 r.
Os. k. d. 14 o g. 7 m 9 w.	P. k. d. 29 o g. 1 m. 6 r.

Czerwiec ma d. 30.		І ю н ь.	Czerwiec.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 C.	Fortunata Kaplana	20 Май. С. Алексія М.	*Maj.* Bernarda S.
2 P.	Blandyny P.	21 СС. Конст. и Ел.	Donata i Wikt. M.
3 S.	Erazma B. M.	22 М. Василиска.	Julji Panny Męcz.
4 N.	ZESŁ. Ś. D. Opata B.	23 СОШ.СВ.Д.Н. Мих.	ZESŁ. S. DUCHA.
5 P.	ŚWIĄT. Bonifac. B.	24 ПОН. С. ДУХ. Сим.	P.ŚWIĄT. Joanny.
6 W.	Norberta Bis.	25 Трет. об. гл. Іоан.	Grzegorza VII
7 Ś.	†Roberta Opata	26 Ап. Кар. и Алф. М.	Filipa Ner. W.
8 C.	Maxim. i Medarda BB.	27 С. м. Ѳерапонта	Jana P. Bedy K.
9 P.	† Pryma i Felicjana M.	28 С. Никит. и Игн.	Germana B.
10 S.	†Małgorzaty Kr. Szk.	29 Мч. Ѳеодозія	Teodozji M.
11 N.	TROJCY S. Barnaby.	30 1 по Св. Пр. Ісаак.	S. TROJCY. Felik.
12 P.	Onufrego P.	31 С. Ап. Ерма мч.	Petroneli Panny.
13 W.	Antoniego z Padwy.	1 Іюнь. Мч. Іустина.	*Czer.* Fortunata.
14 Ś.	Bazylego B.	2 Никифора Н. Кон.	Blandyny Panny.
15 C.	BOŻE CIAŁO. Wita i M.	3 Мч. Лукилліана.	Erazma B. M.
16 P.	Benona B. Just. P. M.	4 Св. Митрофана	Opata B. i Satur.
17 S.	Marc. M. Adolfa B.	5 Св. мч. Дороѳея	Bonifac. B. i Wal.
18 N.	*2 po S.* Marka i Marc.	6 2 по Св. Пр. Висар.	*2 po św.* Norberta B.
19 P.	Gerwazego i Protaz.	7 Мч. Ѳеодота	Roberta Opata
20 W.	Sylwerjusza P. M.	8 М. Ѳеодора Стра.	Maxymiljana B.
21 Ś.	Aloiz. Gonzagi W.	9 1 д. Петр. поста	Pryma i Felic.
22 C.	Paulina Bisk.	10 С. м. Тимоѳея Еп.	BOŻE CIAŁ. Małg.
23 P.	Agrypiny P.	11 С. мч. Варѳоломея	Barnaby Ap.
24 S.	Narodzenie św. Jana	12 Прп. Онуфрія	Onufrego Pust.
25 N.	*3 po S.* Prospera B.	13 3 по Вс. Мч. Акил.	*3 po Św.* Antoniego
26 P.	Jana i Pawla MM.	14 Св. Прор. Елисея	Bazylego B.
27 W.	Władysława Kr. W.	15 Св. П. Амоса.	Wita i Modesta.
28 S.	Ireneusza B. M.	16 С. Тихона	Benona Bisk.
29 C.	PIOTRA I PAW. Ap.	17 Мч. Мануила	Marc. M. Adol. B.
30 P.	Emiljan. i Lucyny PP.	18 Мч. Леонт. и Ип.	Marka i Mar. MM.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 3 i 10 Szabasy, dnia 12 post (Chów Sywon) na pamiątkę wojen, dnia 17 Szabas, dnia 22 i 23 Rozchodesz czyli 1 M-ca Tamus, dnia 24 Szabas.

Przypomnienia na m. czerwiec. Konfitury z agrestu, porzeczek, poziomek i truskawek, sok malinowy przysposabiać.—Zbierać rośliny gorzkie lekarskie i kwiat lipowy. Podorywać ugory i pilnować z bronowaniem, aby rola nie zasklepiła się i nie stwardniała, o czém łatwo zapomnieć można przy sianokosach, a joszcze bardziéj przy żniwach. Bronować kartofle skoro zaczynają wyrastać z ziemi.— Opleć i przerywać buraki, a w końcu grackami konnemi brózdy wycinać.—Cięcie łąk i sprzęt siana, oraz koniczyny na siano rozpocząć.—Najczęściej grady robią wielkie szkody, więc wypada zabezpieczyć się.—Lasy zamknąć i pod żadnym pozorem nie pozwalać rozkładania ognisk.

Podatki dworskie: 2-ga rata na straż ziemską, 2-ga rata Towarzystwa Kredytowego.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Przybyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	3 47	8 9	16 22	8 44	we dnie	2 16 r.
4	3 44	8 12	16 28	8 50		3 38 r.
7	3 42	8 15	16 31	8 53	9 54 w.	we dnie
10	3 41	8 18	16 36	8 58	10 38 w.	
13	3 40	8 20	16 39	9 1	0 26 r.	
46	3 40	8 21	16 42	9 3	1 35 r.	
19	3 40	8 22	16 43	9 4	3 6 r.	
22	3 40	8 23	16 41	9 5	we dnie	9 48 w.
25	3 41	8 23	16 42	Ubyło 1		11 32 w.
28	3 42	8 23	16 41	0 2		0 23 r.

LUNACJE.

Pełn. d. 5 o g. 8 m. 19 r.	Nów d. 20 o g. 4 m. 9 w.
Os. k. d. 13 o g. 11 m. 38 r.	P. k. d. 27 o g. 7 m. 15 r.

Lipiec ma d. 31.		Іюль.	Lipiec.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 S.	Teodoryka K.	19 Іюнь А. Іуды Гос.	*Czer.* Gerw. i Prot.
2 N.	*4 po S. Nawiedz.* N.P.M.	20 4 по С. Св. мч. Меѳ.	*4 po S.* Florent. P.
3 P.	Heliodora i Anatol. B.	21 М. Іуліана и Тер.	Aloizego Gonz.
4 W.	Józefa Kalasan. W.	22 С. М. Евсевія Еп.	Paulina Bisk.
5 Ś.	Filom. P. i Cyryl. M.	23 М. Агр. Влад. Бог.	Agripiny Panny
6 C.	Dominiki P. M.	24 РОЖ. С. IОАН. К.	*Narodz. ś. Jana*
7 P.	Apolonjusza	25 Прп. мчц. Феврон.	Prospera B.
8 S.	Elżbiety Wd.	26 Прп. Давида	Jana i Pawła M.
9 N.	*5 po S.* Cyryla Anat.	27 5 по Св. Пр. Самп.	*5 po S.* Wład.K.W.
10 P.	7 br. synów Felicyty.	28 Св. Кира и Іоанна	Ireneusza B. W.
11 W.	Sabina W. i Pelagji	29 СС. Ап. ПЕТ. и ПАВ.	PIOTR. i PAWŁA
12 Ś.	Jana Gwalberta Ap.	30 Собор. 12 Апост.	Emil. i Łucjana P
13 C.	Małg. i Jana z Dukl.	1 Іюль. С. Кос. и Дам.	*Lipiec.* Teodor.K.
14 P.	Bonawentury B.	2 Пол. ризы Богор.	*Nawiedz.* N. P. M.
15 S.	Rozesłanie Apost.	3 Мч. Іакинѳа и Вас.	Heliod. i Anatolji
16 N.	*6 po S. N.M.P. Szkapl.*	4 6 по Св. Св. Андр.	*6 po S.* Józefa Kal.
17 P.	Alexego Wyz.	5 Прп. Аѳанасія.	Filomeny P. M.
18 W.	Szym. z Lip. i Kamil.	6 С. Пр. Сисоя вел.	Dominiki P. M.
19 Ś.	Winc. à Paulo W.	7 Прп. Ѳомы	Apolonjusza
20 C.	Eljasza Pror.	8 В. М. Прокопія	Elżbiety Wd.
21 P.	Dan. Pr. i Prax. P.	9 С. М. Панкратія	Cyryla i Anatolji
22 S.	Marji Magdaleny	10 Пр. Антона Печ.	7 br. syn. Felicyt.
23 N.	*7 po S.* Apolinara B. M.	11 7 по С. М. Евѳимія.	*7 po S.* Sabiny W.
24 P.	Krystyny P. M.	12 М. Прокла и Илар.	Jana Gwalber. Ap.
25 W.	Jakóba Ap.	13 Соборъ Арх. Гавр.	Małgorzaty P.
26 Ś.	*Anny* M. N. P. M.	14 Ап. Акилы.	Bonawen. B.
27 C.	Natalii i Kunegundy	15 Св. Рав. Владимір.	Rozesłanie Apost.
28 P.	Inocentego P.	16 Мч. Аѳиногена.	N. P. M. *Szkapl.*
29 S.	Marty Panny	17 Вел. мчц. Марины	Alexego Wyz.
30 N.	*8 po S.* Abdona i Julit.	18 8 по Св. Мч. Емил.	*8 po S.* Szym. z Lip.
31 P.	Ignacego Lojoli W.	19 Прп. Макрины	Winc. à Paulo W.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 1 i 8 Szabasy, d. 9 post Szyweusor Betamus, oblężenie Jeroz., d. 15 i 22 Szabasy i Rozchodesz czyli 1 M-ca Aw, rozpoczyna się mięsopost przez dni 9, d. 29 Szabas Chazon, d. 30 Tyszebeaw post zburzenia Jerozolimy.

Lipiec. — Słońce wstępuje w znak Lwa dnia 23.

Przypomnienia na m. lipiec. Przygotować wozy, drabiny, grabie, widły, rańtuchy.— Stodoły oczyścić.— Młocarnie wyreperować.—Klepiska wyrównać.— Pilnować roli, mianowicie uprawiając podług nauki Rosenberga-Lipińskiego.— Ostatnia orka pod rzepak i raps. — Podorywka koniczynisk i pastwisk. — Zbiór rzeku i rapsu. — Żniwo żyta i pszenicy.—Zbiór owsa, rychliku, jęczmienia i mieszanki sianéj na nawozach.— Zwozić siano w stogi, a zboże w stodoły lub w sterty.—Szczególną baczność zwracać na obchodzenie się z ogniem na wsi i w lasach, gdyż częste w tym miesiącu panują pożary.

Podatki dworskie: 2-gi gruntowy główny, 2-gi od ubezpieczenia nieruchomości, 2-gi czynsz dzierżawy wieczystéj z gruntów skarbow., 2-ga za propinacją, 2-ga 5% pożycz.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Ubyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	3 44	8 22	16 38	0 5	we dnie	1 41 r.
4	3 47	8 21	16 34	0 9		3 36 r.
7	3 49	8 19	16 30	0 13	9 41 w.	we dnie
10	3 52	8 17	16 25	0 18	10 53 w.	
13	3 55	8 15	16 20	0 23	* *	
16	3 59	8 12	16 13	0 30	1 0 w.	
19	3 2	8 9	16 7	0 36	3 31 r.	
22	4 6	8 5	15 59	0 44	we dnie	9 34 w.
25	4 11	8 1	15 50	0 53		10 52 w.
28	4 15	7 56	15 41	1 2		* *
31	4 19	7 51	15 32	1 11		1 34 r.

LUNACJE.

Peł. d. 4 o g. 10 m. 4 w. | Nówd. 19 o g. 11 m. 21 w.
Os. k. d. 13 o g. 2 m. 5 w. | P. k. d. 26 o g. 3 m. 16 w.

Sierpień ma d. 31.		Августъ.	Sierpień.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 W.	Piotra w Okowach.	20 Іюль. Св Пр. Иліи	*Lip.* Eljasza Pror.
2 Ś.	*N. P. M. Anielskiej.*	21 Пр. Симеона.	Daniel. i Praksed.
3 C.	Znalezienie S. Szczep.	22 Св. Маріи Магдал.	Marji Magdaleny
4 P.	Dominika Wyz.	23 Мч. Трофима	Apolinarego B. M.
5 S.	*N. P. M. Snieżnej*	24 Мчц. Христины	Krystyny P. M.
6 N.	*9 po S. Przem. Pańsk.*	25 9 по С. Усп. С. Анны	*9 po S.* Jakóba Ap.
7 P.	Kajetana Wyz.	26 Св. мч. Ермолая	Anny Mat. N.P.M.
8 W.	Cyrjaka i Larga MM.	27 В. м. Пантелеймо.	Natalji P. i Kun.
9 Ś.	Romana M.	28 Ап. Прохора.	Inocentego P.
10 C.	Wawrzyńca M.	29 М. Каллиника	Marty Panny
11 P.	Zuzan. i Dygny P. P.	30 А. Силы и Силуан.	Abdona i Sen.MM.
12 S.	Klary P.	31 Св. Евдокима	Ignac. Lojoli W.
13 N.	*10 po S.* Hipol. i Kass.	1 10 по Св. Авг. Пр.	*10 po S. Sier.* Piotr.
14 P.	†Euzebjusza W.	2 П. м. Стефана	N. P. M. Anielsk.
15 W.	WNIEBOWZ. N. M. P.	3 Пр. Исаакія и Авт.	Znalez. ś. Szczep.
16 Ś.	Rocha Wyzn.	4 СС. 7 Отрок.	Dominika Wyz.
17 C.	Anastazego i Jacka	5 М. Евсиг. и Попы	N. P. M. Snież.
18 P.	Bronisł. P. i Agapit. M.	6 ПРЕОБРАЖ. ГОС.	*Przem. Pańsk.*
19 S.	Benigny i Rufina	7 Пр. мч. Дометія	Kajetana Wyz.
20 N.	*11 po S.* Bernarda Op.	8 11 по Св.С. Емиліа.	*11 po S.* Cyrjaka.
21 P.	Joanny Fr. Wd.	9 С. Матѳія м. Ант.	Romana M.
22 W.	Symforjana M.	10 М. Лаврентя.	Wawrzyńca M.
23 Ś.	Filipa Benicjusza W.	11 Пр. Ѳеод. и Вас.	Zuzan. i Dygn. P.
24 C.	Bartłomieja Apost.	12 М. Фотія Пам. и К.	Klary P.
25 P.	Ludwika Króla	13 Максима испов.	Hipol. i Kas. MM.
26 S.	Zefiryna P. M.	14 Пр. Ѳеодосія	Euzebjusza W.
27 N.	*12 po S.* Cezarjusza B.	15 12 по Св. УСП. ПР.	*12 po S.* WNIEB.
28 P.	Augustyna B.	16 Нерук. обр. Госп.	Rocha Wyz.
29 W.	Scięcie ś. Jana Chrz.	17 М. Мирона. Филип.	Anastazjusz. i Jac.
30 Ś.	Fel. M. i Róży Lim. P.	18 М. Флора и Лавра.	Bronisławy P.
31 C.	Rajmunda W. i Ruf. P.	19 Мч. Андрея	Benigny i Rufina

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 5 Szabas Nachme, czyli dzień radosny, — dnia 12 i 19 Szabasy, dnia 20 i 21 Rozchodesz czyli 1 M-ca Elul, dnia 26 Szabas.

Sierpień. — Słońce wstępuje w znak **Panny** dnia 20.

Przypomnienia na m. sierpień. Jak w lipcu tak i w tym miesiącu gospodynie smarzą i marynują owoce, oraz zakwaszają ogórki.—Zbiór i zwózka żyta, pszenicy, grochu, owsa, wyki, prosa, hreczki, lnu, rzepaków letnich spóźnionych.—Młócić pszenicę i żyto do siewu.—Wykończyć orki pod oziminę i siew na lżejszych gruntach.—Zbiór jabłek i gruszek do zachowania. —Zbierać nasienie brzeziny.—Przypomina się, aby w czasie żniw nie omieszkać bronować roli w właściwej porze.

Podatki dworskie: 2-ga rata szarwark dworski. 2-ga rata od ubezpieczenia ruchomości i gradobicia.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Ubyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	4 21	7 23	15 29	1 14	we dnie	2 22 r.
4	4 26	7 28	15 19	1 24	8 12 w.	we dnie
7	4 30	7 33	15 9	1 34	9 21 w.	
10	4 35	7 38	14 59	1 44	10 30 w.	
13	4 40	7 42	14 48	1 55	*	
16	4 45	7 47	14 37	2 6	2 16 r.	
19	4 50	7 51	14 26	2 17	we dnie	8 1 w.
22	4 55	7 56	14 14	2 29		9 20 w.
25	5 0	7 0	14 3	2 40		10 53 w.
28	5 5	7 4	13 51	2 52		0 18 r.
31	5 10	6 7	13 40	3 3		3 6 r.

LUNACJE.

Peł. d. 3 o g. 1 m. 16 w. | Now d. 18 o g. 6 m. 36 r.

Os. k. d. 11 o g. 1 m. 53 w. | P. k. d. 25 o g. 2 m. 11 r.

Wrzesień ma d. 30.		Сентябрь.	Wrzesień.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 P.	Idziego Opata	20 Авг. П. Самуила	*Sierp.* Bern. Op.
2 S.	Stefana Kr.	21 Ап. Өаддея	Joanny Fremiot.
3 N.	*13 po S.* Izabell Kr.	22 13 по Св.Мч. Агаө.	*13 po S.* Symf. M.
4 P.	Rozali Panormit.	23 М. Луппа, Ирин.	Filipa Ben. W.
5 W.	Wiktoryna i Justyn.	24 С. м. Евтихія С.	Bartłomieja Ap.
6 S.	Zacharjasza Pror.	25 Св. Вартол. и Тит.	Ludwika Kr.
7 C.	†Reginy P. M.	26 М. Адр. и Натал.	Zefiryna P. M.
8 P.	NARODZ. N. P. M.	27 П. Пимена и Савы.	Cez. i Prz. ś. Kaz.
9 S.	Gorgonjusza M.	28 Пр. Моисея мур.	Augustyna B.
10 N.	*14 po S.* Mikołaja z Tol.	29 14 по С. УСѢК. ГЛ.	*14 po S.* Ścięcie ś. J.
11 P.	Prota i Teodory Pok.	30 Пр. м. С. Ал. Нев.	Felix. M. i Róż. z L.
12 W.	Walerjana i Salezego.	31 Полож. пояса Б.	Rajmunda W.
13 S.	Mauryljusza B.	1 Сент. С. Симеон. Ст.	*Wrz.* Idziego Op.
14 C.	Podwyż. ś. Krz.	2 М. Маманта	Stefana Kr.
15 P.	Nikodema Kapłana	3 Св. мч. Анөима	Serafji P.
16 S.	Cyprjana i Eufemji	4 Св. мч. Вавилы	Rozalji Panormit.
17 N.	*15 po S.* 5 ran ś. Fran.	5 15 по С. Пр.Захар.	*15 po S.* Wiktoryn
18 P.	Józ. z Kop. i Tomasz.	6 Вос. арх. Михаил.	Zacharjasza Pr.
19 W.	Januarjusza M.	7 Мч. Созонта Іоа.	Reginy P. M.
20 S.	† Eustachjusza M.	8 РОЖД. ПР. БОГ.	NARODZ. N. P. M.
21 C.	Mateusza Ap.	9 С. Богоот. Іоакима	Gorgoniusza
22 P.	† Maurycego M.	10 Мчц. Минодоры	Mikołaja z Tol.
23 S.	† Tekli P. M.	11 Пр. Өеодоры.	Prota Teod. Pok.
24 N.	*16 po S.* N. P. M. od w.	12 16 по С. Св. мч. Авт.	*16 po S.* Waler., Sal.
25 P.	Aurelji P. [Niewol.	13 Св. Корнилы	Maryljusza B.
26 W.	Cyprjana Męczen.	14 ВОЗД. КР. БОГ.	Podwyż. ś. Krz.
27 S.	Kosmy i Damjana.	15 В. Никиты и Пор.	Nikodema Kap.
28 C.	Wacł. i Lud. z G.	16 Вел. мчц. Евөимія	Cyprjana i Euf.
29 P.	Michała Arch.	17 М. Софіи, Вѣры	5 ran ś. Franc.
30 S.	Heronima Dok. Koś.	18 Св. Евменія.	Józ. z Kop. i Tom

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 2 i 9 Szabasy, d. 10 rozp. się roraty trwające do d. p0 Tiszry, d. 16 Szabas, d. 19 św. Trąbki, czyli Nowy Rok 5637 od stworzenia świata, d. 20 drugi dzień św. Trąbki, d. 21 Post Gedelia, d. 23 Szabas Szuwa, d. 28 Jomkipur czyli Sądny dzień, post i św. uroczyste, dnia 30 Szabas.

Wrzesień.—Słońce wstępuje w znak Wagi dnia 20.

Przypomnienia na m. wrzesień. Zbiór jabłek, gruszek, śliwek, oraz jarzyn ogrodowych.—Kopanie kartofli.—Zbieranie żołędzi i buczyny.—Siew żyta i pszenicy dobry rolnik kończy w tym miesiącu.—Rzyska należy natychmiast podorywać po uprzątnięciu zboża.—Rzepak zimowy w rzędowéj uprawie obredlić.—Kosić i suszyć potrawy.—Rozpoczynać kopanie buraków.—Przygotować gorzelnię, browar, oraz słód dla nich.—Wybrać miód.—Zarybić stawy jałowe.—Zbierać nasiona klonu i jodły.

Podatki dworskie: 2-ga rata gruntowy dodatkowy, 2-ga rata podymne główne i dodatkowe. 2-ga rata składka gminna.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Ubyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	5 11	6 47	13 36	3 7	we dnie	4 8 r.
4	5 16	6 40	13 24	3 19	7 48 w.	we dnie
7	5 26	6 34	13 13	3 30	9 1 w.	we dnie
10	5 21	6 27	13 1	3 42	10 59 w.	we dnie
13	5 31	6 19	12 48	3 55	1 6 r.	we dnie
16	5 36	6 11	12 36	4 7	5 6 r.	6 26 w.
19	5 41	6 5	12 24	4 19	we dnie	7 47 w.
22	5 46	5 58	12 12	4 31	we dnie	9 22 w.
25	5 51	5 51	12 0	4 43	we dnie	11 58 w.
28	5 56	5 44	11 48	4 55	we dnie	1 58 r.

LUNACJE.

Pełn. d. 2 o g. 2 m. 41 w.	Nów d. 16 o g. 9 m. 3 r.
Os. k. d. 9 o g. 11 m. 52 w.	P. k. d. 23 o g. 6 m. 58 r.

Październ. ma d. 31.		Октябрь.	Październ.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 N.	*17 po S. N. P. M. Rożań.*	19 17 по С.Сент. М. Тр.	*17 po ś. Wrz.* Janu.
2 P.	Aniołów Stróżów	20 Вел. мч. Евстаѳія	Eustachiusza M.
3 W.	Kandyda M. i Ludom.	21 Св. Ап. Кодрата.	Mateusza Apost.
4 S.	Franciszka Serafick.	22 Св. мч. Ѳоки.	Maurycego M.
5 C.	Placyda	23 Зач. Св. Іоанна	Tekli P. M.
6 P.	Brunona Wyznawcy	24 Св. пер. мч. Ѳеклы	N.P. M. od wyz. n.
7 S.	Justyny P.	25 Прп.Сергія Радон.	Aureli P.
8 N.	*18 po ś.* Brigidy Wd.	26 18 по С. ПР. СВ. АП.	*18 po ś.* Cypryana.
9 P.	Dyonizego B. M.	27 Мч. Каллистрата	Kosmy i Damiana
10 W.	Franciszka Borg. W.	28 Прп. Харитона.	Wacława Kr. Cz.
11 S.	Placydy P.	29 П. Киріак. и Ѳеоѳ.	Michała Arch.
12 C.	Maxim. i Winc. Kadł.	30 Св. мч. Григорія	Hieronima Dokt.
13 P.	Edwarda Kr.	1 Октяв. П. ПР.БОГ.	*Paźd.* Remigiusza
14 S.	Kalixta P. M.	2 Св. мч. Кипріана	Aniołów Stróżów
15 N.	*19 po ś.* Jadwigi Wd.	3 19 по С.Св.мч.Діон.	*19 po ś.* Kandyda.
16 P.	Florentyna C.	4 Мч. Іероѳея, Гурія	Franciszka Seraf.
17 W.	Wiktora B. i Lucyny.	5 М. Хар. Св. Петра	Placydy Wdowy.
18 S.	Łukasza Ewang. [M.	6 Ап. Ѳомы	Brunona Wyz.
19 C.	Piotra z Alkantary	7 Мч. Сергія	Justyny P.
20 P.	Przeniesienie ś. Wojc.	8 Прп. Пелагіи	Brygidy wdowy
21 S.	Urszuli P. i Towar. M.	9 Ап.Іакова Алѳеова	Dyonizego BM.
22 N.	*20 po ś.* Korduli P. M.	10 20 по С. Мч. Евлам.	*20 po ś.* Franc. Bor
23 P.	Jana Kapistrana W.	11 Св. ап. Филиппа	Placydy P.
24 W.	Rafała Archan.	12 М. Андр. и Прова.	Maxymiljana i Wi.
25 S.	Kryspa i Kryspina M.	13 С. Карпа и Веніам.	Edwarda Kr. [Ka.
26 C.	Ewarysta i Jana Kant.	14 М. Назарія	Kalixta PM.
27 P.	Sabiny M.	15 Прп. Евѳимія.	Jadwi. wd. i Ter.
28 S.	Szymona i Tadeusza	16 Мч. Лонгина сотн.	Florentyna B.
29 N.	*21 po ś.* Narcysa B.	17 21 по Св. П. Осія.	*21 po ś.* Wiktora B.
30 P.	Zenobiu. B. i Zeno. M.	18 Ап. и Ев. Луки	Łukasza Ewang.
31 W.	Wolfganga B.	19 П. Іоан. и Клеоп.	Piotra z Alkant.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 3 i 4 Sukoth czyli św. Kuczek, d. 5 i 6 Chałhamoed czyli wolne św. d. 7 Szabas Chałhamoed, d. 9 Choszana Raba Palma, d. 10 i 11 Ostatnie święta Kuczek, d. 14 Szabas, d. 18 i 19 Rozchodesz czyli 1 Mca Mar Cheszwon, d. 21 i 28 Szabasy.

Przypomnienia na m. październik. Resztę warzyw wykopać i zakopcować.—Buraki kopać i do fabryki odstawiać, lub dla inwentarzy w kopce składać.—Szparagi gnojem i ziemią nakryć.—Sadzić drzewka owocowe i leśne.—Swinie wypchane zielskiem zacząć lepiéj karmić dla utuczenia.—Wyjątkowo tylko dosiewać spóźnioną oziminę.—Dalej podorywać pod jarzyny, a głęboko odwrócić pod buraki.—Inwentarz żywy powoli przyzwyczajać do suchej paszy.—Zasiewać sosninę z brzeziną i wysadzać młode sosenki.—Również pora siać żołędź, buczynę, kasztany dzikie, grab, klon i t. p.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Ubyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	6 1	5 37	11 36	5 7		9 40 w.
4	6 6	5 30	11 24	5 19	we dnie	* * *
7	6 12	5 23	11 11	5 32		3 20 r.
10	6 17	5 16	10 59	5 44	6 7 w.	
13	6 22	5 10	10 48	5 55	7 10 w.	
16	6 27	5 3	10 96	6 7	9 4 w.	we dnie
19	6 33	4 58	10 25	6 18	* * *	
22	6 38	4 50	10 12	6 31	3 3 r.	
25	6 43	4 44	10 1	6 42		5 36 w.
28	6 49	3 38	9 49	6 54	we dnie	7 30 w.
31	6 54	3 32	9 38	7 5		10 46 w.

LUNACJE.

Pełn. d. 1 o g. 3 m. 25 r.	P. k. d. 24 o g. 7 m. 42 w.
Os. k. d. 9 o g. 0 m. 37 w.	Pełn. d. 31 o g. 9 m. 25 r.
Nów. d. 17 o g. 9 m. 47 w.	

Listopad ma d. 30.	Ноябрь.	Listopad.

Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces
1 S.	WSZYSTKICH SS.	20 Окт. В. М. Артем,	*Paźd.*Prz. ś.Wojc.
2 C.	*Dzień Zaduszny* Wikt.	21 Прп. Иларіона	Urszuli P. i Tow.
3 P.	Huberta B.	22 БОГОРОД. КАЗ.	Korduli PM.
4 S.	Karola Boromeusza	23 А. Іакова бр. Госп.	Jana Kapistrana
5 N.	*22 po S.* Zachar. i Elżb.	24 22 по С. Св. Аресы.	*22 po ś.* Rafała.
6 P.	Leonarda W.	25 Мя. Маркіана	Krys. i Krys. MM.
7 W.	Wilibalda B.	26 Св. В. м. Димитрія.	Ewarysta P. M.
8 S.	Gotfrida B. M.	27 П. Нестора и Мар.	Sabiny M.
9 C.	Teodora	28 Мч. Терентія	Szymona i Tadeu.
10 P.	Andrzeja z Awelinu	29 Прп. м. Анастасіи	Narcyza B. i Euz.
11 S.	Marcina Biskupa	30 Св. мч. Зиновія	Zenob. B. i Zen.M.
~~12 N.~~	*23 po ś.* 5 Braci Pol.	31 23 по С. Ап. Стах.	*23 po ś.* Wolfgan.
13 P.	Dydaka W.	1 Ноя. С.Косм. и Дам.	*List.*WSZYST. SS.
~~14 W.~~	Serapiona i Klemen.	2 С. Мч. Акиндина.	*Dz. zadusz.* Wikt.
15 S.	Leopolda Marg.	3 С. М. Іосифа	Huberta B.
16 C.	Edmunda Biskupa	4 Прп. Іоанникія	Karola Boromeus.
~~17 P.~~	Salomon Stanisł. Kap.	5 Мч. Галактіона	Zachariasza i Elż.
18 S.	Maxima B.	6 Св. Павла Испов.	Leonarda Wyzn.
~~19 N.~~	*24 po ś.* Elżbiety Król.	7 24 по Св. Мч. Іер.	*24 po ś.*Wilibarda
20 P.	Felixa Walezyusza	8 СОБ. АРХ. МИХ.	Gotfrida BM.
21 W.	Ofiarow. N. P. M. Jana.	9 Мч. Онисифора.	Opieki N. M. P.
22 S.	Cecylji P. M.	10 Ап. Ераста.	Andrzeja z Awel.
23 C.	Klemensa Papieża	11 Мч. Мины и Викт.	Marcina Biskupa
24 P.	Jana od Krzyża	12 Св. Іоанна милос.	5 braci Pol. MM.
25 S.	Katarzyny P. M.	13 Св. Іоанна златоу.	Dydaka W.
26 N.	*25 po ś.* Piotra Alexan.	14 25 по Св. Ап. Фил.	*25 po ś.* Serapion.
27 P.	Barlaama Pustelnika.	15 Мч. Гурія и Дим.	Leopolda Marg.
28 W.	Manswet. B. i Rufa M.	16 С. А. Ев. Матөея.	Edmunda Bisk.
29 Ś.	Saturnina M.	17 Св. Григор.	Salom. i Stanisł.
30 C.	Andrzeja Apostoła	18 Мч. Платона и Ро.	Maxyma B. [Kost.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 4 i 11 Szabasy, dnia 17 Rozchodesz czyli 1 M-ca Kisłew,—dnia 18 i 25 Szabasy.

Listopad.—Słońce wstępuje w znak Strzelca dnia 22.

Przypomnienia na m. listopad. Zbierać jagody jałowcowe na lekarstwo dla owiec i bydła.—Zrobić sperandę paszy, licząc na 6 miesięcy, aby zbytecznie szastając z początku, nie wieszać skórek na przednówku na bantach. Zaasekurować zbiory z uwzględnieniem omłotu i wyprzedaży zboża.—Kończyć podorywki jesienne, a gdy nastaną silniejsze przymrozki, pochować narzędzia rolnicze pod dach aby nie gniły.—Gnoje wywieźć i przyorać.—Sadzić drzewka w lasach.—Zbierać nasiona jesionu, grabu, olszyny.—W tym miesiącu rozpoczynają się cięcia w lesie.—Młócić zboża.—Pospuszczać wody z pól ozimych, koniczyn i podorań.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g.	m.	Zachód g.	m.	Długość dnia g.	m.	Ubyło dnia g.	m.	KSIĘŻYCA Wschód g.	m.	Zachód g.	m.
1	7	56	4	30	9	34	7	9	5	35 w.	we dnie	
4	7	2	4	25	9	23	7	20	7	42 w.		
7	7	7	4	20	9	13	7	30	11	4 w.		
10	7	13	4	15	9	2	7	41	1	41 r.		
13	7	18	4	10	8	52	7	51	5	35 r.	4	11 w.
16	7	24	4	6	8	42	8	1	we dnie		5	55 w.
19	7	29	4	2	8	34	8	10			8	30 w.
22	7	34	3	58	8	24	8	19			11	38 w.
25	7	39	3	55	8	16	8	27			1	49 r.
28	7	44	3	52	8	8	8	35			5	16 r.

LUNACJE.

Os. k. d. 7 o g. 4 m. 9 w.	P. k. d. 22 o g. 10 m. 22 r.
Nów d. 14 o g. 1 m. 20 w.	Peł. d. 30 o g. 8 m. 26 r.

Grudzień ma d. 31.		Декабрь.	Grudzień.
Dnie	ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego	ИМЕНА СВЯТЫХЪ Православной Церк.	ŚW. KOŚCIOŁA Rz.-Katol. w Ces.
1 P.	Eligiusza Biskupa	19 Ноябь Пр. Варлаа.	Elżb. Kr. Węg.wd.
2 S.	Bibianny P.	20 П. Григорія дек.	Feliksa Walezyus.
3 N.	*1 Adwen.* Francisz. Ks.	21 ВВ. ВО. ХР.ПР.БО.	*25 po ś.* Ofiar.NPM.
4 P.	Barbary Panny Męcz.	22 Св. ап. Филимона	Cecylji P. M,
5 W.	Sabby Op. Piotra Chr.	23 С. кн. Амфилохія.	Klemensa Pap.
6 S.	Mikołaja Biskupa	24 Б. мч. Екатер.	Jana od Krzyża
7 C.	† Ambrożego P.	25 С. м. Климента	Katarzyny P. M.
8 P.	NIEPOK. POCZ. NPM.	26 рп. Іакова	Piotra Alexandra
9 S.	Leokadyi PM.	27 Знам. Пр. Богород.	Barlaama P. [BM.
10 N.	*2 Adw.* N. P. M. Loret	28 26 по С. Пр. мч. Ст.	*1 Adw.* Mansfeta.
11 P.	Damazego Papieża W.	29 Мч. Парамона	Saturnina M
12 W.	Synezyus. i Aleks. M.	30 С. ап. Андрея.	Andrzeja Apost.
13 S.	Łucji P. M.	1 Дккабь. Пр. Наума	*Grud.* EligiuszaB.
14 C.	Spirydona B.	2 Пpop. Аввакума	Bibiany P..
15 P.	Ireneusza M.	3 Пpop. Софонiи	FranciszkaXawer.
16 S.	Euzebiusza i Adelaidy	4 Вел. мчн. Варвары	Barbary PM.
17 N.	*3 Adw.* Łazarza B.	5 27 по С. пр. Саввы	*2 Adw.* Sabby Ap.
18 P.	Gracjana B.	6 СВ. НИКОЛ. ЧУД.	Mikołaja B.
19 W.	Faust. Wd. i Nemezy.	7 Св. Амвросів мед.	Ambrożego D. K.
20 S.	† Teofila M.	8 Прп. Патапія.	NIEP. POCZ.NPM.
21 C.	Tomasza Apostoła	9 Зачат. Св. Анны	Leokadji P. M.
22 P.	† Zenona i Flawjana.	10 Мч. Мины. Ермоге.	NPM.Loretańskiej
23 S.	† *Wig.* Wiktorji P. W.	11 П.Даниила и Луки	Damazego Papież
24 N.	† Adama i Ewy.	12 Св. Спиридона	*3 Adw.* Synezyus.
25 P.	NARODZENIE CHR. P	13 Мч. Евстратія	Łucji PM. [M.
26 W.	SZCZEPANA MĘCZ.	14 Св. Пр. мч. Фирса	Spirydjona Bisk.
27 S.	Jana Ewangelisty	15 Елефевр. [и Филп.	Ireneusza M.
28 C.	Młodzianków	16 прор. Аггея	Euzebiusza i Ade.
29 P.	Tomasza Kantuaryjsk.	17 прор. Даніила	Łazarza B.
30 S.	Eugeniusza Biskupa	18 Мч. Севастіана	Gracjana B.
31 N.	Sylwestra Papieża	19 Мч. Вонифатія	*4. Adw.* Faust. wd.

ŚWIĘTA IZRAELSKIE.

Dnia 2 i 9 Szabasy, d. 11 Chanuka, rozpoczynają się gody, trwają dni 8, d. 16 Szabas Chanuka, d. 17 Rozchodesz czyli 1 M-ca Tajwas, d. 23 Szabas, d. 26 Asuro Betajwas, post na pamiątkę oblężenia Jerozolimy, d. 30 Szabas.

Grudzień.—Słońce wstępuje w znak Koziorożca d. 21.

Przypomnienia na m. grudzień. Maciory prośne dobrze karmić.—Wieprze dotuczać zbożem.—Drzewka w ogrodzie zabezpieczyć od mrozów i zajęcy obwiązaniem słomy. Zwozić materjał budowlany i sążnie z lasu.—W ogóle z ustaniem robót w polu, inwentarz żywy używać do wywózki szlamu, marglu, kompostu i innych nawozów, które w porządném gospodarstwie zawsze powinny być w zapasie.

Podatki dworskie: 1-a rata Towarzystwa Kredytowego.

Ponieważ jest jeszcze miejsce więc przypominam: Wysłać **6** rubli sr. na prenumeratę **Biblioteki rolniczej**, którą każdy gospodarz mieć powinien.

Dnia	SŁOŃCA Wschód g. m.	SŁOŃCA Zachód g. m.	Długość dnia g. m.	Ubyło dnia g. m.	KSIĘŻYCA Wschód g. m.	KSIĘŻYCA Zachód g. m.
1	7 48	3 50	8 2	8 41	5 33 w.	we dnie
4	7 53	3 48	7 55	8 48	8 53 w.	
7	7 56	3 46	7 50	8 53	* * *	
10	8 0	3 45	7 46	8 57	2 19 r.	
13	8 3	3 45	7 42	9 1	6 56 r.	3 49 w.
16	8 6	3 46	7 40	9 3	we dnie	6 47 w.
19	8 8	3 47	7 30	9 5		9 22 w.
22	8 10	3 48	7 38	9 5		* * *
25	8 11	3 50	7 38	Przybyło		2 53 r.
28	8 12	3 53	7 40	— 2		6 27 r.
31	8 12	3 55	7 43	— 5	6 35 w.	we dnie

LUNACJE.

Os. k. d. 6 o g. 4 m. 45 r. | P. k. d. 22 o g. 11 m. 15 w.
Nów d. 14 o g. 2 m. 4 w. | Peł. d. 29 o g. 9 m. 10 w.

EPOKI GŁÓWNE.

Rok **1876** ery Chrześciańskiej jest:

Rokiem 7384 ery Bizantyńskiéj.
— 6589 perjodu Juljańskiego.
— 5637 ery żydowskiéj, ktorego początek przypada dnia 19 września 1876 r.
— 2656 Olimpjad, albo 2-gi rok 668-éj Olimpjady.
— 2623 ery Nabonassara.
— 1430 od upadku zachodn. państwa rzymsk. (446).
— 1289 ery Tureckiéj, którego początek przypada dnia 28 Stycznia 1876 roku.
— 568 od wynalez. w Europie papieru (1308).
— 426 od wynalezienia druku. (1450).
— 403 od urodzenia astronoma polskiego Mikołaja Kopernika (1473).
— 384 od odkrycia Ameryki (1492).
— 359 od reformy Lutra (1517).
— 321 od pierwszego sprowadzenia z Ameryki kartofli przez kupców Irlandzkich (1555).
— 293 od wprowadzenia w użycie, sprowadzonego z Wirginji do Europy tytuniu (1583).
— 255 od wynalezienia mikroskopu (1621).
— 250 od pierwszego użycia kawy w Europie mianowicie w Rzymie (1626).
— 250 od wynalezienia barometru (1626).
— 249 od wynalezienia termometru (1627).
— 230 od zaprowadzenia poczt list. w Pols. (1646).
— 220 od wynalezienia zegarów wahadłow. (1656).
— 216 od pierwszego sprowadzenia do Europy herbaty chińskiéj, przez kupców hol. (1660).
— 213 od wynalezienia siły parowéj (1663).
— 173 od założenia miasta Petersburga (1703).
— 31 od zaprowadzenia pierwszych dróg żelaznych w Polsce (1845).

Moja jałowka czerwono łysa - rogi przednie czerwone -

KARTY

Sażeń Rossyjski zawiera 3 stop 17 cal ...

DO

NOTAT CODZIENNYCH

Sadz 26/3 Kopan 29/3

Na rok 1876

Styczeń.

1.	R. P. W.				

13/75 Przymrozek wiatr północny ale wolny

Odwilż

Wielki piątek, deszcz padał - zachmurzone (: mówią że Rok bywa pogodny :)

Żyto Z 68 p 201 ... 221½ ... 77½ (Kamień ... 4 Ros 76080 = K 317)

*	a	b	c	d	e

Przedział *a* służyć może do notowania stanu termometru; *b*, barometru; c, pogody; *d*, kierunku wiatru; *e*, ilości spadłego deszczu, *rano, w południe i wieczór*.—Jeżeli zaś obserwacje meteorologiczne nie notują się, też same przedziały służyć mogą do zapisywania różnych postrzeżeń gospodarstwa dotyczących.

2.	R. P. W.				

3.	R. P. W.				

4.	R. P. W.				

PK 10 m 43 s
13/12 chwilami śnieg padał wiatr się wzmagał
25 Odwilż
5/1 76 zawierucha przy 4° m

5.	R. P. W.				

6.	R. P. W.				

7.	R. P. W.				

8.	R. P. W.					

9.	R. P. W.					

10	R. P. W.					8

11.	R. P. W.					9

6-40 r
Śnieg popadywał - wiatr wzmagał wie
czorem zadymka
25. odwilż - wieczorem śnieg
6 zawieruha

12.	R. P. W.				

95
7
485
1

13.	R. P. W.				

14.	R. P. W.					

15.	R. P. W.					

16.	R. P. W.				

17.	R. P. W.				

18.	R. P. W.				

FK 9-50 s.
Radymka śnieżna - następnie pogo
dnie - mroźno
25 odwilż śnieg mokry
6 zawierucha

19.	R. P. W.				

po południu
Odwilż - śnieg pada -
wiatr mocny

20.	R. P. W.				

Sº Sebastjana – pochmurno – dachy obsychały – wiatr folgował – pod wieczór się wzmagał – p. wieczorem słońce się okazało wieczorem zaczęło się wyiskrzać

szesłomianych kapało

21.	R. P. W.				

mroźno pogodnie

22.	R. P. W.					

23.	R. P. W.					

24.	R. P. W.					

25.	R. P. W.					

26.	R. P. W.					

Nów 2-39 w mrozie 5 spodem
darto
26 deszcz
6 [illegible]

27.	R. P. W.					

28.	R. P. W.				

29.	R. P. W.				

30.	R. P. W.				

— Tarnobrzeg —
Majdan Zbydniowski
Wola Kotowa —
Katarzyna Rutczanka
lat 23

31.	R. P. W.				

1.	R. P. W.				

po Lut Koni 333½ od Lipca do Lutego
pr 92 Bukaj Owca i Cielęta 0323 8
h 7 Cugi Stadnin 476-2
tr 13 =800
g 3 Otpy
438½ wot. Krow. Skp Grud 56
Stadnina 71 2
=927-
Licząc Vali sam Hosund do Lipca 355-
— " — Stadni Cugi
Bukaj. ~~Woły~~ Krow Owca do poł Maja 131-8
1512-4

2.	R. P. W.				

3.	R. P. W.					

PR2-5 r wietrzno pod poł.
dnie zaraz śnieg padał
26 Odwilż
7 Zawierucha

4.	R. P. W.					

5.	R. P. W.					

6.	R. P. W.					

7.	R. P. W.					

8.	R. P. W.					

9.	R. P. W.					

Ped 6-18 w wieczorem mokry
śnieg padał
26 odwilż - chwilami wśród deszcz
i zawierucha

10.	R. P. W.					

11.	R. P. W.					

12.	R. P. W.					

13.	R. P. W.					

14.	R. P. W.					

15.	R. P. W.				

70

72

26

18

16.	R. P. W.				

17.	R. P. W.					

Ok 6-23 r Śnieg mokry na-
stępnie ustał mróz się popr-
siał i wypogodziło
26 odwilż
7 Zawieruchy ustawiczne

18.	R. P. W.					

19.	R. P. W.			

20.	R. P. W.			

21.	R. P. W.					

22.	R. P. W.					

23.	R. P. W.				

4 ospa 25 5 Osp 26 16
11 16 24 1 8
2 13 8 4
3 3 2 16
58 71

24.	R. P. W.				

25.	R. P. W.					

Nów 7-19 r. Pogodnie mroźno 16°
27 Poprószka i przymrozek
8 mroźno 13 pogoda
Obostrzało - przymrozek - po-
prószka - wiatr zachodnio-pó-
łnocny - chmurno

26.	R. P. W.					

Luty.

27.	R. P. W.				

28.	R. P. W.				

29.	R. P. W.					

Marzec.

1.	R. P. W.					

2.	R. P. W.					

3.	R. P. W.				

PK 10-5 r Pogodnie ciepło
27 Śnieg popadywał
8 ciepło pogodnie
1- 38
4- 96 35+7
7- 26½
8- 18

4.	R. P. W.				

5.	R. P. W.				

6.	R. P. W.				

7.	R. P. W.				

8.	R. P. W.				

9.	R. P. W.				

Pcd 7 12 Pogodnie
7 ostrnało-
8 od 3 się zachmurzało.

Przymrozek - wietrzno - wieczorem deszczyk

10	R. P. W.				

do dnia jasno - rano się pochmurzyło - następnie deszcz padał kilka razy - wolny - wieczorem się wyjaśniło - następnie mgła o 10 jeszcze mrozu nie było na wodzie - choć na drzewie i wiórach obsychało

11.	R. P. W.				

1. Lody y przymrozek następnie deszcz

12.	R. P. W.				

2. przymrozek

13.	R. P. W.				

14.	R. P. W.				

15.	R. P. W.					

3. przymrozek – nastąpił deszcz

Rp S 255-28 p 15-28

16.	R. P. W.					

17.	R. P. W.				

Przyniosła i posprzątała

18.	R. P. W.				

Ok. 3-18 r. - Pogodnie - [illegible]
mróz się [illegible]
8 [illegible]

śnieg

19.	R. P. W.				

5. Przymrozek

po 11/3 wydał przez obi 2Ayz

Rem 140·28·0

10 gar Owsa

20.	R. P. W.				

Śnieg

21.	R. P. W.				

6 Przymrozek – śnieg

Ż 9+4
L 3+3
K 1+1

22.	R. P. W.				

280 Korca Żyta

7 Przymrozek i śnieg popruszy

23.	R. P. W.				

8 przymrozek

24.	R. P. W.				

9 - Przymrozek silny - mgła

/

25.	R. P. W.				

Nov 9-19ⁿ Spolgowato do 0.
23 Mrozu 5° śniegu poprószył
9 Mrozu niby odwilża
10 przymrozek mgła

26.	R. P. W.				

103 × 26 = 2678
77 × 20 = 1540 = 4218 × 2/3 = 2812
3 3/6 = 2109
1/3 = 1406

Długość ogrodu sążni 44
od w. do north. — 18

Każdy cal głębokości 4218 sąż. powierzchni
daje 58 7/12 sążni kubicznych

27.	R. P. W.					

2,6 1,7 Czar 2-20 × 1-22 = 84
2,9 2,9 Czerw 2 29 × 2 96
2,6 1,8 Tony 2 21 × 1 27 84
2,5 17 Srokaty 2 17 1 2 27 77
4
341
200,6

28.	R. P. W.					

5 2,6 × 2,6 = 156, 52, 6,76
6,76 × 1,7 = 4732, 676, 11492
11492 × 77 = 80444, 80444, 884,884

2,7 × 2,7 = 189, 54, 729
729 × 19 = 6561, 729, 13851
13851 × 77 = 96957, 96957, 1066,527

25 × 25 = 125, 50, 625
625 × 17 = 4375, 625, 10625
10625 × 77 = 74375, 74375, 818125

29.	R. P. W.				

I M 57
II 49
III 28
IV 28 = 162 [illegible]

6

30.	R. P. W.				

7

31.	R. P. W.					

8

1.	R. P. W.				

PK 4-49 w. - wiatr zachód południowy
odwilgło
18 Śnieg prószył - na polu podwilgła
śniegu - wietrzno

9

2.	R. P. W.				

10

621

3.	R. P. W.					

Szerps 2 0136 p 34
Lin 9+5 Z 175½
Karas – 1–

11

4.	R. P. W.					

194

15

12

5.	R. P. W.				

Komisyjna Abramowicz Ko
szu ℔ 251 bez worka

13

6.	R. P. W.				

14

7.	R. P. W.				

15

8.	R. P. W.				

Pet 9-15 w. – czas wolny – wietrzno
28 Śnieg pruszył
9 mroźno wietrzno pogodnie
12

9.	R. P. W.					

17

10.	R. P. W.					

18

11.	R. P. W.				

7466 ½

33+4 = 37,6

19

12.	R. P. W.				

20

13.	R. P. W.					

24
773
119m

Dod A 68 Qw
Strzeb Lem

4

14.	R. P. W.					

22

15.	R. P. W.					

VJ

16.	R. P. W.					

6 K 10-50 m. wietrzno
28 chmurno mroźno
9 mroźno-pogodnie

VI

17.	R. P. W.					

25

18.	R. P. W.					

26

19.	R. P. W.					

27

20.	R. P. W.					

28

21.	R. P. W.				

115 worki 368

29

230
150
11500 | 300
230
34500 | 115

300
450
4300
1500
1500

300
34500 | 230
150
230
1150
1150

115
303
345
345
345,17
348,62

22.	R. P. W.				

Ciepło 22°

30

115
3
345

23.	R. P. W.					

Ciepła 25°
Zielono
Przysłowie sprawdziło się
że w Krzyży kająci
wrona schowaćsię może
31

24.	R. P. W.					

Now 8-23 + 1° śnieg wołgotny przeszedł[illegible]
29 Mróz 11°
10 Mróz 13 - pogodnie

I Rano mgła - na dół - pogo
dzie - parno -
wieczorem - w stronie kiel
32 dnie - południowej - błyskawice

25.	R. P. W.				

II Parno — wieczorem
33 deszcz z grzmotami
i błyskawicą

459
469
92 88-420 Worki
48 1
440 11

26.	R. P. W.				

III

34

27.	R. P. W.					

IV

Chmurno - [illegible]
po południu drobny
deszcz

35

28.	R. P. W.					

V

Chłodno - chmurno
chwilami deszcze

36

29.	R. P. W.					

VI Siwy, przymrozek dzień chłodny wietrzny wieczorem około 10 drobny deszcz

I VI

Opole Grabowe
Józef Abernal
Józef Bigos

30.	R. P. W.					

6. R 11-33 W. Chmurno-wolno

[illegible] pochmurno podmuchy wiatru od wschodu północy - pogodnie

[illegible] pogodnie mokro

II Rano drobny deszczyk

38

1.	R. P. W.				

III denar

39

2.	R. P. W.				

IV plava

40

3.	R. P. W.					

chmurno-

41

4.	R. P. W.					

42

5.	R. P. W.				

V Dzień

43

6.	R. P. W.				

Pt 6-8 w. Chmurno - odwilż
29 Pogodnie - mroźno
10 Mroźno wietrzno

41

7.	R. P. W.				

45

8.	R. P. W.				

46

Maj.

9.	R. P. W.				

47

10.	R. P. W.				

48

11.	R. P. W.				

Siwy przymrozek
Lodowac

49

12.	R. P. W.				

56

13.	R. P. W.					

57

14.	R. P. W.					

O K 7-9 w - odwilż
2 g. Pogodnie mrozu 16°
10 mroźno wietrznie

VI Deszcz

52

15.	R. P. W.					

53

16.	R. P. W.					

54

17.	R. P. W.				

55

18.	R. P. W.				

16

19.	R. P. W.			67½		

57 Imicz

Przewoz 4 16 Oś 93-10
Noclęg 3 - 10
Herbata 4 - 16
Rogalki — 10
Masło 1 - 7
Wodałkon - 6
Stajennemu 20

20.	R. P. W.					

58 Mroz woda ślizka

Golenie 1 — 8
Tara ub 1 78
Herba 12 20
Siano 3 2
Rogalki 10
Piwo 12
Noclęg 5 - 5
Przewoz 4 - 6
Masło 7 - 20
50 - 11

podolini 8
przez 23 pocztą

21. R. P. W

Statek Parowy z P

57 Tam do przystani

w Poniedziałek

Środę

Piątek

Świstawka sygnał I o 7 1/2 rano

II ... 7 3/4

(w niedzielę dni do 9:) .... 8 odchodzi

22. R. P. W.

Noc 8-r - Odwilż. Napadało

30 mroźno 14° wietrzno

11 mroźno wietrzno

60

Niedziela Piątek dzień

I Pogoda wietrzno

23.	R. P. W.				

II Wieczorem deszcz z grzmotami i gradem ociepliło się
1.
61

24.	R. P. W.				

III Deszczyk
2.
62

25.	R. P. W.				

IV Drobny dener [illegible]
3.

235 63
213
233
235
235 | 6
241
1392 | 232

26.	R. P. W.				

V Dener 4. [illegible]

64

27.	R. P. W.				

VI Chłodno-słonecznie- czasami
od południa – deszczyk 5
65

11/4 20/5 75 mar

28.	R. P. W.				

6 Deszcz
66

29.	R. P. W.				

PK 1-6 r odwilż
30 mroźno-wietrzno od 10 r na
cały śnieg padał
11 mroźno wietrzno

7 Dcher pięknie

67

30.	R. P. W.				

8 Rano chwilkę deszcz
chmurno-ociepliło
68 się

31.	R. P. W.					

69

Igntow do mycia Macior 279+2
494

59
414
278
273

1797

1.	R. P. W.					

9 popołudniu deszcz
Kropidłowy – dokoła
ulewy
10

2.	R. P. W.					

10 Wieczorem jak Kropi-
dłem – chmurno u [illegible]
południu
11

3.	R. P. W.				

11 Rano chmurno-
Deszczyk maleńki
72 stronami dobry

4.	R. P. W.				

12 Deszczyk dobry [illegible]
13 Szronowani dobry

5.	R. P. W.				

8-19r odwilż
30- śnieg przeszedł
11 mrozu wczoraj

13 chłodny deszczyk samo-
dzień pochmurny

77 3 7/10 10+

6.	R. P. W.				.8

Golic 219 + 2 = 221
poltrzy 15 + 8 = 23
Imusz 11
75 =255=

7.	R. P. W.				

Igntow Maciej 279
Jagniąt 161
Skopow 491 = 931
Wojciechy Fryt 58
Maciej 238
76 Jarek 259
Roczniak 426
Jagniąt 205
Chłop 12 1192

8.	R. P. W.				

77
M 266
Skp 413

9. R. P. W.

976
100
267

pg Sterina

Brała Macior Chow — Rzez
Rocznia 1 — 3
78 Dwuletn 10 — 56
Stare 42 — 60
Igutar 42 — 119
95
Stkpon Rocz — 15
2 letn Igut
Stary — 64 = 80
199

10. R. P. W.

Żyta 150 B 21/6 76 m 90

79 Igut 89 B 2 Kl I do Nojszicach

Wprzedz 79 - Kl II — Igutar wy 98 Br II
100 Bradz 98 — 77
Stkp 76 — 175
89
263

11.	R. P. W.				

OK 11 - 38 r - Wolno
30 śnieg [illegible]
11 [illegible] [illegible]

14 Deszcz i grad [illegible]
80

12.	R. P. W.				

15 [illegible] [illegible]
81

13.	R. P. W.				

16 Deszcz po południu

I K 57-8 Sz 226½ —
II 36-16 204 —

Kozły 26 z 4 211 —

82 Z K 348 z 8 1 Rea

14.	R. P. W.				

17 Deszcz z grzmotami

83

15.	R. P. W.					

18 Dzień

84

16.	R. P. W.					

Bryka węgli zawiera
koksy 22 pieca I - 3B = 66
II 3 - = 58

85

17.	R. P. W.				

19 Dcnia
86

18.	R. P. W.				

20 Dcnia
87

19.	R. P. W.				

u Dener
wojciechow 356+135+91 = 3

wedna 14 x 44½
Palik 16 18
88

20.	R. P. W.				

Nów 4-9 w odwilż
31 mrozu 14 - chmurno
12 mroźno wietrzno

wielki Piątek dzień

89

Czerwiec.

21.	R. P. W.				

I Wiatr północno wschodni chmurno - pod wieczór ochłodło i wypogodziło

90

22.	R. P. W.				

II Cicho - pogodnie północno-wschodź

91 słońce za chmurkę zaszło orzeźwiało

23.	R. P. W.				

III Wietrzno zimno – po południu deszcz jak kropił

92 94½ 16329½
32 2028½
14301 Rem 27/6
48
23
18

24.	R. P. W.				

IV Chłodno – chmurno – strona mi deszcz – po południu przykład – o 8½ w. zaczął padać Spokojny deszcz
93

25.	R. P. W.					

V a według in: kal IV pogoda
chmury pierzaste (: leżąc cho
ry zdawało mi się że południe
deszcz pokropił - chociaż inni
zaprzeczyli.)

97

26.	R. P. W.					

VI albo V pogoda - południem
chmury pierzaste przestawa
ły

95

27.	R. P. W.				

% OK 7-15 r. - Chmurno wolno
31 mrozno śnieg przymrozek
12 mrozno ... (?)

albo VI Rano pogodnie po mgle p.
wschodzie chmurka nastę-
pnie chmury się formowały
wiatr poświstywał - nocą deszcz

96

28.	R. P. W.				

94½
97 82
23
18

29.	R. P. W.					

98

30.	R. P. W.					

94

1.	R. P. W.					

24/3 myta

10⁰ Dener

2.	R. P. W.					

myta moch

3.	R. P. W.					

24/3 mydła

Koniec świata

4.	R. P. W.					

P. 10-4 w Wolno-[illegible]
31 śniegi [illegible]
12 mrozu [illegible]

25/3 mydła

Zabicie Żydowa przy [illegible]

5.	R. P. W.				

6.	R. P. W.				

7.	R. P. W.					

8.	R. P. W.					

9.	R. P. W.				

10.	R. P. W.				

o 7 g.w. deszczyk jak
kropidłem w
południe dobry

11.	R. P. W.					

12.	R. P. W.					

93 40+15

13.	R. P. W.				

OK 2–5 w – wolno – chmurno
31 śnieg popadywał folgowało
12 burzowo [illegible]

14.	R. P. W.				

15.	R. P. W.				

16.	R. P. W.				

17.	R. P. W.					

18.	R. P. W.					

19.	R. P. W.					

Now 11 - 21 w - Chmurno
1/1 76 Rok nowy Daj Boże szczęśliwy - chmurno
13 mroźno wietrzno
Stroniarni deser

Wielki Piątek

20.	R. P. W.					

I parno - dobry cichy dzień

21.	R. P. W.				

II Deszcz

22.	R. P. W.				

III przed zachodem słońca
chmura duża

23.	R. P. W.					

IV i. o 3 po południu deszcz

24.	R. P. W.					

V od rana chmurno — chło-
dno — wietrzno — coraz bar-
dziej o 3 po poł. prawie
burza z grzmotami deszcz
słońce zaszło czysto choć żółto
na północy chmury — które po
zachodzie pociągnęły ku po

25.	R. P. W.				

VI Chłodno – chmurno – czasami prze-
kład drobny, deszcz wiatr co
2. raz bardziej świnczad po południu
deszczyk zakurzył

do Wojciech Brał 174) 577 m 93
m 1 M3 1
3 – = 174

202
265
300
767

26.	R. P. W.				

PK 3·16 w – Chmurno wol
kapało z dachu
1/1 16 Chmurno – śnieg poprószył
13 Mroźno wietrznie

Pogoda

10112 } Grod… } wsparło
20959 } Lwów
3729 S…

27.	R. P. W.					29.

4. od 16 do 18" dł 40 stóp }
½ 18 – 22 40 – } budow
6 – 5 – 7 24 – }

za grodzką 2 fur chrustu
1 – " korków
porządku ⅓ brzozy 16" dł 8 stóp
⅓ dęb.
⅓ "

28.	R. P. W.			20 stóp opał		30.

29.	R. P. W.					

3. Wieczorem deszcz po Krop[illegible]

30.	R. P. W.					

31.	R. P. W.					

Sierpień.

1.	R. P. W.					

41
300
12300

73
300
21900

2.	R. P. W.					

4 o 3 dzień

3.	R. P. W.					

P. 1-16 w – wypogadzało [janniatse] się – ostro
1/176 To Śnieg drobniutki chwilami
13 Folgowało

Anbo Raich ½
Marj Krol ¾
Woj Rzyba

4.	R. P. W.					

5.	R. P. W.					

6.	R. P. W.					

7.	R. P. W.					

121
16
180
317
11½
305½

Jgut 267 Kp Gont
Oraz 38½ 11½
305½

300
4½
12.00
1.50
13.50
Robota dzienna 2—
15.50
Malowanie 12.75 = 28 25
wybrać 12
16-23

8.	R. P. W.				maler	

№1 35
4 88
6 58
7 23
8 18
11

9.	R. P. W.					

10.	R. P. W.					

11.	R. P. W.				

PK 1-53 w - mroz pobierad

1/1 Chmurno - mroźno

13 mroźno wietrzno

545 X 20 R 109

70 X 12 8-40=117-40

12.	R. P. W.				

Igul Łyda K 72.-

13.	R. P. W.					

Stary 2
2 [illegible] 3 [illegible] 475½
19
675
759½
1434

R 96 kp 55
1 20
97 75 [illegible] 97¼

14.	R. P. W.					

15.	R. P. W.				

Czarny turka Pom
Biały — do
Stonzywonda
Srokaty Pom
Sady w Stad
Czarkow Jed.

16.	R. P. W.				

17.	R. P. W.					

18.	R. P. W.					

Noc 6-36 r mróz 6° pogoda
2/1 mroźno chmurno
14 mroźno folgowa

Wielki Piątek.
I pogoda

19.	R. P. W.					

II Pogoda

20.	R. P. W.					

III Pogoda

21.	R. P. W.					

IV Pogoda

22.	R. P. W.					

V Pogoda wieczorem kilka
Kropel deszczu

23.	R. P. W.				

VI pogoda - parno - o 4 popoł
1. deszcz - nocą dobry

24.	R. P. W.				

2. Deszcz
mały ciepły - podo
dniówny —
Zatem zima będzie tęga
na —

25.	R. P. W.					

TK 2-11 s - mroźno pogodn

2/1/14 mroźno - śnieg

3 Deszcz

26.	R. P. W.					

4 Deszcz przechodni

27.	R. P. W.					

5. Popołudniu chwilkę- ce nocą padał

28.	R. P. W.					

6. Deszcz

Chl Owsa 82 do 8[illegible]

29.	R. P. W.				

7 Dencz A1 = 34 -

4 = 76 -

7 = 21 -

8 = 18

11 = 30

34
21
18
30
103
97½
5½ 315

30.	R. P. W.				

8. Popołudniu chwilę

31.	R. P. W.					

$\frac{11}{4}$ 12 17 ÷ 22

9 Rano deszcz

Wrzesień.

1.	R. P. W.				

10. Rano deszcz

2.	R. P. W.				

8 2-41 w— pogodnie
2/1 mroźno mgły

11. Rano deszcz

3.	R. P. W.				

12 Wieczorem deszcz

4.	R. P. W.				

Pogoda

5.	R. P. W.				

Pogoda

6.	R. P. W.				

Pogoda

7.	R. P. W.				

13 wieczorem deszcz

8.	R. P. W.				

14 Rano i wieczor deszcz

9.	R. P. W.					

Ok 11-52 wo - zaczął śnieg
kurzyć
2/1 śnieg popadywał
15 Deszcz lał

10.	R. P. W.					

11.	R. P. W.					

12.	R. P. W.					

13.	R. P. W.					

1- 34
4 93 39+13
7 21
8 18

14.	R. P. W.					

15.	R. P. W.					

16.	R. P. W.					

Nov 9-3 r. - odwilż
3/1 burzno - śnieg popruszy
I Pogoda

17.	R. P. W.					

II

18.	R. P. W.					

III Denis

19.	R. P. W.				

IV Dzierzowo

20.	R. P. W.				

V Dzierzowo

21.	R. P. W.					

VI Dancerowce

0440 Zy 89-24 W 14.9

193 Z 18 199

k232 e11 34 23½

0103 k187 222½

83 165

20

22.	R. P. W.					

23.	R. P. W.				

PK 6-58 r odwilż napadło
z dołu
3/1 mrozu [illegible] [illegible]

191
31½

128
21
149-

74
56 8
125 8
16
8
149-8

24.	R. P. W.				

25.	R. P. W.				

26.	R. P. W.				

27.	R. P. W.					

28.	R. P. W.					

29.	R. P. W.					

30.	R. P. W.					

Październik.

1.	R. P. W.					

Pet 3-25 d – Odwilż
3/1 mroźno – chmurno śnieg

2.	R. P. W.					

3.	R. P. W.				

4.	R. P. W.				

5.	R. P. W.				

6.	R. P. W.				

7.	R. P. W.				

[illegible] [illegible] 50-8
[illegible] 29 16

8.	R. P. W.				

1. w 18.
4. 63 37,10:
7. 18
f.
8 20

9.	R. P. W.				

Ok 0-37 w [illegible]
3/1 [illegible]

84
11

95

Ord 2
Chleb 4
118

10.	R. P. W.				

11.	R. P. W.					

12.	R. P. W.					

13.	R. P. W.				

Czerw 5 x 15 = 75
Bi 3 x 16 = 48
1 x 14 = 14
137 6
8 22

14 K 16-20.- 24

14.	R. P. W.				

15.	R. P. W.				

16.	R. P. W.				

17.	R. P. W.				

Nów 9-47 Deszcz padał
i równo

18.	R. P. W.				

19.	R. P. W.				

945 Żyto 467 20/10 Maluch 485
570 Pszen 100 9/10 - d - 2100
1515 Jęcz 223
25 1.20
1490 | 12-50
290
240

100
123 Jęcz
223

20.	R. P. W.				

04.50 = 04.65

140 = 182

21.	R. P. W.				

40-22 40-29
40-23 40-27
40-25 40-27
40-25 40-24
40-24 40-27
40-25 40-22
40-28 40-30
40-23 5
40-26
40-27

22.	R. 248 P. 186 W. 434				

23.	R. P. W.				

1 18 240 | 20 12

4 91 266 | 15 18 13 36 12 156

7 18 15 116 120

8 18 240 | 15 16

9 16 15 90 18 128 16 288

24.	R. P. W.				

7-42 ... Deser

4 ...

25.	R. P. W.				

Lin 116 + 5 + 8 + 46 + 9 + 25 + 3 + 9 + 16

karaś 5 + 23 + 6 + 4 + 17 - 2 + 9

Karp 163 + 3 + 3

Sieja 44 - 6 + 12 + 29 + 26 + 13 + 13 + 76 + 6
255 + 7 + 6 + 24 + 300

L 240 + 28 + 15 + 55 + 126

26.	R. P. W.				

D 50 + 80 + 46 = 176
S 4 + 7 + 3 = 14
190

27.	R. P. W.				

40 40 40 40 40 40 40 40 40 40 40 40

40 40 40 40 40 40 40 40 40

18=720

720= 360
340= 453-10
750= 750
1563 10
109
1672

40 - 27
40 - 21
40 - 17
40 - 19
40 - 11
40 - 16
40 - 20
40 - 16
20 - 8
8½=340 - 10

40
30
18¾=750
40
40
20¾ 830

28.	R. P. W.		360	62 32	

40 40 40 40 40 40 40 40 40 40

40 40 40 13

40 40 40 40 40 40

21 - 40
11 25
1½ 15
1-40 29

40-27
40 29
40 3
20 1
3½
10

29.	R. P. W.				

40
20
800

53 10
120
10
183 10
23 10
160

455 20
9100

30.	R. P. W.				

S 23½ à 9⁴⁰
K 1- 40 } 980
[illegible] 11¹⁵ 455 606 20
[illegible] 37 1480 740
2326 20

Zarybkowych [illegible]

31.	R. P. W.				

Odwilz

		Lisko
	przysz.	zadymad
Drewczyk	18-287	18-277
Węgorski	8-298	9 113) 23 121
	6-82	6 226) 13-248
Fornczyk	7-22	7 22)
Karwocki	4 261	4 296 } 10 137
Grzegorski	5 130	5 195
Stanzucki	3 147	3 147 na Goj
Antek	5 131	5 131
Ignacy	7 214	8 68
Czempiński	3 103	3 103
Kowalski	5 75	5 75
Łuca	2 50	
drogi		
	60 13	Kowalski 143
		79 51

Drewczyk

Listopad.

1.	R. P. W.				

Konalowizny 21 p. 215 Igu i Grzeg 10-127
Kotosilkowy 6-292 Kowaleś 3-103
Szota — 30 - 28 Siewoz 18-277 bis 7-226 (:150R)
Sidrego 49 - 115
Myśliwand 31 277
Xięży ze 20 Oczupiniedz 8-68
-„ Tomczyk — 13 275 Starzyńska 5-195
-„- Bucząd 2 11
-„- Cabon Lewy 5-75
-„ Tomonda 63-207 = 22-37=41-150
-„- Gory — 28-[illegible]

2.	R. P. W.				

Tomczyk 13-146 Księży Marii
Konalczyk 12 208 } Sidrego
SS Konalczy 12 280

3.	R. P. W.					

4	R. P. W.					

5.	R. P. W.				

6.	R. P. W.				

7.	R. P. W.				

Obk 4-9 w Oddziale
4 dnia [illegible]

8.	R. P. W.				

9.	R. P. W.					

10.	R. P. W.					

11.	R. P. W.				

12.	R. P. W.				

13.	R. P. W.				

14.	R. P. W.				

Nov 1-20th _ Odwilz
5 mrozno 15

15.	R. P. W.				

16.	R. P. W.				

17.	R. P. W.				

18.	R. P. W.				

19.	R. P. W.					

20.	R. P. W.					

Karmienie od dziś 20 Km+

21.	R. P. W.				

22.	R. P. W.				

PK 10-22 r Odwilż
5° mrozu

23.	R. P. W.					

Woły 28R dawał
zjadają 2R dziennie

24.	R. P. W.					

25.	R. P. W					

26.	R. P. W.					

27.	R. P. W.				

28.	R. P. W.				

Listopad.

29.	R. P. W.				

30.	R. P. W.				

Pet 8-26 r Odwilż
5 mrozu

1.	R. P. W.					

2.	R. P. W.					

3.	R. P. W.					

4.	R. P. W.					

Mróz z rankiem następnie deszcz — dalej padał i marzło — z wody

5.	R. P. W.					

Rano deszcz dalej śnieg

83 37.7

6.	R. P. W.					

Ok 4-45 r.- Odwilż-deszcz 5 mrozu

Wole Owsa Tygodniowo

7.	R. P. W.					

Jan Orzęgrodzki

Ro[illegible]

8.	R. P. W.					

9.	R. P. W.					

10.	R. P. W.					

11.	R. P. W.					

12.	R. P. W.					

13.	R. P. W.				

od 12 do 6 Przymrozek pogodnie cicho
6 - 12 przymrozek - chmurki z wschodnie - pogoda
12 - 6 pochmurzało się i wietrzyk powstawał pod wieczór
6 - 12 pochmurno

Styczeń
Boże Narodzenie Kunaw - rano
mroźno - wietrzno

14.	R. P. W.				

Now 2-4 w

12. do 6. pochmurno
6. - 12. pochmurno - padały krupy śniegowe
12. - 6. - " - mokra obsiadała
6. - 12.

Luty
Woły 35 / Marzec mroźno
Krowy 30 mróz - śnieg popadywał

15.	R. P. W.				

12 do 6

6 - 12 pochmurno niby mgła

12 - 6

6 - 12

Marcin

27/12 mroźno 11. Kuryło - następnie pogoda

[illegible]

16.	R. P. W.				

12 do 6 pochmurno

6 - 12

12 - 6

6 - 12

28/12 Kurzawa Mroźno - wietrzno - koło słońca.

17.	R. P. W.				

17 Pogodnie mroźno 7°

wieczorem zachmurzono.

Maj

18.	R. P. W.				

68 wb mroźno

po obiedzie chmurzyło się powietrze [illegible] [illegible] było wilgoci

Czerwiec

19. R. P. W.

18-3

Chmurno - około południa wilgoć niby deszcz mżył - a wieczorem padał

Lipiec

20. R. P. W.

Łódź — deszczyk padał (i mżyło) następnie śnieg a popołudniu mroźno - bez padania wieczorem się zachmurzyło

Sierpień

21.	R. P. W.				

Rano mróz 8° chmurno
zawierucha a z dołu-
około południa folgowało
a o 7½ deszcz padał
następnie śnieg.

Wnętrzem

22.	R. P. W.				

11-15 w

Rano śnieg (: deszcz
z marznący :) mroźno

Pazdżiernik

23.	R. P. W.				

15 mrozu — śnieg popa
dywał posępnie

Listopad

24.	R. P. W.				

Mroźno posępnie

Grudzień

25.	R. P. W.				

26.	R. P. W.				

27.	R. P. W.					

28.	R. P. W.					

29.	R. P. W.				

Pet 11-15 w

30.	R. P. W.				

31.	R. P. W.					

18 74/75 Świń 160 mr 30 = 190 } Hart 150 Linje Cięcia
Drob 55½ " 10 = 65½ } pod 135 Busolą
315

Szczegółowe wyszczególnienie poprzedniego roku

A 042984.–091955.–055372.–075033.–068400.–

A 079178.–007824.–022833.–095093.–113290.–

266
52

Porzęby rocznej w 2 C. II Okręgu prętów 50=

Γ 24/8 [illegible]

Tabelka wysiewu. 1876

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Przestrzeń Morgi	Przestrzeń Pręt. □	Rodzaj zboża	Wysiano Korcy	Wysiano Garncy
10/4	Sap VI	24	35	Owies	35	
	XI	24	31	Rychlik	31	
	b IV	28	42½	Rychlik	42½	
	VI	28	42	—	42	KB g 28
	X	28		—	43	
	c III	24		—	37	
	VIII	24	36½	Rychlik	36½	KB g 24
	Kopaniu itzki	23½	40		40	Kon 251
					2	
	Sap II	24½		Jęczmień	25	Kon 2a8
	Kopa	5½		dw	3. 5½	
					33½	
	Gr a IX	18.		Gryka		
	c X	24.		Groch	24½	195/31
	Mda XI	3.			4	
					28½	226/3
	Łąka m.	3.		Kartof	20	
	Ogrody				8	
	Rymar				6	
	Ogród Kuz			Kukury	25	6

Tabelka wysiewu. 1876 Jary

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Przestrzeń Morgi	Pręt.□	Rodzaj zboża	Wysiano Korcy	Garncy
Zyrtau	5 a II	4		Jęcz. Kor.	4.	K 12
	b X	15			15.	1-13
	a III			Kart	140	
	b IV	15		Gryka	11	8
	a VII	22	33	Owies	K	3½-18
	IX	18	27			
	b II	15	22-16			
	VII	15	22 16			
	c IV	23	36-16	Koniec		2-5
	IX	21	37 16			1 16
6/4	Kot mara	16	15	K		
			188			

Wojciechow Tabelka wysiewu. 18 76/77 Oziminа

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Przestrzeń Morgi	Przestrzeń Pręt. □	Rodzaj zboża	Wysiano Korcy	Wysiano Garncy
	p VIII a	24	u	Żyto	25	
	XI	25			26	
	IV b	28			29	
	VIII	28	u	Krzyca	23	16
	V c	24	u	Krzyca	23	16
	Gory	30			32	
	Jobkowi	36			32	
		195			191	
Zgutow						
	p IX a	20			21	
	II b	15			15	
	V	15	n		15	
	I c	21	u		20	
	XII	21	u		21	
	p Siwyn	58			57	24
		150			149	24
		345			340	24
		275			270	8
		620			611	

189½ + 18

Ozimina Tabelka wysiewu. 187 6/7

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Przestrzeń Morgi	Pręt. □	Rodzaj zboża	Wysiano Korcy	Garncy
Wojciechow						
	a I p	24.		Pszenica	24	
	V "	24.			24	16.
	b II "	28.			28	
	XI "	28.			31	
	I d	24.			22	
	~~X~~ "—	~~24~~	Grochowcz: na		s: p:	
	Kopanie	56	200		51	
					180	16
		184	200			
Ignaton						
	a II p	19	150		18.	
	VI	19	150		20	24
	b O	15			15.	
	VIII	15			15	
	c VI	21			21.	
					89.	24.
		90=				
			275		270	8

Tabelka zbioru zboża i paszy.

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Zboże lub pasza	Fury	Kopy i snopy *v.* Korce i garnce
	Wojciechow		75	
Sa	p VII	Żyto 24	VI 100	137 30
"	" X	" 25½	X 53¾	84 45
b	" V	" 28½	VI 82	107 15
"	" IX	" 28½	X 108½	154 45
c	" IV	Krzyca 29	VI 78½	95 30
	Góry	30	68¾	88 30
	Cmentarz	— 29	O 48 Bur 23½	48 15
	Tomczyk	14	Kow 84	37 30
		148	646¼	754 .
	Ignatów			
Sy a	p VIII	Żyto 23	VII 41½	63 ..
b	" III	" 15	IV 41¼	34 15
"	" VI	" 15	VIII 67	48 -
c	" VIII	" 21	VII 47½	60 ..
	III	" 22½	II 35¾	64 .
	Sikory	" 20	S3 67	40 .
		116½	300	309 .
	Ignatów	Pszenica		
Syp a	p IV 1	" 29¾	IX 145½	110 15
"	VI 45	" 21	IV 85½	122 30
b	I 1	" 15	II 91	92 45
"	IX 9	" 15	IX 54	50 30
c	V	" 21¼	IV 79½	77 .
		92	455½	453 .

Kopa łąk
Pszen 170
Gryk 67
Owsa 72
Bnowy 80

= 433 & 1039 20 =

Ko
Gro
Gro

Tabelka zbioru zboża i paszy.

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Zboże lub pasza	Fury	Kopy i snopy v. Korce i garnce	
	Wojciechów				
	Żyd a p IV	Pszenica 27.	III 156	156.	—
	—"—"—" XII	—"— 25¼	XII 139	161.	15
	—"— b " III	—"— 29¾	IV 177	208.	—"—
	—"—"—" XII	—"— 28.	I 215	161.	—"—
	—"— c " IX	—"— 29½	VIII 90½	95	—"—
	XI	—"— 28¾	X 165	135	
	—"— " Kopanina	—"— 47	3d 201	428.	30.
		=200=	1140½	1344	45
Wojciechów	Ża p II	Jęczmień 25	I 136	107	
	Kopanina	—"— 5½	22	18	=125
Igntow	Ża p II	—"— 4	64	18.	
	b " X	—"— 15		37.	30=5
Igntow	a " IV	Gryka 11¼	V 35		
Wojciechów	—"— IX	—"—	VIII 50	67	
	—"— XI	Groch 4	30.		
	—"— c X	—"— 24½	63.		

Tabelka zbioru zboża i paszy.

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Zboże lub pasza	Fury	Kopy i snopy v. Korce i garnce	
	Wojciechow				
	Szy a p VI	Owies 35	V 50	80	30
	" XI	" R 31	X 33½	122	"
	b IV	" 42½	V 61	127	15
	c VIII	" 36½	VIII 77¼	127	30
	" III	" 37	II 69½	74	"
	b VI	" 42	VII 60	97	15
	" X	" 43	XI 65	82	—
	Kopanina	" 40	22¼ 100	127	30
		K 307	565½	838	
	Zyntow				
	Szy a p VII	Owies 33	VIII 47½	60	—
	IX	" 27	VI 34	54	30
	b II	" 22½	III 21	46	"
	" VII	" 22½	VIII 21¼	40	"
	c IV	" 36½	—	47	"
	" IX	" 31½	X 52¼	45	30
	p marcinia	" 15	VIII 42½	40	"
		188	218	333	"

Tabelka zbioru zboża i paszy.

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Zboże lub pasza	Fury	Kopy snopy v. Korce i garnce	

Tabelka zbioru zboża i paszy.

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Zboże lub pasza	Fury	Kopy i snopy *v.* Korce i garnce
	Śmietana wybrał na soboty Grabarskie			
20/7 76		okowity g 1. K2.		

Tabelka omłotu.

Dnia	Rodzaj zboża	Ilość młocków	Omłócono		Otrzymano	
			Kóp	i snop.	Korcy	i garncy

Tabelka omłotu.

Dnia	Rodzaj zboża	Ilość młocków	Omłócono		Otrzymano	
			Kóp	i Snop.	Korcy	i garncy

Tabelka omłotu.

Dnia	Rodzaj zboża	Ilość młocków	Omłócono Kóp i Snop.		Otrzymano Korcy i garncy	

Tabelka omłotu.

Dnia	Rodzaj zboża	Ilość młocków	Omłócono Kóp i Snop.		Otrzymano Korcy i garncy	

Tabelka omłotu.

Dnia	Rodzaj zboża	Ilość młocków	Omłócono Kóp i Snop.		Otrzymano Korcy i garncy	

Tabelka omłotu.

Dnia	Rodzaj zboża	Ilość młocków	Omłócono		Otrzymano	
			Kóp	i Snop.	Korcy	i garncy

Przychód mléka — 1szy kwartał.

Dzień	Ilość krów	Styczeń			Luty			Marzec		
		rano	połud.	wiecz.	rano	połud.	wiecz.	rano	połud.	wiecz.
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										

Przychód mléka — 2gi kwartał.

Dzień	Ilość krów	Kwiecień rano	Kwiecień połud.	Kwiecień wiecz.	Maj rano	Maj połud.	Maj wiecz.	Czerwiec rano	Czerwiec połud.	Czerwiec wiecz
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										

Przychód mleka — 3ci kwartał.

Dzień	Ilość krów	Lipiec			Sierpień			Wrzesień		
		rano	połud.	wiecz.	rano	połud.	wiecz.	rano	połud.	wiecz.
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										

Przychód mleka — 4ty kwartał.

Dzień	Ilość krów	Październik			Listopad			Grudzień		
		rano	połud.	wiecz.	rano	połud.	wiecz.	rano	połud.	wiecz.
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										

Dzień	Wyszczególnienie	BYDŁO					
		Woły	Buhaje	Krowy	Jałowizna	Cielęta	Razem

chodu Inwentarza.

KONIE					OWCE					
Powozowe	Robocze	Wierzchowe	Żrebięta	Razem	Tryki	Maciory	Skopy	Roczniaki	Jagnięta	Razem

Tabelka przy-

Dzień	Wyszczególnienie	BYDŁO					
		Woły	Buhaje	Krowy	Jałowizna	Cielęta	Razem

chodu Inwentarza.

KONIE					OWCE					
Powozowe	Robocze	Wierzchowe	Żrebięta	Razem	Tryki	Maciory	Skopy	Roczniaki	Jagnięta	Razem

Dzień	Wyszczególnienie	BYDŁO					
		Woły	Buhaje	Krowy	Jałowizna	Cielęta	Razem

Inwentarza.

KONIE					OWCE					
Powozowe	Robocze	Wierzchowe	Źrebięta	Razem	Tryki	Maciory	Skopy	Roczniaki	Jagnięta	Razem

Tabelka ubytku

Dzień	Wyszczególnienie	BYDŁO					
		Woły	Buhaje	Krowy	Jałowizna	Cielęta	Razem

Inwentarza.

KONIE					OWCE					
Powozowe	Robocze	Wierzchowe	Żrebięta	Razem	Tryki	Maciory	Skopy	Roczniaki	Jagnięta	Razem

Tabelka nawozów

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Wywieziono nawozu					
		Bydlęcego	Końskiego	Owczego			
		Fury lub centnary					

Dnia

Tabelka nawozów.

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Wywiezionoo nawozu					
		Bydlęcego	Końskiego	Owczego		-	
		Fury lub centnary					

Tabelka nawozów

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Wywieziono nawozu					
		Bydlęcego	Końskiego	Owczego			
		Fury lub centnary					

Tabelka nawozów

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Wywieziono nawozu					
		Bydlęcego	Końskiego	Owczego			
		Fury lub centnary					

Tabelka nawozów

Dnia	Nr. lub nazwisko pola	Wywieziono nawozu					
		Bydlęcego	Końskiego	Owczego			
		Fury lub centnary					

1. Tabelka
służąca do oznaczenia liczby dni zawartych między dwiema datami w roku.

Przy obliczeniu procentów, również jak i przy różnych gospodarczych obrachunkach, często trzeba wiedzieć liczbę dni zawartych między dwiema danemi datami w roku. Dla ułatwienia obrachunku w tem przypadku może z dogodnością służyć następna tablica, któréj użycie bardzo proste i może być objaśnione następnym przykładem: przypuśćmy, że nam trzeba wiedzieć liczbę dni od 6 marca od 25 listopada. Żeby wynaleść takową wyszukujemy w pierwszéj rubryce z nadpisem: „Data" liczbę 6 a w przecięciu linji poziomęj, naprzeciw rubryki z napisem „Marzec" będącéj, znajdujemy liczbę 65; takimże sposobem wynaleść w pierwszéj rubryce liczbę 25, a w rubryce listopada na téjże linji 298. Odjąwszy 65 od 298, otrzymamy liczbę szukaną 233.

Zauważyć należy, że tablica niniejsza ułożona dla roku zwyczajnego: jeżeli rok przestępny, i trzeba wiedzieć liczbę dni zawartą między dwiema datami, z których jedna znajduje się przed, a druga po 28 lutego, to do otrzymanéj w téj tablicy różnicy, trzeba jeszcze dodać 1. Żeby zaś wiedzieć, czy dany rok jest zwyczajny czy przestępny, dosyć liczbę wyrażającą rok, podzielić przez 4, jeżeli się nie da podzielić bez reszty, to dany rok jest zwyczajny, jeżeli się dzieli bez reszty to przestępny. *Naprzykład* 1870 rok, jest zwyczajny i dzieląc go przez 4; otrzymujemy resztę 2. Rok 1992 będzie przestępny, gdyż 1992 dzieli się bez reszty. Dla skrócenia dosyć dzielić dwie ostatnie liczby przez 4, to jest jedności i dziesiątki, w naszém przykładzie 70 i 92 wypadek będzie ten sam.

Data	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Paździer.	Listopad	Grudzień
1	1	32	60	91	121	152	182	213	244	274	305	335
2	2	33	61	92	122	153	183	214	245	275	306	336
3	3	34	62	93	123	154	184	215	246	276	307	337
4	4	35	63	94	124	155	185	216	247	277	308	338
5	5	36	64	95	125	156	186	217	248	278	309	339
6	6	37	65	96	126	157	187	218	249	279	310	340
7	7	38	66	97	127	158	188	219	250	280	311	341
8	8	39	67	98	128	159	189	220	251	281	312	342
9	9	40	68	99	129	160	190	221	252	282	313	343
10	10	41	69	100	130	161	191	222	253	283	314	344
11	11	42	70	101	131	162	192	223	254	284	315	345
12	12	43	71	102	132	163	193	224	255	285	316	346
13	13	44	72	103	133	164	194	225	256	286	317	347
14	14	45	73	104	134	165	195	226	257	287	318	348
15	15	46	74	105	135	166	196	227	258	288	319	349
16	16	47	75	106	136	167	197	228	259	289	320	350
17	17	48	76	107	137	168	198	229	260	290	321	351
18	18	49	77	108	138	169	199	230	261	291	322	352
19	19	50	78	109	139	170	200	231	262	292	323	353
20	20	51	79	110	140	171	201	232	263	293	324	354
21	21	52	80	111	141	172	202	233	264	294	325	355
22	22	53	81	112	142	173	203	234	265	295	326	356
23	23	54	82	113	143	174	204	235	266	296	327	357
24	24	55	83	114	144	175	205	236	267	297	328	358
25	25	56	84	115	145	176	206	237	268	298	329	359
26	26	57	85	116	146	177	207	238	269	299	330	360
27	27	58	86	117	147	178	208	239	270	300	331	361
28	28	59	87	118	148	179	209	240	271	301	332	362
29	29	—	88	119	149	180	210	241	272	302	333	363
30	30	—	89	120	150	181	211	242	273	303	334	364
31	31	—	90	—	151	—	212	243	—	304	—	365

2. Tablica
do obliczenia % od kapitału 100 rubli.

Czas	3 %		4 %		4 1/2 %		5 %		5 1/2 %		6 %	
	rs.	ko.	rs.	ko.	rs.	kop.	rs.	ko.	rs.	kop.	rs	ko.
1 Dzień	—	0,83	—	1,11	—	1,25	—	1,39	—	1,53	—	1,67
2	—	1,67	—	2,22	—	2,50	—	2,78	—	3,05	—	3,33
3	—	2,50	—	3,33	—	3,75	—	4,17	—	4,58	—	5,00
4	—	3,33	—	4,44	—	5,00	—	5,55	—	6,11	—	6,67
5	—	4,17	—	5,55	—	6,25	—	6,94	—	7,64	—	8,33
6	—	5,00	—	6,67	—	7,50	—	8,33	—	9,17	—	10,00
7	—	5,83	—	7,78	—	8,75	—	9,72	—	10,69	—	11,67
8	—	6,67	—	8,89	—	10,00	—	11,11	—	12,22	—	13,33
9	—	7,50	—	10,00	—	11.25	—	12,50	—	13,75	—	15,00
10	—	8,33	—	11,11	—	12,50	—	13,89	—	15,28	—	16,67
11	—	9,17	—	12,22	—	13,75	—	15,28	—	16,80	—	18,33
12	—	10,00	—	13,33	—	15,00	—	16.67	—	18,33	—	20,00
13	—	10,83	—	14,44	—	16,25	—	18,05	—	19,86	—	21,67
14	—	11,67	—	15,55	—	17,50	—	19.44	—	21 39	—	23,33
15	—	12,50	—	16,67	—	18,75	—	20,83	—	22,92	—	25,00
16	—	13,33	—	17,78	—	20,00	—	22,22	—	24,44	—	26,67
17	—	14,17	—	18,89	—	21,25	—	23,61	—	25,97	—	28,33
18	—	15,00	—	20,00	—	22,50	—	25,00	—	27,50	—	30,00
19	—	15,83	—	21,11	—	23,75	—	26,39	—	29,03	—	31,67
20	—	16,67	—	22,22	—	25,00	—	27,78	—	30,55	—	33,33
21	—	17,50	—	23.33	—	26,25	—	29,17	—	32,08	—	35,00
22	—	18,33	—	24,44	—	27,50	—	30.55	—	33,61	—	36,67
23	—	19,17	—	25,55	—	28 75	—	31,94	—	35,14	—	38,33
24	—	20,00	—	26,67	—	30,00	—	33,33	—	36,67	—	40,00
25	—	20,83	—	27,78	—	31,25	—	34,72	—	38,19	—	41,67
26	—	21,67	—	28,89	—	32,50	—	36,11	—	39,72	—	38,33
27	—	22,50	—	30,00	—	33,75	—	37,50	—	41,25	—	45,00
28	—	23 33	—	31,11	—	35 00	—	38,89	—	42,98	—	46,67
29	—	24,17	—	32,22	—	36,25	—	40,28	—	44,30	—	48,33
1 miesiąc	—	25	—	33,33	—	37, 5	—	41,67	—	45,83	—	50
2	—	50	—	66,67	—	75, 0	—	83,33	—	91,67	1	—
3	—	75	1	—	1	12, 5	1	25,00	1	37,50	1	1,50
4	1	—	1	33,33	1	50, 0	1	66,67	1	83,33	2	—
5	1	25	1	66,67	1	87, 5	2	8,33	2	29,17	2	2,50
6	1	50	2	—	2	25, 0	2	50,00	2	75,00	3	—
7	1	75	2	33,33	2	62, 5	2	91,67	3	20,83	3	3,50
8	2	—	2	66.67	3	—	3	33,33	3	66,67	4	—
9	2	25	3	—	3	37, 5	3	75,00	4	12,50	4	4,50
10	2	50	3	33.33	3	75, 0	4	16,67	4	58,33	5	—
11	2	75	3	66,67	4	12, 5	4	58,33	5	4,17	5	5,50
12	3	—	4	—	4	50, 0	5	—	5	50,00	6	—

3. Ubytek zboża w ziarnie i siana na składach.

Zboża w ziarnie ubywa na miarze:

	świeżego	starego:
przez pierwsze dwa miesiące po zsypaniu do spichrza	2½%,	½%.
przez rok	3 „	1 „

Siana ubywa przez pół roku po sprzęcie:

Zebranego pogodnie . . . od 5% do 10% na wagę.
zebranego niepogodnie . . od 10% do 18% „

---

4. Ubytek na wadze kartofli przechowywanych w piwnicy.

Na 100 funtów wagi tracą kartofle w skutek wysychania:

przez Listopad	½%		
„ Grudzień	2½ „	razem	3 %
„ Styczeń	1 „	„	4 %
„ Luty	1½ „	„	5½%
„ Marzec	1 „	„	6½%
„ Kwiecień	1½ „	„	8 %
„ Maj (przy silném wyrośnięciu)	2 „	„	10 %
„ Czerwiec (przez więdnienie)	7 „	„	17 %

5. Tabelka ilościowa i jakościowa,

składu pokarmowych resztek pozostałych w ściernisku i korzeniach, po zbiorze rozmaitych roślin w gospodarstwie uprawianych (według Wejske).

Po sprzęcie każdéj rośliny na polu pozostaje ściernisko i korzenie, mające ważne znaczenie przy układzie rotacji płodozmiennéj, ponieważ resztki te powiększają również absolutnie jak i stosunkowo zapasy odżywne roślin. Części organiczne tych resztek absolutnie zwiększają ilość węglorodu a może być i azotu; nieorganiczne, powiększają płodność wierzchnich warstw ziemi. W ogóle, resztki te działają na podobieństwo zielonego nawozu. — Na polu pozostaje w ściernisku i w korzeniach na morgu 300 prętowym, funtów:

Nazwa rośliny	Razem resztek	Organicznych części	Azotu	Wapna	Magnezji	Potażu	Sody	Kwasu siarkowego	Soli fosforowych
Lucerna	13,860	12,140	1,720	282	35	52,5	33,5	26,5	106,5
Koniczyn. czerwona	12,790	10,037,5	2,752,5	375,5	70,7	117,2	28,7	27,2	107,5
Esparcetta . . .	8,502,5	7,035	1,467,5	168	45,5	61,2	20	29,7	42,7
Żyto	7,547,5	5,185	2,362,5	105,2	20,7	45	60,7	17,5	36,5
Rzepak	6,392,5	5,550	892,5	177,5	18,5	67,7	30,2	44,7	46
Owies	5,417,5	3,347,5	2,070	123	17,5	35,7	26	12,7	43,2
Bób koński . . .	5,067,5	4,277,5	790	115,5	17,5	24,5	5,2	10,2	20
Pszenica	4,985	3,422,5	1,562,5	110,2	24,7	26,5	16,2	10,7	17
Groch	4,620	3,657,5	962,5	103,2	16	16,2	5,3	13,8	21,5
Tatarka	3,047,5	2,480	667,5	115	10,5	13,2	6,3	9,7	18,8
Jęczmień	2,855	2,310	545	123	35,7	35,7	26	12,7	43,3

Te obliczenia pokazują, że lucerna i koniczyna, zostawiają po sobie największą ilość części pożywnych; przeciwnie inne pozostawiają ich w porównaniu mniéj. A zatém pierwsze mogą służyć jako przedpłód dla ostatnich, te zaś nie mogą grać takiéj roli dla pierwszych.

6. Czas kwitnienia i trwałości, oraz grunt właściwy dla niektórych traw i roślin pastewnych.

Rośliny w porządku alfabetycznym	Pora kwitnienia	Trwałość w gruncie(*)	Udaje się na gruncie: silnym, ciepłym: nawodnionym	Udaje się na gruncie: silnym, ciepłym: nienawodnionym	Udaje się na gruncie: wilgotnym gliniastym	Udaje się na gruncie: zacienionym, leśnym i torfiastym	Udaje się na gruncie: wyżéj położonym gliniasto-piaszczyst.	Przydatna szczególniéj na pastwisko owcze
Bobrek trojlistny (Menyanthes trifoliata) . . .	Maj	III	1	—	—		1	1
Brzanka mniejsza (Phleum Bohmeri)	Czerwiec	III	—	1	—		1	1
„ pospolita v. Tymotejka (Phleum pratense)	Czerwiec i Lipiec	III	1	—	1	1	—	—
Drżączka średnia (Briza media)	„ „	* III	1	1	1	—	1	1
Groszek łąkowy (Lathyrus pratensis).	Czerwiec	III	1	1	1	—	1	—
Grzebienica pospolita (Cynosurus cristatus) . .	„	II	1	—	1	—	—	—
Jęczmień łąkowy (Hordeum pratense)	Maj	III	—	1	—	—	1	—
„ mysi v. płonny (Hordeum murinum) .	„	I	—	1	—	—	1	—
Jęczmionka piaskowa (Elymus arenarius) . . .	Czerwiec	III	—	1	—	—	1	1
Kłosówka miękka (Holcus mollis)	Czerwiec i Lipiec	III	—	1	—	—	1	1
„ wełnista (Holcus lanatus).	„ „	* III	1	1	1	1	1	1
Koniczyna biała v. pełzająca (Trifolium repens).	„ „	* III	1	1	1	—	1	1
„ górna (Trifolium montanum)	„ „	* III	—	1	—	—	1	1
„ łąkowa (Trifolium pratense)	„ „	* II	1	—	1	—	1	—
„ poziomkowa (Trifolium frugiferum).	„ „	I	1	—	1	—	—	—

Koniczyna Szwedzka (Trifolium Hybridum). .	Czerwiec i Lipiec	II	—	1	—	—	1	1
Kostrzewa czerwona (Festuca rubra)	Czerwiec	III	—	1	—	—	1	1
„ łąkowa (Festuca pratensis)	„	* III	1	1	1	1	1	1
„ owcza (Festuca ovina)	„	* III	—	1	—	—	1	1
„ twarda (Festuca duriuscula) . . .	Maj i Czerwiec	* III	—	1	—	—	1	—
„ wysoka (Festuca elatior).	Czerwiec	III	1	1	1	—	—	—
Krwawnik (Achillea millefolium).	Czerwiec i Lipiec	III	—	—	1	—	1	1
Lucerna chmielowa (Medicago lupulina). . .	„ „	I	1	1	—	—	1	1
Manna zwyczajna (Gliceria fluitans)	Czerwiec	* III	1	1	1	1	—	—
Mietlica pospolita (Agrostis vulgaris). . . .	Maj	III	1	1	1	1	1	—
„ rozłogowa v. Fioryn (A. stolonifera) .	Czerwiec i Lipiec	* III	1	—	1	1	1	—
„ zbożowa (Agrostis spicaventi). . . .	„ „	I	—	—	—	—	1	—
Nostrzyk zwyczajny (Melilotus officinalis) . . .	„ „	III	1	1	1	1	—	—
Ostrzyca trzcinowa v. Muzga (Phalaris arundinacea)	Sierpień	III	1	1	1	—	1	—
Owies łąkowy (Avena pratensis)	Czerwiec i Lipiec	* III	1	1	—	—	—	—
„ żółtawy (Avena flavescens)	„ „	* III	1	1	—	—	—	1
Perłówka rzęsowata (Melica ciliata)	Sierpień	I	1	1	1	—	1	1
Pimpinela pospolita (Poterium sanguisorba) .	Czerwiec i Lipiec	* III	1	1	1	—	1	1
Podróżnik brodawnik (Leontodon taraxacum).	„ „	III	1	1	1	—	1	1
Pszenica-perz (Triticum repens)	„ „	III	1	1	—	—	1	—
Rajgras angielski v. Życica trwała (Lolium perenne)	„ „	* III	1	1	1	—	1	—
„ francuzki v. owies wysoki (Avena elatior)	„ „	III	1	1	1	1	1	1
„ włoski (Lolium italicum)	Maj i Czerwiec	* III	1	—	1	1	—	—
Rzniączka pospolita v. Psia trawa kupkowa (Dactylis glomerata)	Czerwiec i Lipiec	III	1	1	1	—	1	—
Śmiałek darnisty (Aira cæspitosa)	Lipiec i Sierpień	III	1	1	—	1	—	—
„ pogięty (Aira flexuosa)	Czerwiec i Lipiec	III	—	1	—	—	1	1

*) Liczby rzymskie znaczą: I — roślinę jednoroczną, II — dwuletnią, III — trwałą. Gwiazdka * oznacza roślinę szczególniéj przydatną do uprawy na nasienie w gruncie.

Rośliny w porządku alfabetycznym	Pora kwitnienia	Trwałość w gruncie	Udaje się na gruncie: silnym ciepłym nawodnionym	Udaje się na gruncie: silnym ciepłym nienawodnionym	wilgotnym, gliniastym	zacienionym, leśnym i torfiastym	wyżéj położonym gliniasto-piasczyst.	Przydatna szczególniéj na pastwisko owcze
Śmiałek wodny (Aira aquatica)	Czerwiec	III	1	—	1	1	—	—
Stokłosa miękka (Bromus mollis)	Czerwiec i Lipiec	III	1	1	1	—	1	—
Tomka wonna (Anthoxantum odoratum) . . .	Maj i Czerwiec	* III	1	1	1	1	1	1
Wiklina łąkowa (Poa pratensis)	od Czer. do Sierp.	* III	1	1	1	1	1	1
" mielec (Poa aquatica)	" "	III	1	—	1	1	—	—
" roczna (Poa annua)	" "	I	1	1	1	1	—	—
" spłaszczona (Poa compresa)	Czerwiec i Lipiec	III	—	1	—	—	1	1
" szorstka (Poa trivialis)	" "	* III	1	1	1	1	—	—
Wyczyniec łąkowy v. Lisi ogon (Alopecurus pratensis	od Czer. do Sierp.	III	1	—	1	1	1	—
" polny (Alopecurus agrestis) . . .	Maj	I	1	1	1	—	—	—
Wyka ptasia (Vicia cracca)	Czerwiec i Lipiec	III	1	1	1	—	1	—
" zaroślowa (Vicia dumetorum)	" "	III	1	1	1	—	1	—

7. Mieszanki pastewne na rozmaite cele i grunta.

A). Na łąki stałe.

a) nawodniane:

		Funtów
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	. . .	10
„ włoskiego (Lolium italicum)	. . . . .	8
Wyczyńca łąkowego (Alopecurus pratensis)	. . .	8
Wikliny szorstkiéj (Poa trivialis)	. . . .	8
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	. . . . .	4
Kostrzewy wyniosłéj (Festuca elatior)	. . . . .	4
Trawy kupkowéj (Dactylis glomerata)	. . . . .	5
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	. . .	5
„ białéj (Trifolium repens)	. . . . . .	8
	Razem	60 *)

b) wilgotne na silnym gruncie:

		Funtów:
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	. . . . .	10
„ włoskiego (Lolium italicum)	. . . . . .	8
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	. . . .	6
Kostrzewy łąkowéj (Festuca pratensis)	. . . . . .	6
Wyczyńca łąkowego (Alopecurus pratensis)	. . . .	5
Trawy kupkowéj (Dactylis glomerata)	. . . . . .	5
Wikliny łąkowéj (Poa pratensis)	. . . .	5
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	. . . .	5
„ białéj (Trifolium repens)	. . . . . .	6
Komonicy (Lotus) — różne gatunki	. . . . . .	2
Babki lancetowatéj (Platago lanceolata)	. . . .	1
Krwiściągu pospolitego (Sanguisorba officinalis)	. .	1
	Razem	60

*) Podane ilości służyć mają na 1 mórg nowopolski.

albo:

	Funtów:
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	15
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	9
Kostrzewy łąkowéj (Festuca pratensis)	9
Trawy kupkowéj (Dactylis glomerata)	9
Mietlicy rozłogowéj (Agrostis stolonifera)	6
Koniczyny szwedzkiéj (Trifolium hybridum)	12
Razem	60

Wszystkie rośliny, wchodzące w skład téj mieszanki, należą do liczby późno kwitnących i dojrzewających jednocześnie z koniczyną szwedzką. Są one właściwe na grunta tego rodzaju, dla tego mianowicie, że wegetacja na nich rozwija się zazwyczaj poźno.

c) wilgotne, na gruncie średnio-zwięzłym:

	Funtów:
Wikliny szorstkiéj (Poa trivialis)	15
Wyczyńca łąkowego (Alopecurus pratensis)	10
Rajgrasu włoskiego (Lolium italicum)	10
,, francuzkiego (Avena elatior)	6
Tomki wonnéj (Anthoxantum odoratum)	6
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	7
,, szwedzkiéj (Trifolium hybridum)	6
Razem	60

Uwaga. Ponieważ wegetacja na takich gruntach rozpoczyna się nieco wcześniéj, dobrano więc dla nich rośliny wczesne.

albo:

	Funtów:
Rajgrasu francuzkiego (Avena elatior)	15
,, włoskiego (Lolium italicum)	10
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	10
Kostrzewy owczéj (Festuca ovina)	10
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	10
Koniczyny szwedzkiéj (Trifolium hybridum)	5
Razem	60

d) suche:

	Funtów:
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	10
Kłosówki wełnistéj (Holcus lanatus)	16
Stokłosy miękkiéj (Bromus mollis)	3
Tomki wonnéj (Anthoxantum odoratum)	5
Grzebienicy pospolitéj (Cynosurus cristatus) . . .	2
Koniczyny białéj (Trifolium repens)	10
„ czerwonéj (Trifolium pratense)	6
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	6
Żyleńca krwiściągowego (Poterium sanguisorba) . .	2
Razem	60

albo:

	Funtów:
Wikliny szorstkiéj (Poa trivialis)	10
,, wązkolistnéj (Poa angustifolia)	3
Trawy kupkowéj (Dactylis glomerata)	10
Wyczyńca łąkowego (Alopecurus pratensis) . . .	8
Kostrzewy wysokiéj (Festuca elatior)	6
,, łąkowéj (Festuca pratensis)	6
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	4
Tomki wonnéj (Anthoxantum odoratum)	2
Mietlicy rozłogowéj (Agrostis stolonifera)	2
Groszku trwałego (Lathyrus perennis)	6
Wyki płotowéj (Vicia sepium)	7
Krwawniku pospolitego (Achillea millefolium) . .	1
Razem	65

e) suche, w gruncie mniéj żyznym:

	Funtów:
Rajgrasu francuzkiego (Avena elatior)	15
,, angielskiego (Lolium perenne)	10
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	5
Kostrzewy czerwonéj (Festuca rubra)	5
„ twardéj (Festuca duriuscula)	5
do przeniesienia	40

	Funtów:
z przeniesienia	40
Trawy kupkowéj (Dactylis glomerata)	5
Wikliny łąkowéj (Poa pratensis)	5
Tomki wonnéj (Anthoxantum odoratum)	2
Komonicy pospolitéj (Lotus corniculatus)	3
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	4
„ białéj (Trifolium repens)	6
Razem	65

B). Na łąki czasowe w płodozmianie.

1. Z przeważną ilością koniczyny.

a) na grunta ciężkie, spójne:

	Funtów:
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	22
„ szwedzkiéj (Trifolium hybridum)	5
Wyczyńca łąkowego (Alopecurus pratensis)	5
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	5
„ kupkowéj (Dactylis glomerata)	3
Razem	40

albo:

	Funtów:
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	22
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	10
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	8
Razem	40

b) na grunta gliniaste mniéj spójne:

	Funtów:
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	22
„ szwedzkiéj (Trifolium hybridum)	5
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	5
Francuzkiego (Avena elatior)	3
Razem	40

albo:

	Funtów:
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense) . . .	22
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne	4
„ włoskiego (Lolium italicum)	4
„ francuzkiego (Avena elatior)	4
Kostrzewy łąkowéj (Festuca pratensis)	4
Trawy Tymoteusza Phleum (pratense)	2
„ kupkowéj (Dactylis glomerata)	2
Razem	40

c) na grunta średnie, piasczysto-gliniaste i gliniasto-piasczyste:

	Funtów:
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense) . . .	20
„ białéj (Trifolium repens)	4
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	4
„ francuzkiego (Avena elatior)	6
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	2
„ kupkowéj (Dactylis glomerata)	4
Razem	40

d) na grunta lżejsze, wapienne:

	Funtów:
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense) . . .	16
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	7
Rajgrasu francuzkiego (Avena elatior)	9
„ włoskiego (Lolium italicum)	5
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	3
Razem	40

Uwaga. Trawy nisko rosnące do tych mieszanek nie są właściwe, tworzą bowiem gęstą darń i przeszkadzają wzrostowi koniczyny.

2. Z przeważną ilością traw.

a) na grunta ciężkie, spójne:

	Funtów:
Rajgrasu włoskiego (Lolium italicum)	10
Kostrzewy łąkowéj (Festuca pratensis)	7
Trawy kupkowéj (Dactylis glomerata)	8
„ Tymoteusza (Phleum pratense)	5
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	5
„ szwedzkiéj (Trifolium hybridum) . . .	5
Razem	40

b) na grunta gliniaste, pulchne:

	Funtów:
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	10
„ francuzkiego (Avena elatior)	5
Wyczyńca łąkowego (Alopecurus pratensis) . . .	5
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	5
Koniczyny czerwonéj (Trifolium pratense)	5
„ szwedzkiéj (Trifolium hybridum) . . .	5
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	5
Razem	40

c) na grunta gliniaste, marglowate, suche i żyzne.

	Funtów:
Rajgrasu francuzkiego (Avena elatior)	12
„ angielskiego (Lolium perenne)	6
Kostrzewy owczéj (Festuca ovina)	6
„ czerwonéj (Festuca rubra)	6
Trawy kupkowéj (Dactylis glomerata)	6
Owsa omszonego (Avena pubescens)	4
Stokłosy prostéj (Bromus erectus)	4
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	4
Razem	48

d) na grunta lekkie wapienne.

	Funtów:
Rajgrasu francuzkiego (Avena elatior)	12
„ włoskiego (Lolium italicum)	8
Trawy Tymoteusza (Phleum pratense)	8
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	6
Koniczyny białéj (Trifolium repens)	4
„ szwedzkiéj (Trifolium hybridum) . . .	4
Razem	42

C). Na pastwiska.

Zaprowadzając pastwisko, należy przedewszystkiem uwzględnić rodzaj inwentarza, dla którego przeważnie ma ono służyć. I tak naprzykład:

Bydło rogate spożywa najchętniéj: rajgrasy, wyczyniec łąkowy, wiklinę szorstką i łąkową, tomkę wonną, mietlicę rozłogową, kostrzewę łąkową i wysoką, drżączkę średnią, kłosówkę wełnistą, perłówkę jednostronną, stokłosę rolową, koniczynę czerwoną i szwedzką, lucernę, krwawnik pospolity, podróżnik, brodawnik, biedrzeniec pospolity i t. d.

Konie lubią najlepiéj: owies łąkowy i trzcinowaty, kostrzewę łąkową i mannową i t. d.

Owcom najlepiéj smakują: wiklina łąkowa i roczna, śmiałek darniowy i pogięty, owies łąkowy, kostrzewa owcza i czerwona, grzebienica pospolita, drżączka średnia, babka lancetowata, koniczyna biała i górna, lucerna, krwawnik pospolity, szczaw i t. d.

Oprócz tego należy mieć na uwadze: gatunek gruntu, cel hodowli inwentarza, niektóre bowiem rośliny wpływają na powiększenie ilości mleka, inne na jego przymioty, inne na wytwarzanie się mięsa; jedne są długotrwałe, inne kilkoletnie.

Oto niektóre mieszaniny:

a) pastwisko długotrwałe na gruncie piasczystym, suchym.

	Funtów:
Kostrzewy owczéj (Festuca ovina)	25
Mietlicy pospolitéj (Agrostis vulgaris)	12
Koniczyny białéj (Trifolium repens)	8
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	5
Razem	50

b) pastwisko długotrwałe na takimże gruncie świeżo wykarczowanym:

	Funtów:
Kostrzewy owczéj (Festuca ovina)	6
Śmiałka pogiętego (Aira flexuosa)	12
Wikliny łąkowéj (Poa pratensis)	15
Kłosówki wełnistéj (Holcus lanatus)	10
Koniczyny białéj (Trifolium repens)	8
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	5
Razem	56

c) pastwisko kilkoletnie na gruncie gliniasto-piasczystym:

	Funtów:
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	22
Wikliny łąkowéj (Poa pratensis)	5
Kostrzewy owczéj (Festuca ovina)	3
Mietlicy pospolitéj (Agrostis vulgaris)	2
Grzebienicy pospolitéj (Cynosurus cristatus) . . .	10
Koniczyny białéj (Trifolium repens)	5
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	3
Razem	50

d) na grunta średnie, niezbyt suche:

	Funtów:
Owsa żółtawego (Avena flavescens)	12
Tomki wonnéj (Anthoxantum odoratum)	2
Kostrzewy czerwonéj (Festuca rubra)	10
Grzebienicy pospolitéj (Cynosurus cristatus) . . .	10
Koniczyny leżącéj (Trifolium procumbens) . . .	10
Lucerny chmielowéj (Medicago lupulina)	6
Razem	50

e) na grunta gliniaste suche:

	Funtów:
Rajgrasu angielskiego (Lolium perenne)	15
Trawy kupkowéj (Dactylis glomerata)	15
Krwawniku pospolitego (Achilea millefolium) . .	2
Komonicy pospolitéj (Lotus corniculatus)	6
Drżączki średniéj (Briza media)	6
Koniczyny górnéj (Trifolium montanum)	6
Razem	50

8. Tabelka ciężarności zwierząt domowych.

Początek ciężarności	KONIEC CIĘŻARNOSCI.					
	Klacze (340 dni	Krowy (284 dni)	Owce i kozy (154 dni)	Świnie (120 dni)	Suki (63 dni)	Kotki (56 dni)
1 Stycznia	6 Grudn.	2 Paźdz.	3 Czerw.	30 Kwiet.	4 Marca	25 Luteg.
6 —	11 —	17 —	8 —	5 Maja	9 —	2 Marca
11 —	16 —	22 —	13 —	10 —	14 —	7 —
16 —	21 —	27 —	18 —	15 —	19 —	12 —
21 —	26 —	1 Listop.	23 —	20 —	21 —	17 —
26 —	31 —	6 —	28 —	25 —	29 —	22 —
31 —	5 Styczn.	11 —	3 Lipca	30 —	3 Kwiet.	27 —
5 Lutego	10 —	16 —	8 —	4 Czerw.	8 —	1 Kwiet.
10 —	15 —	21 —	13 —	9 —	13 —	6 —
15 —	20 —	26 —	18 —	14 —	18 —	11 —
20 —	25 —	1 Grudn.	23 —	19 —	23 —	16 —
25 —	30 —	6 —	28 —	24 —	28 —	21 —
2 Marca	4 Lutego	11 —	2 Sierpn.	29 —	3 Maja	26 —
7 —	9 —	16 —	7 —	4 Lipca	8 —	1 Maja
12 —	14 —	21 —	12 —	9 —	13 —	6 —
17 —	19 —	26 —	17 —	14 —	18 —	11 —
22 —	24 —	31 —	22 —	19 —	23 —	16 —

27 Marca	1 Marca	5 Styczn.	27 Sierpn.	24 Lipca	28 Maja	21 Maja
1 Kwietnia	11 —	10 —	1 Wrześ.	29 —	2 Czerw.	26 —
6 —	16 —	15 —	4 —	3 Sierpn.	7 —	31 —
11 —	21 —	20 —	11 —	8 —	12 —	5 Czerw.
16 —	26 —	25 —	16 —	13 —	17 —	10 —
21 —	31 —	30 —	21 —	18 —	22 —	15 —
26 —	5 Kwiet.	4 Lutego	26 —	24 —	27 —	20 —
1 Maja	10 —	9 —	1 Paźdz.	28 —	2 Lipca	25 —
6 —	15 —	14 —	6 —	2 Wrześ.	7 —	30 —
11 —	20 —	19 —	11 —	7 —	12 —	5 Lipca
16 —	25 —	24 —	16 —	12 —	17 —	10 —
21 —	30 —	1 Marca	21 —	17 —	22 —	15 —
26 —	5 Maja	6 —	26 —	22 —	27 —	20 —
31 —	10 —	11 —	31 —	27 —	1 Sierpn.	25 —
5 Czerwca	15 —	16 —	5 Listop.	2 Paźdz.	6 —	30 —
10 —	20 —	21 —	10 —	7 —	11 —	4 Sierpn.
15 —	26 —	26 —	15 —	12 —	16 —	9 —
20 —	31 —	31 —	20 —	17 —	21 —	14 —
25 —	4 Czerw.	5 Kwiet.	25 —	22 —	26 —	19 —
30 —	9 —	10 —	30 —	27 —	31 —	24 —
5 Lipca	14 —	15 —	5 Grudn.	1 Listop.	5 Wrześ.	29 —
10 —	19 —	20 —	10 —	6 —	10 —	3 Wrześ.
15 —	24 —	25 —	15 —	11 —	15 —	8 —
20 —	29 —	30 —	20 —	16 —	20 —	13 —

Początek ciężarności	KONIEC CIĘŻARNOŚCI					
	Klacze (340 dni)	Krowy (284 dni)	Owce i kozy (154 dni)	Swinie (120 dni)	Suki (63 dni)	Kotki (56 dni)
25 Lipca	4 Lipca	5 Maja	25 Grudn.	21 Listop.	25 Wrześ.	18 Wrześ.
30 —	9 —	10 —	30 —	26 —	30 —	23 —
4 Sierpnia	14 —	15 —	4 Styczn.	1 Grudn.	5 Paźdz.	28 —
9 —	19 —	20 —	9 —	6 —	10 —	3 Paźdz.
14 —	24 —	25 —	14 —	11 —	15 —	8 —
16 —	29 —	30 —	19 —	16 —	19 —	13 —
24 —	3 Sierpn.	4 Czerw.	34 —	21 —	24 —	18 —
29 —	8 —	9 —	29 —	26 —	29 —	23 —
3 Września	13 —	14 —	3 Lutego	31 —	4 Listop.	28 —
8 —	18 —	19 —	8 —	5 Styczn.	9 —	2 Listop.
13 —	23 —	24 —	13 —	10 —	14 —	7 —
18 —	28 —	29 —	18 —	15 —	19 —	12 —
23 —	2 Wrześ.	4 Lipca	23 —	20 —	24 —	17 —
28 —	7 —	9 —	28 —	25 —	29 —	22 —
3 Paździer:	12 —	14 —	5 Marca	30 —	4 Grudn.	27 —
8 —	17 —	19 —	10 —	4 Lutego	9 —	2 Grud.
13 —	22 —	24 —	15 —	9 —	14 —	7 —
18 —	27 —	29 —	20 —	14 —	19 —	12 —

23 Październ.	2 Paźdz.	3 Sierpn.	25 Marca	19 Lutego	24 Grudn.	17 Grudn.
28 —	7 —	8 —	30 —	24 —	29 —	22 —
2 Listopada	12 —	13 —	4 Kwiet.	1 Marca	3 Styczn.	27 —
7 —	17 —	18 —	9 —	6 —	8 —	1 Stycz.
12 —	22 —	23 —	14 —	11 —	13 —	6 —
17 —	27 —	28 —	19 —	16 —	18 —	11 —
22 —	1 Listop.	2 Wrześ.	24 —	21 —	23 —	16 —
27 —	6 —	7 —	29 —	26 —	28 —	21 —
2 Grudnia	11 —	12 —	4 Maja	31 —	2 Lutego	26 —
7 —	16 —	17 —	9 —	5 Kwiet.	7 —	31 —
12 —	21 —	22 —	14 —	10 —	12 —	5 Luteg.
17 —	26 —	27 —	19 —	15 —	17 —	10 —
22 —	1 Grudn.	2 Paźdz.	24 —	20 —	22 —	15 —
27 —	5 —	7 —	29 —	25 —	27 —	20 —
31 —	10 —	12 —	4 Czerw.	30 —	4 Marca	25 —

9. Wskazówki do parzenia zwierząt i drobiu.

Nazwa rozpłodowych zwierząt	Normalna liczba samic na jednego samca	Wiek dojrzały dla parzenia		Wiek, w którym zwierzę staje się niezdatném do rozpłodu		Czas trwania ciężarności i wysiadywania jaj	UWAGI
		Samce	Samice	Samce	Samice		
	Sztuki	Lata				Dni	
a. Zwierzęta domowe.							
Konie	25—30	4—5	4	15	15	340 (330—419)	
Bydło rogate . .	25—30	3	$2^1/_2$	8	12	286 rzadko 321	
Owce	30—35	$1^1/_2$	2	7	8	154 (146)—161	
Kozy	35—40	2	2	7	8	155 (160)	
Świnie	8 —10	1	1	5	10	120 (109—130)	
b. Ptastwo domowe.							Średnia ilość jaj, które znieść mogą
Indyki	8—10	2	2	4	5	26 — 29	15—20 sztuk
Kury	10—15	1	1	4	5	19 — 24	60—80
Kaczki	10—12	1	1	3	4	28 — 32	30—35
Gęsi	6— 8	2	2	5	8	18 — 33	12—15
Gołębie	1	—	—	—	—	17 — 18	—

10. Stosunek wagi mięsa i innych części użytkowych, do wagi żywego zwierzęcia.

a. *Woły i krowy.*

100 funtów wagi żywego zwierzęcia dają:	Ze zwierząt Chudych	Podpasionych	Utuczonych
	Funty		
Czystego mięsa w 4ch ćwierciach	44—49	50—56	60—57
Łoju.	2— 4	5— 7	8—12
Flaki, głowa i nogi . . .	12—10	10— 8	6—86
Waga świeżéj skóry . . .	8— 7	7— 6	7—
Razem	66—70	72—77	81—83
Krew, ekskrementa i t. p. . .	34—30	28—23	19—17

b. *Cielęta.*

100 funtów wagi żywego cielęcia daje:	Podług Rudolfa André	Podług P. Arenstein
	jak wyżéj	
Czystego mięsa	64	56
Głowa	7	6
Nogi	3	4
Flaki, wątroba i t. d. . . .	8	10
Skóra	8 ¼	9
Razem	90 ¼	85
Krew, ekskrementa i t. d. . .	9 ¾	15

c. *Owce.*

100 funtów wagi żywéj owcy dają:	W stanie zwyczajnym	Podpasione	Dobrze wypasione
	Funty		
Czystego mięsa . . .	44—47	47—50	51—53
Łoju	1— 2	4— 7	8—10
Głowa, płuca, wątroba . .	9— 8	8— 7	7— 6
Skóra	15— 7	12— 7	10— 7
Razem	69—64	71—71	76—76
Krew, ekskrementa i t. d. .	31—36	29	24

d. *Świnie.*

100 funtów wagi żywego zwierzęcia dają:	Średnio tuczone	Dobrze utuczone
	Funty	
Mięsa czystego . . .	40 — 38	37 — 35
Słoniny	32 — 38	39 — 42
Sadła	7 — 5	9 — 8
Podrobiu, nóg i t. p. . .	10 — 9	7 — 8
Razem	89 — 90	92 — 93
Krew, ekskrementa . .	11 — 10	8 — 7

11. Jlość mogących się otrzymać produktów technicznych, różnych materjałów roślinnych i zwierzęcych.

1. Mlewo daje na 100 funtów wagi:

Mąki pytlowéj.	Otrąb.	Mąki z piaskiem.	Straty.
Pszenica 83	11	3	3—4
Żyto . 85	9—10	3	3—4

Przy zwyczajném mełciu traci się tylko 1%, z ziarn ciężkich i wielkich więcéj, lekkich mniéj, przy równéj objętości, ale ilość otrąb nie jest proporcjonalną do objętości ziarn i wagi, dla tego, że drobniejsze ziarna szczelniéj ulegają w miarze, niż większe. Doświadczenia pokazały, że miara żyta ważąca funt. 340 dała mąki funtów 310

350	320
360	330
370	340

Przy pytlowaniu można liczyć na 100 funtów, przy kamieniach:

	Zwyczajnych		Francuzkich	
Mąki białéj	67	funt.	75 — 79	funtów
„ poślednéj	8	„	21 — 18	„
Otrąb i odpadków	22½	„	4 — 3	„
Straty	2½	„		

2. Kasza:

Z korca	prosa, kaszy	22 — 24	garncy
„	owsa	24	„
„	jęczmienia	22	„
„	tatarki	13	„

3. Stosunek wagi chleba do wagi mąki i zboża.

	Ze 100 funtów mąki otrzymuje się		Ze 100 funtów zboża otrzymuje się	
	Według prób dokonanych w Warszawie i przyjętych za zasadę do taksy	Według podania autorów zagranicznych	Według prób dokonanych w Warszawie i przyjętych za zasadę do taksy	Według podania autorów zagranicznych
	Funtów		Funtów	
Chleba razowego	136,8	—	132,5	—
„ pytlowego	132,5	133—150	96	115—120
„ pszennego i bułek	119,4—131	123—133	90	106

Uwaga. Ilość chleba zależy tak od ilości mąki, jakotéż od ilości wody i sposobu przyrządzenia ciasta.

4. Tabelka potrzebnéj ilości mąki i ziarna do otrzymania danéj ilości chleba.

Na chleba	Pszennego				Pytlowego				Razowego			
	Potrzeba											
	Mąki		Ziarna		Mąki		Ziarna		Mąki		Ziarna	
Fu.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.
1/2	—	5.9	—	6,0	—	6,0	—	8,3	—	6,4	—	8.8
1/2	—	11,8	—	12,0	—	12,0	—	16,6	—	12,8	—	17,6
3/4	—	17,7	—	18,0	—	18,0	—	24,9	—	19,2	—	26,4

Na chleba	Pszennego				Pytlowego				Razowego			
	Potrzeba											
	Mąki		Ziarna		Mąki		Ziarna		Mąki		Ziarna	
Fu.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.	Fu.	Łut.
1	—	23,6	—	24,0	—	24,0	1	1,2	—	25,6	1	3,2
2	1	15,2	1	16,0	1	16,0	2	2,4	1	19,2	2	6,4
3	2	6,8	2	8,0	2	8 0	3	3,6	2	12,8	3	9,6
4	2	30,4	3	—	3	—	4	4,8	3	6,4	4	12,8
5	3	22,0	3	24,0	3	24,0	5	6,0	4	—	5	16,0
6	4	13.6	4	16.0	4	16,0	6	7,2	4	25 6	6	19.2
7	5	5,2	5	8,0	5	8,0	7	8,4	5	19,2	7	22,4
8	5	28,8	6	—	6	—	8	9,6	6	12,8	8	25,6
9	6	20,4	6	24,0	6	24,0	9	10,8	7	6,4	9	28,8
10	7	12,0	7	16,0	7	16,0	10	12,0	8	—	11	—
20	14	24,0	15	—	15	—	20	24,0	16	—	22	—
30	22	4,0	22	16,0	22	16,0	31	4,0	24	—	33	—
40	29	16,0	30	—	30	—	41	16,0	32	—	44	—
50	36	28,0	37	16,0	37	16,0	51	28,0	40	—	55	—
60	44	8,0	45	—	45	—	62	8,0	48	—	66	—
70	51	20.0	52	16,0	52	16,0	72	20,0	56	—	77	—
80	59	—	60	—	60	—	83	—	64	—	88	—
90	66	12,0	67	16,0	67	16,0	93	12,0	72	—	99	—
100	73	24,0	75	—	75	—	103	24,0	80	—	100	—
200	147	16,0	150	—	150	—	207	16,0	160	—	220	—
300	221	18,0	225	—	225	—	311	8,0	240	—	330	—
400	295	10,0	300	—	300	—	415	—	320	—	440	—
500	369	2,0	375	—	375	—	518	24,0	400	—	550	—
1000	738	4,0	750	—	750	—	1037	16,0	800	—	1100	—

5. *Olej.*

Ze 100 funtów nasienia	Oleju	Makuch
Rzepaku ozimego (Bras. Napus)	38—40,81	60—59,19
Rzepiku zimow.(Bras.campestris)	32,4	65,4
Rzepiku letniego (Bras. præsox)	32—36	65,9
Rzepy białéj (Bras. rapa) .	16,0	—
Kalarepy (Bras. napobrasica)	33,0	—
Gorczycy białéj . . .	38,6	59,6
Maku białego	35,4—43	63,—57,0
„ szarego	2,22	77,0

Ze 100 funtów nasienia	Oleju	Makuch
Gorczycy czarnéj . . .	23,3	76,8
Lnianki olejnéj (Myagrum sativum)	27,— 30,5	67,2 —72
Słonecznika	85,2	64,0
Tłustka olejna (Madia sativa)	26,24—20	60— 73,76
Siemię konopne . . .	33,6	66,4
„ lniane	27,— 39,0	72,2—61,0
Len zimowy	35,60	64,44
Len letni	33,96	66,64
Sezam	52,68	47,32
Arachis hypogæa . . .	35,44	54,56
Ricin	40,0	50,0

6. Cukier z buraków na 100 funtów.

Ciężkość gatunkowa przy $14^1/_2$ R.	Skład		Ciężkość gatunkowa przy $14^1/_2$ R.	Skład	
	Cukru	Suchego wyżymka		Cukru	Suchego wyżymka
1,014	7,0	12,0	1,044	11,75	18,25
1,016	7,5	12,5	1,046	12,0	18,5
1,018	8,0	13,0	1,048	12,25	18,75
1,020	8,25	13,5	1,050	12,5	19,0
1,022	8,75	14,0	1,052	12,75	19,25
1,024	9,0	14,5	1,054	13,0	19,5
1,026	9,5	15,0	1,056	13,25	19,75
1,028	9,75	15,5	1,058	13,5	20,6
1,030	10,0	16,0	1,060	13,75	20,25
1,032	10,25	16,3	1,062	14,0	20,5
1,034	10,5	16,6	1,064	14,25	20,75
1,036	10,75	17,0	1,066	14,5	21,0
1,038	11,0	17,3	1,068	14,75	21,25
1,040	11,25	17,6	1,070	15,0	21,5
1,042	11,5	18,0			

7. *Krochmal z kartofli na 100 funtów:*

Ciężkość gatunkowa kartofli	Skład		Ciężkość gatunkowa kartofli	Skład	
	Krochmal	Suchego odpadku		Krochmal	Suchego odpadku
1,060	9,54	16,96	1,096	17,75	25,42
1,062	9,68	17,41	1,098	18,23	25,91
1,064	10,42	17,87	1,100	18,70	26,40
1,066	10,87	18,33	1,102	19,17	26,88
1,068	11,32	18,79	1,104	19,65	27,37
1,070	11,77	19,26	1,106	20,13	27,86
1,072	12,22	19,72	1,108	20,61	28,36
1,074	12,67	20,18	1,110	21,09	28,86
1,076	13,12	20,65	1,112	21,57	29,35
1,078	13,58	21,13	1,114	22,05	29,85
1,080	14,04	21,60	1,116	22,54	30,35
1,082	14,50	22,07	1,118	23,03	30,85
10,84	14,96	22,54	1,120	23,52	31,36
1,086	15,52	23,02	1,122	24,01	31,86
1,088	15,88	23,50	1,124	24,80	32,36
1,090	16,35	23,98	1,126	24,99	32,87
1,092	16,81	24,46	1,128	25,49	33,33
1,094	17,28	24,94	1,130	25,99	33,90

8. *Brzost z drzewa odartego funtów:*

Obdarcie		Z całego drzewa			Do wysokości sążnia		
Grunt		Dobry	Średni	Nizki	Dobry	Średni	Nizki
Lata drzewa	40	210	140	86	54	36	22
	50	250	180	117	64	46	30
	60	273	210	140	70	54	36
	70	296	234	164	76	€0	42
	80	312	257	172	80	66	44
	100	327	280	180	84	72	48

Ze 100 funtów brzostu otrzymuje się w mieleżach do 22 funtów dziegciu, w mieleżach miedzianych około 35 i oprócz tego ocet drzewny.

9. Smoła i terpentyna.

W mieleżach ziemnych z 1,000 stóp sześciennych karpiny, otrzymuje się około 60 wiader smoły, w mieleżach ceglanych 90 wiader smoły i terpentyny surowéj 7, albo czystéj 6 pudów. Drzewo sosnowe bez bielu, daje tego połowę.

Do wypalenia 1,000 stóp karpiny lub 800 stóp drzewa, potrzeba 500 stóp drew opałowych w mieleżach ceglanych.

Węgle.

Dąb	22,8%	Topola	14,4
Jesion	19,4	Lipa	16,2
Klon	19,8	Iwa	15,0
Buk	17,8	Jodła	20,1
Brzoza	17,6	Świerk	20,6

W mieleżach ceglanych sosna 25—30 stóp węgla najwyborniejszego.

10. Popiół i potaż.

	Z 1,000 funtów spalonego materjału otrzymano popiołu		Z 1,000 funtów popiołu otrzymano ługu	
Buk pospolity.	Fu.	Łutów	Funtów	Łu.
a. Zdrowe drzewo od dołu strzała . .	6	127—18,5	200,--222,75	„
b. Takież drzewo z korą	6	2850	284	3
c. Drzewo zepsute . . .	6	3075	175	6
Dąb.				
Strzała bez kory . .	14	„	108	6,7
Młode drzewo z korą .	13	925	131	9,3
Młode drzewo z gałęziami	14	9	124	9

	Z 1000 funtów spalonego materjału otrzymano popiołu		Z 1,000 funtów popiołu otrzymano ługu	
	Fu.	Łutów	Funtów	Łu.
Brzoza, strzała bez kory	10	7	117	9
Grab, „ . . .	11	4,75	108	5
Wiąz, „ . . .	22	7,50	120	9,50
Jesion, „ . . .	22	9	123	8,50
„ strzała z korą .	23	3	127	4,50
Klon, strzała bez kory	22	„	127	„
Olsza, czarna bez kory	13	8,50	65	3,50
Osina, takaż sama . .	13	6	61	24
„ z korą . . .	13	5	66	4,75
Lipa, bez kory . . .	14	4,25	66	6
Sosna, strzała bez kory	17	94,50	121	18,75
„ z korą . . .	19	6	123	5
Jodła, bez kory . .	16	7,25	124	27
„ z korą . . .	17	6,50	129	14,25
Cis, bez kory . . .	17	22,50	123	4,25
Tarnina, ...	7	28,50	130	7
Jałowiec, pospolity .	18	4,50	116	6,50
Borówka, ...	6	8,75	190	6,25
Jałowiec sabina, . .	14	8,25	117	12,75
Migdał, karłowy . .	14	7,7	129	8,25
Paproć, w lipcu . .	20	5	567	17,25
„ w początku paźdz	28	6	356	6
Bez czarny, strzała .	13	3,25	96	5
„ młody, gałązki .	14	4,50	119	5,9

11. *Nabiał od krowy dobrze karmionéj.*

	Mleka przez rok	Użyto przez rok siana	A zatém pud siana daje mleka
Od krowy 10 pudów . .	. . . . . .	182½ pud.	
„ 20 „ . .	. . . . . .	274¾ „	
„ 25—30 „ . .	. . . . . .	365 „	
„ Chołmogorskiéj	. . . . . .	475 „	

Ze 100 funtów świeżego mleka, 17¾ garnca śmietany funtów:

Masła 3—4 funt. Sera 6 „ Maślanki 14 „ Serwatki 77 „ z któréj nieco cygru	Sera półtłustego 8 funtów Masła 2 „	Sera tłust. miękkiego 10 funt. twardego 8½ „ cygru . . śmietany

100 funtów dobréj śmietany, daje 20 do 25 funt. masła
100 funtów mleka, 15 funtów śmietany.

Mlekodajność krów w różnych epokach wieku.

Można przyjąć, że ilość mleka jaką dają krowy od 3—17 roku życia, przedstawia się następnie:

125 funtów siana lub innéj paszy tejże wartości, dają:

Po	1 ocieleniu	krowy w	2 — 3	roku	20½	kwart mleka
„	2 „	„	3 — 4	„	24¾	„ „
„	3 „	„	4 — 5	„	28½	„ „
„	4 „	„	5 — 6	„	32¾	„ „
„	5 „	„	6 — 7	„	35	„ „
„	6 „	„	7 — 8	„	31½	„ „
„	7 „	„	8 — 9	„	26¼	„ „
„	8 „	„	9 —10	„	22½	„ „

Po	9	ocieleniu krowy w	10—11	roku	20	kwart mleka		
„	10	„	„	11—12	„	$16^1/_2$	„	„
„	11	„	„	12—13	„	$14^1/_2$	„	„
„	12	„	„	14—15	„	$10^1/_4$	„	„
„	13	„	„	15—16	„	8	„	„
„	14	„	„	16—17	„	$5^3/_4$	„	„

Robienie masła.

Najwłaściwsza temperatura, w któréj masło najłatwiéj się wydziela, nie powinna być wyższą nad 12° R, a nie niższą nad 10° R.

W przecięciu 12 kwart mleka daje $2^1/_2$ kwarty śmietany, $1^1/_4$ funta masła i 9 kwart maślanki. Trzymając bydło na oborze na $2^1/_2$ funtów masła, wychodzi przecięciowo 30 kwart mleka.

Do farbowania masła, używa się na każde 50 funtów, łyżkę stołową soku z marchwi.

12. *Wełna i mleko z owiec.*

Merynosy	funtów	3 — 10
Mołdawskie	„	5 — 8
Proste	„	3 — 5

Z baranów otrzymuje się wełny nieco więcéj. Owca na paszy, daje około 2 funt. mleka dziennie, a z 5 funtów mleka, otrzymuje się funt sera.

Ilość wełny, nabiału i nawozu w granicy od 33% do 40% żywéj wagi, rośnie proporcjonalnie do ilości paszy spożytéj po zredukowaniu na siano — a zatém karmienie do nasycenia najkorzystniejsze.

13. *Mięso, ze 100 funtów żywego zwierzęcia.*

Byki, woły i krowy.	Od chudych	Od półtuczonych	Od tuczonych
Mięsa w 2 tyln. 2 (przedn. ćwierciach) . . .	46—49	50—56	57—60
Tłuszczu	3— 4	5— 7	8—12
Wnętrzności, głowa i nogi	....	9—10	$6\frac{1}{2}$— 8
Skóra	10—11	6— 7	6— 7
Razem	66—72 %	72—80 %	77—83 %
Cielęta.			
Czystego mięsa . .	—	56	—
Głowa	—	6	—
Nogi	—	4	—
Płuca i wątroba . .	—	5	—
Wnętrzności . . .	—	5	—
Skóra	—	9	—
Krew	—	5	—
Razem	....	90	—
Odpadków w kiszkach .	....	10	—
Owce.			
Czystego mięsa . .	—	44—47	45—50
Tłuszczu	—	10—15	30—40
Głowa	—	$4\frac{1}{2}$— 5	4— $4\frac{1}{2}$
Płuca i wątroba . .	—	$3\frac{1}{2}$— 4	3— $3\frac{1}{2}$
Skóra	—	7— 15	7—15
Krew	—	6	6
Razem	....	74—90 %	94 %
Świnie.			
Mięsa słoniny i tłuszczu	....	75—86%	

14. Materje pokarmowe, w 100 częściach znajduje się:

	Azotu	Węgla	Tłuszczu	Wody
Mięso bez kości czyli bez $^1/_5$ wagi	3	11	2	78
Mleko krowie . . .	0,66	8	3,7	86,5
Ser	5	38	24	40
Masło	0,64	81	85	14
Sadło	1,18	71,4	71	20
Mąka pszenna . . .	1,64	39	1,10	14
„ żytna . . .	1,75	41	2,25	15
Chleb żytni	2,20	31	1,70	37
Kartofle	0,24	10	0,10	74
Marchew	0,31	5,50	0,15	88
Tatarka	1,95	40	2	22
Ryż	1,08	43	0,80	13
Groch	3,50	41	2,10	10
Jęczmień	1,90	40	2,20	13
Piwo	0,08	4,50	—	90
Wódka ($5^1/_2$ ⁰ Mg.) . .	—	27	—	—

12. Tablica kubiczności drzewa w klocach.

Długość stóp	W klocu drzewa grubości cali								
	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Jest stóp sześciennych								
6	1 1/4	1 2/4	2 2/3	2 4/5	3 1/2	3	5	5 3/4	6 2/2
8	1 2/3	2 1/4	3	4	4 1/2	5 1/2	6 1/2	7 2/3	8 2/2
10	2 1/4	3	3 3/4	5	5 3/4	7	8 1/4	10	11 1/3
12	3	3 1/4	4 2/4	6	7 1/5	8 1/2	10 1/4	12	13 1/2
14	3 1/3	4 1/3	5 1/2	7	8 2/3	10	12	14	16
16	3 4/5	5	6 2/3	8	9 1/3	11 3/4	14	16 1/4	18 1/2
18	4 1/2	6	7 1/2	9 1/3	11 1/2	13 1/2	16	18 1/2	21 1/2
20	5	6 3/4	8 1/4	10 2/3	13	15	18	21	24
22	5 4/5	7 1/2	9 1/4	12	14 1/2	17	20	23 1/3	26 1/2
24	6 1/2	8 1/3	10 1/2	13	16	19	22	25 2/3	29 1/2
26	7 1/4	9	11 1/2	14 1/4	17 1/2	21	24	28	32 1/4
28	8	10	12 3/4	15 1/2	19	22 3/4	26 1/2	30 1/2	33
30	8 2/5	11	14	17	20 2/3	24 1/2	29	33	38
32	9 1/2	12	15	18 1/2	22	26 1/2	31 1/4	35 3/4	41
34	10 1/4	13	16	20	24	28 1/2	33 1/2	38 1/2	44
36	11	14	17	21 1/2	26	31	36	41	47
38	11 2/3	15	18	23	28	33	38	44	50
40	12 1/2	16 1/4	20 1/2	24 2/4	30	35	40 1/2	47	53

Długość stóp	W klocu drzewa grubości cali								
	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	Jest stóp sześciennych								
6	7 3/5	8 2/3	9 3/4	11	12	13 1/2	15	16	17 1/2
8	10 1/5	11 1/3	13	14 1/2	16	18	20	21	23 1/2
10	13	14 1/2	16 1/2	18 1/2	20	22 1/2	25	26 1/2	30
12	16	18	20	22 1/2	24 1/2	27 1/2	30 1/2	33	36
14	18 2/3	21	23 1/2	26	29	32 1/2	36	39	42
16	21 1/2	24	27	30	33 1/2	37	41	45	48 1/2
18	24 1/3	27 1/2	31	34 1/2	38	42	46 1/2	51	55
20	27	30 1/2	34 1/2	38 1/2	42 1/2	47	52	57	61 1/2
22	30	34	38	43	47	52 1/2	57 1/2	63	68
24	33 1/2	37 1/2	42 1/2	47	52	58	63	69	75 1/2
26	36 1/3	42	46	51 1/2	57	63	69	75	82
28	39 1/2	44 1/2	50	56	62	68 1/2	75	81 1/2	89
30	43	48	54 1/2	60 1/2	67	74	81	88	96
32	46 1/2	52	59	65	72	79 1/2	86 1/2	95	103
34	50	56	63	70	77 1/4	85	93	102	110 1/2
36	53 1/2	60	67	75	82 1/2	91	99 1/2	108 1/2	117 3/4
38	57	64	71 1/2	80	87 1/2	96 1/2	106	115	125
40	60 1/2	68	76	85	93	102	112	122	132 1/2

Długość stóp	W klocu drzewa grubości cali								
	24	25	26	27	28	29	30	31	32
	Jest stóp sześciennych								
6	19	20½	22	24	26	28	30	32	34
8	26	28	30	32	35	37	40	43	45½
10	32	35	38	41	44	47	50½	54	57
12	39	42½	46	49½	53	57	61	65	69
14	46	50	54	58	62½	67	71	76	81
16	53	57	62	67	71	77	81	87½	93
18	60	65	70	76	81	87	92	99	105⅓
20	67	73	78½	85	90½	97	103½	110½	127⅓
22	74	80½	87	94	100	107½	115	122	130
24	82	88½	96	103	110	118	126	134	142½
26	89	96	104	112	120	128	137	146	154
28	96	104	112½	121	130	139½	148½	158	167½
30	104	113	121½	130½	140	151	160	170	181
32	112	121	130½	140	150	160½	171½	182½	194
34	120	129	139½	150	160	171	183	195	207
36	128	138	148½	159½	170½	182	195	207½	220⅓
38	136	146½	158	169	181½	193½	207	220	233½
40	144	155	176	179	192	205	219	233	247

Długość stóp	W klocu drzewa grubości cali							
	33	34	35	36	37	38	39	40
	Jest stóp sześciennych							
6	36	38½	40½	43	45½	48	50½	53
7	48½	51½	54	57	61	64	67½	71
10	61	64½	68	72	76½	82½	85	89
12	73½	78	82½	87	92	97	102	107½
14	86	91½	97	102	108	114	119½	126
16	99	105	111	117	124	130½	137	144½
18	112	118½	125½	132½	140	147½	155	163
20	125	132	140	148	156	165	173	182
22	138	146	154½	163½	172½	182	191	201
24	151⅓	160	169	179	189	199	209½	220
26	165	174	184	195	205½	216½	228	239½
28	178½	188½	199½	211	222	234	246½	259
30	192	203	215	227	239	252	265	278½
32	206	217½	230	243	256	270	284	298
34	220	232½	246	259	273½	288	303	318
36	234	247½	262	276	291	306	322	338
38	248	263	277	292	308	324½	341½	358
40	262	278	293	309	326	343	361	378½

Uwaga. Powyższa tablica pokazuje ilość stóp sześciennych w klocu drzewa wyrachowana podług średnicy w cieńszym końcu, zrównanéj przez podwyższenie o pół cala na każdym sążniu długości.

13. TABLICA *okazująca potrzebną średnicę drzewa okrągłego, do wyrobienia w kant ostry.*

W jednym boku na cali	Jeżeli drzewo prostokątnie ma być obrobione do kantu ostrego												
	a w drugim boku na cali												
	+ 0	+ 1	+ 2	+ 3	+ 4	+ 5	+ 6	+ 7	+ 8	+ 9	+ 10	+ 11	+ 12
	Potrzeba przed obróbką, w cienkim końcu, średnicy cali												
1	1,5	2,25	3,25	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2	2,75	3,5	4,5	5,5	6,25	7,25	8,25	9,5	10,5	11,25	12,25	13,25	14,5
3	4,25	5	5,75	6,75	7,75	8,25	9,5	10,25	11,5	12,25	13,25	14,12	15,25
4	5,75	6,5	7,25	8	9	9,75	10,75	11,75	12,75	13.5	14,5	15,5	16,5
5	7	7,75	8,5	9,5	10,25	11,25	12	13	14	14,75	15,75	16,75	17,75
6	8,5	9,25	10	10,75	11,75	12,5	13,5	14,25	15,25	16,25	17	18	19
7	10	10,75	11,5	12,25	13	14,	14,75	15,15	16.5	17,5	18,5	19.25	20,25
8	11,25	12	12,75	13,5	14,5	15,25	16	17	18	18,75	19,75	20,75	21,5
9	12,75	13,5	14,25	15	15,73	16,75	17,5	18,25	19,25	20	21	22	22,75
10	14,25	14,75	15,5	16,5	17,25	18	18,75	19,75	20,5	21,5	22,25	23,25	24
11	15,5	16,25	17	17,75	18,5	19,5	20,5	21	22	22.75	23,75	24,5	25,5
12	17	17,75	18.5	19,25	20	20,75	21,75	22,5	23,25	24,25	25	26	26,75
13	18,5	19	19,75	20,5	21,5	22,5	23	23,75	24.75	25,5	26,5	27,25	28,25
14	19,75	20,5	21,25	22	22,75	23,5	24,5	25,25	26	27	27,75	28,75	29,5
15	21,25	22	22,75	23,5	24,25	25,	25,75	26,75	27,5	28.25	29,25	30	31
16	22,75	23,25	24	24,75	25,5	26,5	27,25	28	28,75	29,75	30,5	31.5	32,25
17	24	24,75	25,5	26,25	27	27,75	28,	29,5	30,25	31	32	32,75	33,5
18	25,5	26,25	22	27,75	28,5	29,25	30,5	80,75	31,5	32,5	33,25	34,25	35
19	27	27,5	28,25	29	29,75	30,5	31,5	32,25	33	33,75	34,75	35,5	36,25
20	28,25	29	29,75	30,5	31,25	32	32,75	33,5	34,5	35,25	36	37	37,75

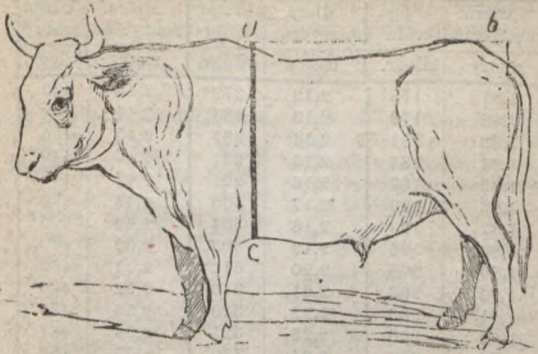
14. Tablica *okazująca ilość tarcic, bali i łat, jkną z jednego kloca wytrzeć można.*

Jeżeli kloc trzyma w cienkim końcu cali	Tarcice lub bale: Będą szerokie cali	Przy długości kloca stóp 24 (Zawierają po stóp □)	18	Z kloca takiego wytrzeć można — Tarcic ¾ Calowych (Sztuk)	1	1¼	1½	Bali 1¾ Calowych (Sztuk)	2	3	4	Łat 3 (caliszer. a 1½ grubych)	2½
12	10½	21	15,75	9	7	6	5	4	4	5	2	10	16
12½	11	22	16,5	10	8	6	5	5	4	5	2	12	18
13	11½	23	17,25	10	8	7	6	5	4	5	2	14	20
13½	11½	23	17,25	11	9	7	6	6	5	5	2	16	22
14	12	24	18	11	9	8	6	6	5	5	3	18	24
14½	12½	25	18,75	12	9	8	7	6	5	4	3	20	26
15	13	26	19,5	12	10	8	7	6	5	4	3	22	28
15½	13½	27	20,25	13	10	9	7	6	6	4	3	24	30
16	14	28	21	14	10	9	8	7	6	4	3	26	32
16½	14	28	21	14	11	9	8	7	6	4	3	28	34
17	14½	29	21,75	14	11	10	8	7	6	5	3	30	36
17½	15	30	22,5	15	12	10	9	7	7	5	3	32	38
18	15½	31	23,25	15	12	10	9	8	7	5	4	38	41
18½	16	32	24	16	13	11	9	8	7	5	4	35	43
19	16½	33	24,75	16	13	11	9	8	7	5	4	36	45
19½	16½	33	24,75	17	14	11	10	9	8	5	4	38	48
20	17	34	25,5	17	14	12	10	9	8	5	4	40	50
20½	17½	35	26,25	18	15	12	10	9	8	6	4	42	53
21	18	36	27	19	15	12	11	9	8	6	4	45	56
21½	18½	37	27,75	19	15	13	11	10	9	6	4	48	60
22	18½	37	27,75	20	16	13	11	10	9	6	4	50	65
22½	19	38	28,5	20	16	14	12	10	9	6	5	53	68
23	19	38	28,5	21	17	14	12	10	9	6	5	56	71
23½	19½	39	29,25	21	17	14	12	11	9	6	5	58	75
24	20	40	30	22	18	15	13	11	10	7	5	60	80

15. Oznaczenie wagi zwierząt domowych.

Waga zwierząt najściśléj się oznacza przez ważenie, lecz ponieważ wagi nie wszędzie się znajdują, można dojść do tegoż samego celu przez wyliczenie. Najprostszy sposób jest następny: chcąc oznaczyć wagę bydła rogatego, należy zmierzyć sznurem lub jeszcze lepiéj tasiemkowym sążniem podzielonym na arszyny, łokcie lub metry obwód korpusu zwierzęcia w miejscu, gdzie kończy się kłąb, kierując tasiemką około przednich łopatek, jak to linja *a, c*, w obok załączonéj figurze wskazuje; drugą linję wymierza się od miejsca, gdzie się szyja łączy z kolumną pacierzową aż do końca ogona to jest linję *a, b*. Mierząc długość, sznur czy tasiemka powinna być wyciągnięta w prostéj linji, nie zważając na zagięcia krzyża. Otrzymawszy te dwa wymiary, rachunek uskutecznia się następnie: miara objętości korpusu podnosi się do kwadratu czyli mnoży się przez siebie, a otrzymany ztąd wypadek mnoży się przez długość, liczbę ztąd otrzymaną mnoży się jeszcze przez 77, wypadek z tego ostatniego mnożenia oznaczy wagę zwierzęcia w funtach. Naprzykład wół, którego objętość wynosi 3 arszyny, a długość 2,5 arsz. Kwadrat z objętości będzie 9 ten pomnożony przez 2,5 da wypadek 22,5, co pomnożone jeszcze przez 77 oznaczy wagę wołu 1732 funtów, t. j. 43 pud. 12 funt.

Ten rachunek ściśle zastosować można tylko do zwierząt opasowych. Jeśli zaś wół jest mniéj lub więcéj wychudzony, wtedy z cyfry otrzymanéj odtrąca się 5—10%. W przytoczonym tu przykładzie dla zwierzęcia w stanie zwyczajnym przyjąć można 1646 funt. dla zwierzęcia zupełnie chudego 1,559 funt.

Jako podstawę do obliczenia przyjęto, że waga kubicznego arszyna mięsa, równa się 1,560%, a zatem wymiar objętości i długości zwierzęcia powinien być dokonany na arszyny. Dla ułatwienia obliczeń należy podzielić arszyn nie na werszki, a na 10 części i takie części jeszcze na 10, wtedy otrzymamy:

0,1	arszyna	1,60	werszka.
0,2	„	2,40	„
0,3	„	4,80	„
0,4	„	5,40	„
0,5	„	8,00	„
0,6	„	9,60	„
0,7	„	11,20	„
0,8	„	12,80	„
0,9	„	14,80	„
1,0	„	16,00	„

Na podobnéj zasadzie ułożoną jest następna tablica, M. de Dombasle.

Miara metryczna	Waga wołu	Miara metryczna	Waga wołu	Miara metryczna	Waga wołu
metry	kilogr.	metry	kilogr.	metry	kilogr.
1,81	175	2,12	279	2,43	425
1,82	178	2,13	283	2,44	430
1,83	181	2,14	287	2,45	455
1,84	184	2,15	291	2,46	440
1,85	187	2,16	295	2,47	445
1,86	190	2,17	300	2,48	450
1,87	193	2,18	304	2,49	455
1,88	196	2,19	308	2,50	460
1,89	200	2,20	812	2,51	465
1,90	203	2,21	316	2,52	470
1,91	206	2,22	320	2,53	475
1,92	209	2,23	325	2,54	481
1.93	212	2,24	330	2,55	487
1,94	215	2,25	335	2,56	493
1,95	218	2,26	340	2,57	500
1,96	221	2,27	345	2,58	506
1,97	225	2,28	350	2,59	512
1,98	228	2,29	355	2,60	518
1,99	232	2,30	360	2,61	525
2,00	235	2,31	365	2,62	531
2,01	239	2,32	370	2,63	537
2,02	242	2,33	375	2,64	543
2,03	246	2,34	380	2,65	550
2,04	250	2,35	385	2,66	556
2,05	253	2,36	390	2,67	562
2,06	257	2,37	395	2,68	568
2,07	260	2,38	400	2,69	575
2,08	264	2,39	405	2,70	581
2,09	267	2,40	410	2,71	587
2,10	271	2,41	415	2,72	593
2,11	275	2,42	420	2.73	600

Uwaga. 1 kilogr = 2,44 funta. Zatém dla wyrażenia znalezionéj wagi w funtach, należy otrzymaną ilość kilogr. pomnożyć przez 2,44.

16. Zbiór przepisów na rozmaite choroby zwierząt domowych, porządkiem alfabetycznym ułożony.

1. Biegunka bezgorączkowa.

a) *U koni i bydła.* Cukru ołowianego $^1/_8$ łuta roztworzyć w $^1/_2$—1 kwarty naparu rumianku lub mięty; dawkę tę trzy razy dniem powtórzyć. Albo: proszku goryczki, piołunu po 4 łuty, cukru ołowianego $^1/_2$ łuta, użyć jednego dnia w dwóch daniach jako powidełka lub napój.

b) *U cieląt ssących.* Środek domowy: jajko surowe ze skorupą.

c) *U cieląt odsadzonych.* Proszku korzenia rabarbarum 1 — 2 drachm i proszku korzenia kozłka (rad. valerian.) 2 łuty, z kwaterką wody wrzącej zmieszane, na 3 dania przez dzień. Środek domowy: zupa z podpalanej mąki.

d) *U owiec.* Aloesu i kamfory w proszku po dwie drachmy, czyszczonego potażu $^1/_2$ funta, mocnej wódki $^1/_2$ kwarty; z tego dawać 3 razy dniem po łyżce w naparze rumianku.

e) *U prosiąt.* Nastojk. (tinct.) opium 6 — 10 kropli zmieszać z białkiem jednego jaja i trochą wody i dawać 3 — 4 takie dozy na dzień.

2. Biegunka z gorączką.

Przed przybyciem weterynarza można używać dla zwierząt większych kleju stolarskiego, w ciepłej wodzie rozpuszczonego, dla mniejszych całkowite jaje, a dla małych $^1/_2$ łyżki oleju kleszczowinowego (ol. ricini).

3. Biegunka krwawa.

Cukru ołowianego i kamfory po $^1/_2$ łuta, proszku goryczki 8 łutów; zrobić powidła i użyć przez dzień w 4-ch daniach. Za napój woda w której kowale hartują żelazo.

4. Brak popędu płciowego.

Nastojki much hiszpańskich 20 — 30 kropel w odwarze jagód jałowcowych, przez dni kilka raz na dzień.

5. Gorączka poporodowa.

Sporyszu (secale cornutum) $^1/_2$ łuta w kwarcie naparu rumianku, co godzina. Środek domowy: ciepłe piwo z imbirem, muszkatołową gałką i arakiem.

6. Gruda.

Nacieranie maścią następującą: kamfory $^1/_2$ łuta, aloesu $^1/_2$ łuta, szmalcu 4 łuty, prócz tego czyste utrzymanie i kąpiele mydlane.

7. Gruczoły stwardniałe.

Po ostrzyżeniu włosa nacierać 2 razy na dzień ostrą maścią (patrz niżej: 21 *Ostra maść*).

8. Guz łokciowy.

'Proszku much hiszpańskich, ostromleczu (euphorbiae), sublimatu, po 1 drachmie, kwasu siarczanego $^1/_2$ uncji, zmieszać w glinianej skorupce i nasmarować za pomocą drewnianej łopatki miejsce dotknięte.

9. Guzy ścięgnowe.

Po wystrzyżeniu włosa nacierać ostrą maścią.

10. Karbunkuł.

Chlorku wapna 4 łuty, odwaru siemienia lnianego 2 łuty, zmieszać i zadawać rano i wieczór przez 8 dni po 2 łyżki stołowe dorosłym, a stosunkowo mniej młodszym i słabszym sztukom jako prezerwatywę. W lecie w czasie posuchy, pławić codziennie w wodzie.

11. Kolka.

Soli glauberskiej 6 łutów, korzenia goryczki 1 łut, wątroby siarczanej $^1/_2$ łuta; taką dozę zadawać w kwarcie naparu rumianku co godzina.

12. Krwawy mocz.

Proszku blekotu 5 łutów, cukru ołowianego 2 łuty, zarobić z mąką i wodą na 8 gałek i zadać 4 razy w ciągu dnia.

13. Krwotok.

Koperwasu żelaznego 2 łuty, spirytusu rektyfikowanego 8 łutów, wody destylowanej 1 funt. Płynem tym napawa się płótno lub paku-

ły i przykłada na miejsce krwawiące. W braku koperwasu użyć można z mniejszym wprawdzie skutkiem, samego spirytusu zwyczajnego.

14. Liszaje u cieląt.

Wątroby siarczanej 2 łuty, olejku terpentynowgeo 1 łut, tłuszczu wieprzowego 8 łutów, zmieszać i nacierać 3 razy dniem.

15. Lizączka u bydła.

Wody wapiennej po 1-ej kwarcie, trzy razy dniem.

16. Niestrawność.

Świniom i psom na wymioty (zobacz niżej: 30. *Środki sprawujące wymioty*); innym zwierzętom: soli glauberskiej 8 łutów, soli kuchennej 4 łuty, proszku goryczki i piołunu po 4 łuty, zmieszać z wodą i mąką na ciasto i zadawać cztery razy dniem po gałce, wielkości kurzego jaja. Cielętom $^1/_4$ część tej dozy.

17. Objadanie wełny u owiec.

Chlorku wapna $^1/_4$ łuta, zarobić z mąką i wodą na gałki i dawać rano i wieczór po takiej dozie.

18. Ochwat.

Spirytusu kamforowego 8 łutów, olejku terpentynowego 2 łuty, zmieszać i nacierać tem nogi chore rano i wieczór; oprócz tego okładać kopyta, jeśli są dotknięte, gliną rozrobioną z wodą i octem.

19. Odęcie.

a) *Od zielonej paszy*. Amonjaku płynnego (Liqu. am. caust.) i spirytusu zwyczajnego po 1 łucie zadać od razu w pół kwarcie naparu rumianku lub wody. Środki domowe: woda wapienna, wódka z naparem kminku i częste polewania zimną wodą. Wlać w gardło kwartę mydlin.

b) *Chroniczne*. Olejku terpentynowego 1 łut, spirytusu cztery łuty, naparu piołunu pół kwarty; zadawać taką porcję co 4 godzin. Cielętom i źrebiętom, stósownie do wieku i wzrostu $^1/_5$ — $^1/_2$ porcji.

20. Odparzenie.

Przy świeżem odparzeniu urabia się glina z octem, przykłada na miejsce cierpiące i polewa wodą z octem. W zastarzałem opatrywać następującą maścią: kamfory $^1/_4$ łuta, proszku aloesu jeden łut, terpentyny gęstej 2 łuty, szmalcu 2 łuty. Świeżo odparzone karki wołom natrzepywać płynem, w następujący sposób przyrządzonym: Sachari Saturni jeden funt, Lithargyri pół funta, nalać garncem wody destylowanej lub miękkiej. Po kilku dniach w ciągu których roztwór często mącić należy, extrakt ten zdatnym jest do użycia. W tym celu do kwarty wody miękkiej bierze się łyżkę onego, woda się zabieli i tej używa się do natrzepywania. W czasie większej roboty dobrze jest używać tego środka przynajmniej raz w tydzień, jako prezerwatywy, najlepiej w Sobotę na noc, w Niedzielę rano i na noc.

21. Ostra maść.

Proszku kantaryd, ostromleczu i gorczycy po 4 łuty, szmalcu 1 funt, dobrze wymieszać.

22. Ostry plaster.

Roztopić kalafonji 8 łutów, do niej dodać szmalcu jeden łut. następnie zestawić z ognia i ostudziwszy nieco dodać terpentyny gęstej dwa łuty; w końcu gdy massa zupełnie ostygnie, dodaje się proszku kantaryd cztery łuty, proszku ostromleczu pół łuta.

23. Otrucia.

a) *Arszenikiem.* Najlepszy wodan żelaza (Fer. oxyd. hydr.); mniej pewne cukier, miód, mleko, mydliny, magnezja i octan żelaza.

b) *Sublimatem.* Mleko, białko, klejki odwar siemienia lnianego.

c) *Grynszpanem.* Magnezja palona, syrop, cukier, mleko i białko.

d) *Ołowiem.* Wątroby siarczanej pół łuta i wody destylowanej lub miękkiej pół kwarty; albo: soli glauberskiej lub gorzkiej 1 — 3 łyżek, wody destylowanej lub miękkiej pół kwarty.

e) *Emetykiem*. Odwary garbnikowe, jako to: kory dębowej, kasztanów, topoli, wierzby; także odwar wrzosu i jagód czarnych.

f) *Kamieniem piekielnym*. Białko, mleko, sól kuchenna w wodzie.

g) *Fosforem*. Magnezja palona z wodą, klej, mleko, białko.

h) *Mocnemi kwasami*. Alkalja, jako to: magnezja, wapno, potaż, popiół, amonjak z wodą.

i) *Alkaljami*. Ocet, kwas siarczany rozcieńczony wodą.

k) *Kantarydami*. Kamforą z olejem.

l) *Narkotycznemi ostremi i drastycznemi środkami*. Ocet z wodą, takież enemy i oblewania. Od narkotycznych kawa czarna, dobra także przy otruciu napojami spirytusowemi.

24. Parchy.

a) *U koni*. Chlorku wapna dwa funty, olejku terpentynowego pół funta, olejku laurowego $1/3$ funta, mydła szarego 1 funt. Do wcierania.

b) *U bydła*. Liści suszonych tytoniu $1/2$ funta, gotuj z garncem wody do połowicznego wygotowania, a po ostudzeniu dodaj: olejku terpentynowego $1/4$ funta.

c) *U owiec*. Siarczanu żelaza 20 funtów, wody 20 garncy. Do kąpieli.

d) *U psów*. Olejku zwierzęcego 4 łuty, wątroby siarczanej 1 łut, szmalcu 8 łut. Do nacierania po kąpieli z otrąb lub mydła.

25. Podniesiony popęd płciowy.

Oblewanie krzyża zimną wodą, djeta i pigułka przeczyszczająca.

26. Robactwo płucne u jagniąt i cieląt.

Oprócz nakadzeń empireumatycznych (w miejscu zamkniętem pali się na rozżarzonych węglach pióra, róg, sierć, skóra stara i t. p. i w dymie ztąd powstałym trzyma się owce przez 5—10 minut), zadaje się wewnątrz: olejku terpentynowego 10—15 kropli, spirytusu 1 łyżeczkę.

27. Robactwo wewnętrzne.

a) *U koni i bydła.* Wrotyczu 6 łutów, olejku zwierzęcego 8 łutów, siarczanu sody 10 łutów, zarobić mąką i wodą na gałki wielkości kurzego jaja i zadawać po 3 dziennie. Dla cieląt i źrebiąt $^1/_5$ i $^1/_3$ części.

b) *U owiec.* Soli kuchennej 5 części, paproci samczej 4 części, piołunu 4 części, kości palonych 1 część, olejku zwierzęcego pół części i terpentynowego pół części. Dorosła owca powinna tej mieszaniny użyć w ciągu tygodnia przynajmniej 4 łuty.

28. Śluzotok uszu.

Sublimatu 2 grany, wody wapiennej 4 łuty; dwa razy dniem wpuszczać w ucho po kilka kropel.

29. Środki przeczyszczające.

a) *Dla koni.* Kalomelu $^1/_4$ łuta, aloesu 1 łut, mydła szarego 2 łuty; zarobić na gałkę i zadać.

b) *Dla bydła.* Olejku krotonowego 20 kropel, proszku ślazu 2 łuty; zrobić pigułkę. Środek domowy: kwartę kwaśnego mleka z pełną łyżką soli kuchennej.

c) *Dla owiec.* Czwarta część tego co dla konia.

d) *Dla trzody chlewnej.* Soli gorzkiej lub glauberskiej 2 — 8 łutów w ciepłej wodzie.

e) *Dla psów.* Łyżkę oleju rycinowego.

30. Środki sprawujące wymioty.

a) *Dla trzody chlewnej.* Ciemierzycy białej 10 — 20 granów, z mlekiem lub wodą.

b) *Dla psów.* Emetyku i ciemierzycy białej po pół grana, cukru sześć granów; zmieszać i dozę taką zadawać co kwadrans do skutku w wodzie lub mleku. Środek domowy: soli kuchennej 1—2 łyżeczek od kawy w ciepłej wodzie.

31. Stwardnienie wymienia.

Cukru ołowianego 1 łut, kamfory pół łuta, szmalcu świeżego 4 łuty. Po obmyciu wymienia ciepłym rumiankiem, nacierać. Albo: mydła białego 4 łuty, ugoto-

wać w dwunastu łutach wody deszczowej, a po ostudzeniu dodać: potażu 1 łut, olejku terpentynowego 2 łuty. Do nacierania.

32. Ukąszenie owadów.

Obmywanie octem, wodą chlorową, okładanie świeżą ziemią.

33. Ukąszenie psa wściekłego.

Wymyć ranę ciepłą wodą z octem, lub amonjakiem gryzącym, albo chlorkiem wapna. Dalsze leczenie powierzyć ludziom specjalnym.

34. Wodna puchlina albo zgnilizna owiec.

Siarczanu wapna (gipsu) 10 łutów, soli kuchennej 1 $1/2$ funta, jagód jałowcowych 1 $1/2$ funta, olejku terpentynowego 6 łutów, zmieszać z pół ćwiercią szróty jęczmiennej albo łubinowej i zadawać w korytku na 100 sztuk. Za napój woda, w której kowale hartują żelazo, lub też woda z dodatkiem koperwasu żelaznego. Za pokarm pasza gorzka: łubin, kasztany i t. p.

35. Wszy.

Maści szarej dwa łuty, oleju zwierzęcego 1 łut, mydła szarego 4 łuty, jako maść do smarowania. Octu winnego 1 kwarta, octu drzewnego $1/2$ kwaterki, do obmywania. Można także do obmywania używać mocnego odwaru anyżu, nasienia pietruszki i piołunu. Małym zwierzętom zakłada się na szyję tasiemkę, nasmarowaną szarą maścią *(ung. hydrarg. cing.)*.

36. Zagwożdżenie.

Po obmyciu nogi rano opatrywać nastojką aloesową.

37. Zapalenie oczu.

Oczyszczonego białego witrjolu $1/16$ łuta, rozpuścić w 12 łutach wody destylowanej, do tego dodać nastojki opjum *(Tinct. opii.)* $1/2$ łuta. Płynem tym przemywać oczy 5—6 razy przez dzień. Albo: cukru ołowianego $1/2$ łuta, wody destylowanej 1 $1/2$ funta, spirytusu 2 łuty, do użycia jak wyżej.

38. Zapalenie wymion.

Cukru ołowianego 1 łut

rozpuścić w kwarcie naparu rumianku i używać na ciepło do obmywania.

39. Zaraza pyska.

Odwaru wrzosu 1 kwarta, octu 6 łutów, miodu 2 łyżek, wstrzykiwać do jamy pyskowej.

40. Zaraza racic.

Utrzymywać racice w czystości, napędzać chore zwierzęta do pobliskiej wody i opatrywać dwa razy dniem olejkiem zwierzęcym.

41. Zatrat.

Po wymoczeniu nogi w naparze prochów siennych opatrywać maścią następującą: proszku aloesu 1 łut, szmalcu 4 łuty.

42. Zatrzymanie łożyska po porodzie.

Kwiatu rumianku 3 łuty, naparzyć w kwarcie wody, a po ostudzeniu dodać: węglanu potażu 2 łuty. Taką dozę zadawać co 4 godziny.

43. Zatrzymanie moczu.

Bywa najczęściej skutkiem kolki i ustępuje, skoro ta usuniętą zostanie, należy więc w takim razie użyć lekarstwa przeciw kolce (patrz wyżej). Jeżeli zatrzymanie moczu z innej pochodzi przyczyny, użyć można powidełek, przyrządzonych z garści utartego świeżego korzenia pietruszki z mąką i wodą, lub mleka konopnego z kamforą.

44. Zołzy łagodne.

Proszku jagód jałowcowych, kwiatu bzowego i nasienia bożej trawy po 4 łuty, kwiatu siarczanego 2 łuty. Zmieszać i zadawać 3 razy na dzień po 2 łyżki stołowe, posypując obrok. Djeta: zimą otręby pszenne i zdrowe siano albo słoma, latem najlepsza trawa.

45. Zołzy zastarzałe.

Siarczyku antymonu. *(antim. crud.)*, ziela cykuty, kopru włoskiego i korzenia goryczki po ośm łutów, miodu i wody tyle, aby utworzyły się powidła. Zadawać trzy razy dniem porcję, wielkości kurzego jaja. Zołzy długo przeciągające się wymagają pomocy weterynarza, łatwo bowiem przejść mogą w nosaciznę lub tylczak.

16. Sposoby ratunku w nagłych przypadkach.

Ratunek utonionych. Po wydobyciu utonionego z wody, należy go rozebrać, usta i nos oczyścić ze szlamu; jeśliby twarz była mocno nabrzmiała i sina, wtedy upuścić krwi z ręki około pół funta. Nacierać całe ciało flanelą lub szczotkami, starać się przywrócić oddychanie, naciskając z lekka klatkę piersiową i wdymając jednocześnie powietrze przez usta lub nozdrza. Obłożyć całe ciało gorącym popiołem, drażnić ciało synopizmami, a nerwy podniebienia i języka piórkiem. Dawać enemy z wody z octem i solą, a na dołek sercowy ze znacznej wysokości spuszczać wodę. Nie ustawać w stosowaniu tych środków, chociażby się z początku bezskutecznemi okazywały, gdyż bywały przykłady przywrócenia topielców do życia, nawet po kilku godzinach.

Skoro pierwszy znak wracającego życia — bicie serca się objawi, ciało zaczyna się rozgrzewać, oddech staje się widocznym, następuje burczenie w kiszkach, wtenczas należy chorego ułożyć w pościeli, okryć dobrze, zaprzestać użycia wszelkich środków drażniących, — napoić chorego ciepłą herbatą z winem, strzegąc się jednak zbytniego rozgrzania.

Ratunek zmrożonych. Osoby wystawione na bardzo wysoki stopień zimna, uczuwają najprzód znużenie, drętwienie członków, potem senność, zawrót głowy, następnie wpadają w sen, a w końcu w letarg i śmierć. Spieszny ratunek może ich jeszcze do życia przywrócić i dla tego trzeba pośpieszać z ratunkiem.

Najprzód trzeba zmrożonego ostróżnie przenieść do izby, bardzo małej ogrzanéj, śpiesznie go rozebrać, rozcinając odzienie, które ze sztywnego ciała nie łatwo zdjąć

się daje, i całe obnażone ciało, z wyjątkiem ust i nosa obłożyć śniegiem na $1/_2$ łokcia grubo; jeżeli śniegu nie ma, można użyć tłuczonego lodu lub chust maczanych w wodzie z lodem. Gdy w skutek obcierania śniegiem, ciało zacznie się rozgrzewać, wtedy trzeba stopniowo przechodzić do coraz cieplejszej wody, nacierać dołek sercowy wodą z octem i dać enemę z wody z octem. Skoro członki pozbędą się sztywności, należy przenieść chorego do pościeli i nacierać ciało na sucho, starając się przytem przywrócić oddech podobnie jak u topielców. Potem można dawać ciepłe ziółka, jako to miętę, rumianek lub herbatę.

Jeżeli pojedyńcze członki zostaną odmrożone, to trzeba je póty nacierać śniegiem aż czerwoność, ciepło i czucie w odrętwiałym członku powróci; potém już można stopniowo używać coraz cieplejszéj wody. Nagłe przejście z zimna do ciepła, może spowodować gangrenę.

Ratunek rażonych piorunem. Działanie iskry elektrycznéj jest tak gwałtowne, że rażonych piorunem zwykle znajdujemy w takiem położeniu, w jakiem ich uderzenie zaskoczyło: przypadłości są następne: oddech i bicie serca słabe, twarz czerwona lub sina, oczy krwią zaszłe, nieruchome; niekiedy krew się sączy z ust, nosa a nawet uszu. Lub też twarz jest blada, członki wiotkie albo spazmatycznie ściągnięte. Odzież bywa poszarpana, na ciele znaki oparzenia. Nigdy zaś ciało nie przedstawia żadnych śladów obrażenia.

W niektórych wypadkach udaje się jeszcze przywrócić do życia rażonego piorunem, nawet po upływie kilku godzin, lecz im prędszy ratunek, tem skuteczniejszy. W tym celu trzeba go przenieść w chłodne miejsce, rozebrać i oblewać zimną wodą, nacierać wełnianemi szmatami, a jeśli twarz jest czerwona lub sina i oczy krwią zaszłe, upuścić krwi 12—15 lutów stosownie do wieku i siły. Na głowę zimne okładania, pijawki lub bańki. Środki drażniące nerwy, jako to: silne zapachy, enemy z wody

z octem, w prędkiem po sobie następstwie winny być użyte. Dobrze jest także zakopać chorego do ziemi w postawie siedzącéj, z głową podniesioną; lecz całe ciało grubo ziemią powinno być przysypane. Gdy znaki życia okazywać się zaczną, trzeba mu dać kilka kropel wina lub eteru z ziółkami.

Ratunek w przypadku zagorzenia. Nie ma może pospolitszego nad ten wypadku, spowodowanego zawsze nieostróżnością przy zamykaniu pieców na noc przed udaniem się na spoczynek, kiedy proces gorzenia jeszcze się nie ukończył. Nieznośny ból głowy, odurzenie i nudności, są zwykłymi symptomatami zagorzenia w mniejszym stopniu. Lecz stan taki sprowadza senność a z nią śmierć jeśli nie będzie prędkiego ratunku. Najpierwszą rzeczą jest wynieść chorego na świeże powietrze, a w izbie napełnionéj szkodliwemi wyziewami tlenku węgla poroztwierać drzwi i okna. Po rozebraniu, oblewać chorego zimną wodą z przestankami; zimne okładania na głowę, naciskanie klatki piersiowej dla wypędzenia z płuc zepsutego powietrza i przywrócenia oddychania; przytem nacieranie całego ciała. Enemy z zimnéj wody, albo z odwaru kawy czarnéj bardzo bywają skuteczne. Gdy chory może już przełykać, daje mu się za napój także kawa czarna, przytem woda, do której dodać można kilka kropel spirytusu ammonjackiego (liquor ammonii caustici), wąchanie tegoż również do uśmierzenia bólu głowy przyczynia się.

Ukąszenie psa wściekłego. Mnóstwo jest zachwalonych środków przeciw okropnym skutkom ukąszenia przez psa wściekłego lecz z żalem wyznać należy, że skuteczność ich niczem dowiedzoną nie jest, a pojedyńcze jakoby fakta dowodzą tylko, że albo pies nie był rzeczywiście wściekły albo jad nie dostał się do krwi i nie zdołał spowodować zarażenia. Jeżeli więc kto będzie ukąszony przez psa podejrzanego, powinien natychmiast miejsce ukąszone opatrzyć, obmyć starannie wodą z octem i solą, skórę w około rany ostrą brzytwą lub lancetem ponacinać, aby

rana mocno krwawiła, wreszcie przystawić wizykatorję; zachować ścisłą djetę, unikając użycia wina, piwa, wódki, przypraw korzennych i rozpalających, a nie poprzestając na tych doraźnych zapobiegających środkach, natychmiast iszukać rady lekarza. Użycie niektórych głośnych ze swej dkuteczności środków, jak naprzykład: proszku z ususzonego ziela jastrzębca (hieracinium pilosella) nie przedstawiające żadnego niebezpieczeństwa, nie powinno być wzbronione zwłaszcza jeżeli chory ufność pokłada. Lecz inne, jako to: proszek miedzi zmięszany z tlenkiem ołowiu i utarty z miodem, przez niektórych zachwalany jako bardzo skuteczny, stanowczo powinien być zaniechany.

---

17. Tablica porównawcza monet, obcych z krajowemi.

	Ruble	Kopiejki	Złote	Grosze	Franki	Centymy
1. Rubel = 100 kop. = 200 dieniuszkom (groszom pol.) =400 połuszkom . . . =	1	—	6	20	4	—
2. 1 Złoty=30 groszy . . =	—	15	1	—	—	60
3. *a)* 1 marka pruska 100 fenigom . . . . =	—	30	2	—	1	20
b) 1 Gulden gdański=30 groszom=120 fenigom =	—	30,9	2	1,7	1	23,453
c) 1 Grosz srebrny = 12 fenigom . . . . =	—	3,1	—	6,2	—	12,345
4. 1 Złoty austrjacki = 100 nowych krajcarów (Neukreuzer) . . . . =	—	61,7	4	3,5	2	46,913
1 Nowy krajcar (Neukreuzer) . . . . . . =	—	0,6	—	1,2	—	2,469
5. 1 Frank francuzki = 100 centimom . . . . . . =	—	25	1	20	1	—
6. 1 Funt szterling ang.=20 szylingom=240 pensom =	6	28,7	41	27,5	25	15
1 Szyling ang.=12 pensom . . . . =	—	31,5	2	2,9	1	25,75
1 Pens angielski . . =	—	2,6	—	5,2	—	10,48

18. Tablice porównawcze miar krajów sąsiędnich z miarami rossyjskiemi, warszawskiemi i francuskiemi.

1. Miary długości.	Cale rossyjskie	Cale warsz.	Milimetry francuskie
1. 1 Sążeń rossyjski=3 arszynom=7 stopom=84 calom=840 linjom. . . . =	84	88,8984	2133,56
1 Arszyn=16 werszk.=	28	29,6328	711,187
2. 1 Sążeń wars.=3 łokciom =6 stopom=72 calom= 864 linjom. . . . . . . =	68,0327	72	1728,0
1 Łokieć=2 stopom = 24 calom=288 linjom =	22,6776	24	576,0
3. Miary niemieckie porównano z francuzkiemi.			
4. 1 Sążeń wiedeński=6 stopom=72 calom=864 linjom . . . . =	74,6550	79,0097	1896,20
1 Łokieć wiedeński=32 cale . . . . =	30,6740	32,4646	779,10
1 Stopa wiedeń. (Schuh) =12 cali=144 linji. . =	12,4425	13,1683	316,10
5. Metr=10 decimetrom = 100 centimetrom . . . =	39,3708	41,6667	1,000
6. Yard angielski=3 stopom (foot)=36 cali (inches)= =432 linji (lines) . . =	36	38,0993	914,38
1 Sążeń=2 yardom=6 stopom . . . . =	72	76,1986	1828,76
1 Stopa=12 cali=144 linji . . . . =	12	12,6998	304,65

2. Miary drożne.	Sążnie rossyjskie	Sążnie warszaw.	Metry francuzkie
Wiorsta rossyjska . . =	500	617,5	1066,8
Mila jeograficzna = $^1/_{15}$ stopnia równika . . . =	3471,8	4286,7	7420,4
Mila polska z r 1819 = 8 staj milowych . , . =	4000	4938,8	8534,2
Mila pol. poczt. = 7 wiorst =	3500	4319	7467,6
Kilometr francuzki . . =	468,7	587,7	1000
Francuzka mila poczt. =	2086,8	2576,2	4452,3
Mila angielska . . . . =	754,1	931,3	1609.3
Mila morska czyli włoska =	868,2	1073,5	1855,1

3. Miary powierzchni czyli gruntowe.	Desiatyny	Morgi	Hektary
1. Dziesiatyna prawna = 2400 sążniom kwadratowym =	1	1,9513	1,09250
1 Dziesiatyna ekonomiczna = 3200 sążni kw. =	1,3333	2,6018	1,45675
2. Włóka n. p. = 30 morgów 1 Mórg n.p. = 300 pr. kw. =	0,5125	1	0,55978
3. Włóka (Hufe) pruska = 30 morgom. 1 Mórg magdeburgski czyli reński = 180 prętom kw. pruskim (Ruthe) . . =	0,2337	0,45603	0,25532
4. Mórg wiedeń. (Joch) = 400 pr. kw. = 1600 sążni kw. =	0,5268	1,02757	0,57531
5. Hektar francuz. = 100 ares = 10000 metrów kwadr. =	0,9153	1,78612	1
6. Acre angiel = fardingdeel 160 poles kwadr. = 4840 yards kwadr. . . . . =	0,3704	0,72280	0,40467
1 Włóka angiels. (yard foland) = 30 acres.			
1 Hide of land = 100 acr.			

4. *Miary objętości ciał sypkich.*

	Czetwerty	Korce warsz.	Hektolitry
1. Czetwert rossyjska=8 czetwerików=64 garncy ross. $=17\frac{1}{15}$ wiader . . . . =	1	1,6386	2,0974
2. Korzec = 4 ćwierci = 32 garnce . . . . =	0,610270	1	1,28
Łaszt=30 korcy.			
3. Miary niemieckie porównano z francuzkiemi.			
1 Łaszt handlowy = 60 szefli . . . . =	15,7084	25,7640	32,9769
1 winspel = 2 malter= =24 szefli . . . . =			
Łaszt do pszenicy i żyta= 3 winspel=72 szefli.			
1 Łaszt do jęczmienia i owsa=2 winspel=48 szefli.			
4. Metzen wiedeński=4 viertel=16 maassel=64 futermaassel=128 becher. . =	0,2932	0,4805	0,61499
1 Muth=30 metzen.			
5. Hektolitr=100 litrom. =	0,4764	0,78125	1
6. Quarter angielski = 8 bushels=64 gallons . . . =	1,3853	2,2717	2,9078
1 Bushel = 8 gallons = 9,084 garncy warszawskich. . . . . . . =	0,1732	0,2839	0,3634
Łaszt (Load) = 5 quarters.			

5. *Miary i Wagi.*

	Funty rossyjskie	Funty warszaw.	Kilogramy francuzkie
1. Funt rossyjski=32 łutom =96 zołot.=9216 doli =	1	1,0096	0,4094
1 Pud=40 funtom . =	40	40,3831	16,3755
1 Berkowiec=10 pud.=	400	403,1312	163,7552
2. 1 Funt warsz.=2 grzywnom = 32 łutom (1 łut =4 drachmy, drachma= 3 skrupuły, skrupuł= 24 grany, 1 gran = 11 miligramów) . . . . . . =	0,9905	1	0,4055
Centnar=4 kamieniom =100 funtom . . . =	99,0512	100	40,5504
3. Funt pruski nowy=1 ft. Celno-niemieckiemu= 30 łutów 300=Quentchen =	1,2213	1,2330	0,500
Cetnar Związku Celnego Niemiec=100 ft. =	122,1335	123,3035	50
Funt pruski dawny = 32 łut.=128 Quenthen =	1,1422	1,1534	0,4677
Centnar=110 funtów=	125,6420	126,8748	51,4482
Schifflast (Łaszt okrętowy)=4,000 funtom.			
4. Funt wiedeński = 32 łutom = 128 Quentchen =	1,3679	1,3810	0,5600
Cetnar = 5 kamieni = 100 funtom . . . . . . =	136,7925	138,1027	56,0012
5. Kilogram francuzki=10 hektogramów=100 dekagramów=1,000 gramów=	2,4427	2,4661	1

	Funty rossyjskie	Funty warszaw.	Kilogramy francuzkie
6. Funt handlowy angielski (Avoir du poids)=16 uncji=256 drachm . . . =	1,1079	1,1185	0,4536
Centnar (Hundredweight) = 4 quarters = 112 funtów . . . . =	124,0848	125,2742	50,7969
Ton=20 cent. = 2240 funtów . . . . =			
Funt angielski Troy (Menniczny) =20 uncji=400 pennyweights=9600 grams . . . . =	0,9117	0,9204	0,3732

6. Miary objętości ciał płynnych.

	Wiadra rossyjsk.	Garnce warszawskie	Litry francuz. i kwarty polskie
1. Wiadro ross.=10 sztofom v. kružkom=100 czarek =	1	3,0747	12,2896
2. Garniec warszawski = 4 kwartom=16 kwaterkom=	0,3254	1	4
3. Ejmer pruski=2 Anker = 60 kwart. . . . . =	5,5902	17,1755	68,7018
1 kwarta (Quart) . . =	0,0932	0,2863	1,1450
4. Ejmer wiedeń.=41 Maass =164 Seidel=1312 Pfiff=	4,7207	14,5039	58,0156
5. Hektoliter francuzki=100 litrów . . . . =	8,1308	25	100
6. Gallon angielski=4 Quarts =8 Pints . . . . =	0,3696	1 1 355	4,5420

Jarmarki w Cesarstwie Rossyjskiem.

1. Główne jarmarki w Cesarstwie.

W Styczniu. *Berdyczew*, od 13 do 20.—*Birsk*, od 14 do 19.—*Charków*, 6.—*Homel*, od 1 do 7.—*Kiew*, od 15 do 1 lutego.—*Niżnij-Nowgorod*, od 5 do 7.

W Lutym. *Irbit*, od 1 lut. do 1 mar.—*Psków*, od 10 do 20.—*Romny*, w poście.—*Rostow*, od środy 1-go tyg. do soboty 3-go tyg. wiel. postu.—*Starokonstantynow*, w ostat. d. Syropost.

W Marcu. *Berdyczew*, 28.—*Bielce*, 3.—*Kiew*, 1-y tydz. wiel. postu.—*Kotelnicz*, od 1 do 23.—*Krasnoborsk*, od 15 do 23.—*Nikołajewsk*, w 3-m tyg. wiel. postu przez 6 d.—*Ostrow*, od 1 do 10.—*Pinega*, od 23 do 31.—*Starokonstantynów*, od 17 do 25.

W Kwietniu. *Borysow*, po poście 10 dni.—*Konotop*, od 23 przez 7 dni.—*Nowomirgorod*, w 5-m tyg. wiel. postu.—*Starokonstantynow*, w ponied. w 1-m tyg. postu.—*Sudża*, od 23 do 27.—*Wilno*, od 23 kw. do 15 maja.

W Maju. *Bałta*, 25, 10 dni trwa.—*Charkow*, od 15 maja do 15 czer.—*Kiew*, 9.—*Korsuń*, od 10 do 25.—*Romny*, na Wniebow.—*Smoleńsk*, od Wniebow. (3 dni).

W Czerwcu. *Berdyczew*, od 12 dwa tyg. trwaj.—*Bieszenkowiczi*, od 29, do 27 lip.—*Charków*, na ś. Trójcę.—*Dynaburg*, od 5 do 20.—*Grodno*, od 25 do 25 lip.—*Kiew*, od 15 do 1 lip.—*Kowno*, 29, dwa tyg. trwa.—*Niżnij-Nowgorod*, 24, dni 3 trwa (na konie).

W Lipcu. *Niżnij-Nowgorod*, od 25 do 5 sierp.—*Połtawa*, od 10, cały miesiąc trwa.—*Starokonstantynow*, d. 20.—*Żytomir*, dni 8.

W Sierpniu. *Berdyczew*, 15, jeden tydz. trwa.—*Charkow*, od 30 do 6 wrz.—*Nikołajewsk*. d. 1 trw. dni 6.—*Starokonstantynow*, d. 15.—*Żytomir*, d. 14.

W Wrześniu. *Starokonstantynow*, d. 8.

W Październiku. *Charkow*, d. 1.—*Kiszyniew*, od 26 do 26 listopada.

W Listopadzie. *Berdyczew*, d. 1 tydzień trwa.

W Grudniu. *Dynaburg*, od 25 do 15 stycz.—*Nowgorod*, od 20 do 24.—*Smoleńsk*, od 6 do 6 stycz.

2. Jarmarki w guberniach Królestwa Polskiego.

Gubernia Warszawska.

Powiat Warszawski. *Warszawa*, jarm. 2 w maju, w 2 pon. po ś. Filipie i Jakóbie, w listop. w poniedz. po Wszystkich śś. Każdy trwa 3 tyg. z których pierw. tyd. wstępny, 2-gi właściwy targowy, a 3-ci tyd. wypłat się zowie. Prócz tego jarm. na wełnę od d. 3 (15) czerw. trw. przez dni 3. Kontrakty na ś. Jan Chrzciciel.—*Nowy-dwór*, jarm. 6, we środy po Nawróc. ś. Pawła, po ś. Józefie, po ś. Serwacym. po ś. Henryku, po ś. Nikodemie, po ś. Marcinie.—*Okuniew* jarm. 2, we wtorki po Niedz. Przewod., przed ś. Mikołajem *Piaseczno*, jarm. 6, w poniedz. po Niedz. Staroz., po Niedz. Kw., po ś. Jakóbie, po ś. Mich., po Wszyst. śś., po ś. Łucji

Pow. Radymiński. *Jadów*, jarm. 6, w poniedz. po 3 Kr., w poniedz. po ś. Helenie, we środę po ś. Stan., wponied. po ś. Józefie Kal., po Nar. N. P. M., po ś. Karolu Bor.—*Radymin*, jarm. 6, we wtorki, po ś. Dorocie, po ś. Joach. po ś. Juwencjuszu, po Wnieb. N. P. M., po ś. Remigiuszu, po Niepok. Poczęciu Najświętszéj Panny Marji.

Pow. Nowomiński. *Kałuszyn*, jarm. 6, we wtorki, po 3 Kr., po ś. Macieju, po Niedz. Kw., po ś. Bartłomieju, przed ś. Szym. Judą, przed ś. Tomaszem Ap.—*Kołbiel*, jarm. 6, we śr. przed ś. Karolem Wielk., po ś. Wincen. Fer., po ś. Trójcy, po ś. Michale, po ś. Marcicie, po Niep. Pocz. N. P. M.—*Karczew*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Walentym, po Niedz. Kwiet. po ś. Trójcy, po ś. Bartłomieju, po Wszyst. śś., po ś. Łucji.—*Nowomińsk*, jarm. 2, w poniedz. po Niedz. Białéj, przed Ziel. Świąt.—*Siennica*, jarm. 6, w poniedz.

po 3 Kr., po Niedz. Kw., we wtorek po ś. Stan., w poniedz. po Nar. N. P. M., po ś. Jadwidze, po Wszyst. śś.—*Stanisławów*, jarm. 6, we wt.: po 3 Kr., po Niedz. Środop: po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Mateuszu, po ś. Marcinie, po ś. Łucji.

Pow. Górno-Kalwaryjski. *Czersk*, jarm. 6, we wtorki.: po 3 Kr., przed ś. Janem Chrz., po ś. Jakóbie Ap., po ś. Michale, przed ś. Szym. Judą, przed ś. Tom. Ap.—*Góra-Kalwarja*, jarm. 4, we środy: po 3 Kr., po Wiel. Nocy, po Ziel. Św., po Bożem Ciele.—*Warka*. jarm. 6, we środy: po Oczyszcz. N. P. M., po Niedz. Środop. po ś. Stanisł., po ś. Tekli, po ś. Leonardzie, po Niepok. Pocz. N. P. M.

Pow. Grójecki. *Grójec*, jarm. 6, we czw. po ś. Walent., po ś. Marku, po ś. Annie, przed ś. Idzim, po ś. Jadwidze, przed ś. Mikołajem.—*Mogielnica*, jarm. 6 we wtorki: po 3 Kr., po Niedz. Kwiet., po Zielon. Świąt., po Wniebowz. N. P. M., po ś. Franc. Serafic., po ś. Elżbiecie.—*Tarczyn*, jarm. 6, we środy: po ś. Kazimierzu, po Niedz. Przew., po ś. Bogumile, po ś. Mateuszu, przed ś. Szymonem Judą, przed ś. Tomaszem Apostołem.

Pow. Grodiski. *Błonie*, jarm. 6, we wtor. po Oczyszcz. N. P. M., po Niedz. Kwiet., po ś. Trójcy, po ś. August. po ś. Łukaszu, po ś. Katarzynie.—*Grodisk*, jarm. 5, w poniedz. po Niedz. Zapust., we wtor. po ś. Wojciechu, w poniedz. po ś. Annie, po ś. Marcinie, przed ś. Tomaszem Ap.—*Mszczonów*, jarm. 6, w poniedz. po Nawróc. ś. Pawła, po ś. Marku, przed ś. Janem Chrz., po ś. Bartłomieju, po ś. Michale, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Nadarzyn*, jarm. 6, w poniedziałki: po 3 Kr., po Niedz. Środop., po ś. Annie, po Podwyż. ś. Krzyża, po ś. Leonar., po ś. Łucji.—*Wiskitki*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Józefie, po ś. Stanisławie, po Bożem Ciele, po Wniebowz. N. P. M., po ś. Koźmie i Damianie, po Wszystkich świętych.

Pow. Skierniewicki. *Skierniewice*. jarm. 6, we czwart: po 3 Król., po Niedz. Srodop., w środę przed ś. Filipem i Jak., we czwart. po ś. Jak. Ap., po ś. Franciszku Ser., po ś. Elżbiecie.

Pow. Łowicki. *Bielawy*, jarm. 5, we wtorki: po ś. Józefie, przed ś. Filipem, po Nawiedz. N. P. M., przed ś. Szym. Judą, przed ś. Tomasz. Ap.—*Bolimów*, jarm, 6, we wtorki: po 3 Król., po ś. Kazim., po ś. Urbanie, po ś. Annie, po Narodzeniu N. P. M., po ś. Marcinie.—*Łowicz*, jarm. 6, w poniedz. po Niedz. Staroz., we wtorek po Niedz. Kw., na ś. Jan Chrz. 3 d. trwać mający, w poniedz. po Wnieb. N. P. M., na ś. Mateusz, 8 dni trw., w poniedz. po ś. Andrzeju.—*Sobota*, jarm. 6, we czwart. po 3 Kr., w W. Czwar. we czwar. po Zielon. Swiąt., we środy po ś. Wicie, po ś. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych.

Pow. Sochaczewski. *Iłów*, jarm. 6, we czwartki: po ś. Walentym, po 40 Męczen., po ś. Bazylim, przed ś. Idzim, po ś. Jadw., przed ś. Tomaszem.—*Sochaczew*, jarm. 6, we wt.: po ś. Prysce czyli po d. 6 (18) stycz., po Niedz. Kw., po ś. Wojciechu, po Ziel. Św., po ś. M. Magd., po ś. Urszuli.

Pow. Gostyński. *Gostynin*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Weronice, p. ś. Gertrudzie, po ś. Stanisł., po ś. Jakóbie, po ś. Andrzeju, przed ś. Tomaszem Ap.—*Kiernozia*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Kr., po Oczyszcz. N. P. M., po Zwiast. N. P. M., po ś. Małgorzacie, po Podwyż. ś. Krzyża, po Niep. Pocz. N. P. M.—*Osmolin*, jarm. 6, we wt.: po ś. Agniesz., po ś. Kazimierzu, po ś. Jakóbie Ap., po ś. Stanisławie, po ś. Kunegund. czyli po d. 21 wrześ. (3 paźd.), po ś. Marcinie.

Pow. Kutnowski. *Krośniewice*, jarm. 6, w poniedz., po Oczyszcz. N. P. M., we wt.: po ś. Józefie, po ś. Antonim, po ś. Michale, po ś. Marcinie, po Niedz. Adwentu.—*Kutno*, jarm. 6, we czwar. przed ś. Walentym, po Niedz. Środop., przed ś. Filipem i Jakóbem, Ziel. Św. 10 dni trwa, zaczynać się ma od wtorku, we czwar. po ś. Francisz Serafic., po ś. Elżbiecie.—*Żychlin*, jarm. 6, w poniedz. po 3 Król., po ś. Grzegorzu, we wtorek po ś. Wojciechu, w poniedz. po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Mateuszu, przed ś. Szym. Judą.

Pow. Włocławski. *Brześć*, jarm. 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. P. M., po Niedz. Kwiet., po ś. Annie, po ś. Michale, po ś. Katarzynie.— *Włocławek*, jarm. 6, we czw.,

po 3 Kr., po ś. Janie Bożym, we wt. po ś. Stanisławie, we czwartek po ś. Dominice, po Nar. N. P. M., po ś. Leonard.

Pow. Radiejewski. *Nieszawa*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Fabianie i Sebastyanie, po ś. Józefie, przed ś. Janem, po ś. Bartłomieju, po ś. Michale, po ś. Marcinie.

Gubernia Kaliszska.

Pow. Kaliszski. *Kalisz* jarm. 6, w poniedz. po Oczysz. N. P. M., w poniedz. przed ś. Markiem, d. 16 (28), 17 (29), 18 (30) maja 3 d. na wełnę, w poniedz. po ś. Idzim, po ś. Jadwidze, po ś. Marcinie.—*Opatówek*, jarm. 6, w czwar. po ś. Dorocie, po ś. Piotrze i Pawle, po Narodz. N. P. M. po ś. Łukaszu, po Wszyst. ś. po Niepok. Poczęciu N. P. M.

Pow. Słupecki. *Grodziec*, jarm. 6, w każdy 1-y wt. po 1 (13) lut., 1 (13) kwiet., 1 (13) czerw., 1 (13) sier., 1 (13) paźd. i 1 (13) grud.—*Pyzdry*, jarm. 6. we czwar. po 3 Król., po ś. Teofili, czyli po d. 21 lut. (5 mar.), w środę po ś. Stanisławie, w czwar. po Nawiedz. N. P. M., po ś. Michale, po Wszyst. ś.—*Słupca*, jarm. 6, w poniedz.: po 3 Kr., po Niedz. środop., przed Ziel. Świątkami, po Wniebowzięciu N. P. M., po ś. Mateuszu, po ś. Katarzynie.

Pow. Koniński. *Konin*, jarm. 6, we środy: po 3 Kr., po ś. Albinie Bisk., po ś. Teodorze, po ś. Regimiuszu, po Wszyst. ś., po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Władysławów*, jarm. 6, we środy: przed ś. Józefem, po Wnieb. Pańsk., przed ś. Piotrem i Pawłem, przed ś. Bartłomiejem, przed przed Wszystkiemi świętemi, przed ś. Barbarą.

Pow. Kolski. *Koło*, jarm. 6, we wt. po Oczysz. N. P. M., po Niedz. Środop., po ś. Stanisławie, po Podwyż. ś. Krzyża, przed ś. Szym. Judą, po ś. Katarzynie.—*Kłodawa*, jarm. 6, we wt: po 3 Kr., po Niedz. Środop., po ś. Wojciechu, po ś. Jakóbie, przed ś. Idzim, po ś. Klemensie.

Pow. Łęczycki. *Łęczyca* jarm. 6, we wt.: po ś. Franc. á Paulo, po ś. Alex. Bisk., czyli po d. 23 maja (4 czerw.), po ś. Alexym czyli po d. 5 (17) lip. po ś. Jadwidze, po ś. Katarzynie, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Piątek*, jarm. 6,

w poniedz.: po ś. Agnieszce, po ś. Kazimierzu, po Niedz. Kw., po ś. Trójcy, po ś. Koźmie i Damianie, po ś. Andrz. Ap.

Pow. Turekski. *Dobra*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Walentym, po Niedz. Przew., po ś. Trójcy, po ś. Mateuszu, po Wszyst. ś., przed ś. Tomaszem.—*Turek*, jarm. 6, w wt.: po 3 Kr., po Niedz. Kw., po Bożem Ciele, po Wniebowz. N. P. M., po ś. Łukaszu, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Warta* jarm. 6, we czwart. po Nawr. ś. Pawła, przed Wielkanocą, we środę przed ś. Stanisławem, we czwar. po Nawiedz. N. P. M., po ś. Franciszku Serafickim, po świętéj Łucji.

Pow. Sieradzki. *Szadek*, jarm. 6, we wt.: po ś. Walen-. tym, po Niedz. Kw., po Ziel. Św., po ś. Jakóbie, przed ś Szymonem Judą, przed ś. Tomaszem Ap.—*Sieradz*, jarm. 6, we wt. po 3 Kr., po ś. Józefie, po ś. Stanisławie, po ś. Annie, po Wszyst. św., po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Zduńska wola*, jarm. 6, we wt.: po Niedz. Środop. po ś. Wojciechu, po ś. Tekli, po ś. Janie Kapistr., po ś. Klemensie, przed ś. Wiktoryą.

Pow. Wieluński. *Lututów*, jarm. 6, we wtorki: przed ś. Foancisz. Salez., po ś. Józefie, po ś. Urbanie, po ś. Annie, pa ś. Mateuszu, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Praszka*, jrm. 6, w poniedz. po ś. Grzegorzu, we wt. po ś. Stanisławie, w poniedz.: po ś. Jakóbie, po Narodz. N. P. M., po ś. Katarzynie, przed ś. Tomaszem Ap.—*Wieluń*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Agnieszce, po Niedz. Białéj, po Ziel. Św., po Nawied. N. P. M., po ś. Michale, przed ś. Barbarą.

Gubernia Petrokowska.

Pow. Petrokowski. *Petroków*, jarm. 4, we wtorek po ś. Stanisławie, w poniedz. przed ś. Janem Chrz., po ś. Jakóbie Ap., po ś. Marcinie.—*Sulejów*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Agnieszce, po ś. Grzegorzu, we wt. po. ś. Stanisławie, w poniedz. po Wniebowz. N. P. M., po Podwyż. ś. Krzyża. *Wolborz*, jarm. 6, we wt.: po ś. Kazimierzu, po Wniebowst. Pańs., po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Rochu, po ś. Jadwidze, po Niepokalanem Poczęciu Najśw. Panny Marji.

Pow. Breziński. *Breziny*, jarm. 6, we czwar. po ś. Pawle Pust., po ś. Grzegorzu, w środę przed Znalez. ś. Krzyża, we czwar. po ś. Annie, po Podwyż. ś. Krzyża, po ś. Katarz. *Tomaszów*, jarmr. 6, we wtor. po Oczyszcz. N. P. M., po ś. Franc. a Paulo, po ś. Aleks. Bisk., po 23 maja (4 czer.), po Przem. Pańsk., po ś. Justynie, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Ujazd*, jarmr. 6, w poniedz., po Oczyszcz. N. P. M., po ś. Grzegorzu, po ś. Trójcy, przed ś. Wawrzyńcem, po ś. Franciszku Serafickim, po ś. Łucji.

Pow. Rawski. *Inowłódz*, jarm. 3, w poniedz. przed ś. Filipem i Jakóbem, we wt. po ś. Juwencyuszu, czyli po d. 20 maja (1 czerw.), wponied. przed ś. Szym. Judą.—*Rawa*, jarm. 6, we wt.: po ś. Macieju, przed Niedz. Kwiet., po ś. Piotrze i Pawle, po Narodzeniu N. P. M., przed ś. Szymonem Judą, przed ś. Tomaszem.

Pow. Łodziński. *Łódź*, jarm. 6, we wt.: przed Oczyszcz. N. P. M., przed Niedz. Kwiet., przed ś. Antonim, przed ś. Hippolitem, przed ś. Szym. Judą, przed ś. Tomaszem Ap. *Tuszyn*, jarm. 6, w poniedz.: po Oczyszcz. N. P. M., po Niedz. Kwiet., po Bożem Ciele, po Wniebowz. N. P. M., po ś. Franciszku Ser., przed Bożem Narodz.—*Zgierz*, jarm. 6, we środy: po ś. Pawle Pust., po ś. Longinie, po ś. Zofii, po ś. Henryku, po ś. Nikodemie, po ś. Leopoldzie.

Pow. Łaski. *Łask*, jarm. 6, we wt.: po 3 Kr., po Niedz. Kwiet., po Ziel. Św., po Narodz. N. P. M., po Wnieb. N. P. M., po ś. Michale.—*Pabjanice*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Agnieszce, we wt.: po ś. Józefie w poniedz. po ś. Aloizym przed ś. Wawrzyńcem, w czwar. przed ś. Szymon. w czwar. po ś. Tomaszu.—*Widawa*, jarm. 6, w poniedz. po Niedz. Zapust., w poniedz. po 3 Niedz. postu, 6 dni tr., we wtor. po Zielonych Świątkach, w poniedziałek po świętéj Małgorzacie, po świętym Marcinie, po 3 Niedzieli Adwentu.

Pow. Radomskowski. *Pajęczno*, jarma. 6, w poniedz. po Oczyszcz. N. P. M., po Niedz. Kw., we wt., po ś. Antonim, w poniedz. po Wniebowst. N. P. M., po Narodz. N. P. M., po ś. Leonardzie.—*Radomsk*, jarm. 6, w poniedz. po 3 Kr., w pierwszy poniedz. Wielk. Postu, po Niedz. Kw., we wt.

po ś. Małgorzacie, w poniedz. po Podwyż. ś. Krzyża. po ś. Andrzeju Apostole.

Pow. Częstochowski. *Częstochow*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Agnieszce, po Niedz. Kw. we środę po Ziel. Świąt., w poniedz. po ś. Wojciechu, po ś. Michale, po ś. Łucji.—*Krzepice*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Dorocie, po Niedzieli Środop., we wt. po Ziel. Św., w ponied. po N. P. M. Skapl., po Narodz. N. P. M., po Niepokl. Pocz. N. P. M.—*Olsztyn*, jarm. 2, we wt. po Niedz. Sropod., po ś. Stanisławie.

Pow. Bendiński. *Bendin*, jarm. 6, w środy: po 3 Kr., po Niedz. Środop., po ś. Wojciechu, po ś. Piotrze i Pawle, po Narodz. N. P. M., po Wszyst. św.—*Siewierz*, jarmark. 6, w poniedz.: po ś. Macieju, po Niedz. Kw., przed ś. Janem Chrz., po Narodz. N. P. M., po ś. Łukaszu, przed Bożem Narodz.—*Żarki* jarm. 6, we wt., po 3 Kr., po Niedz. Suchéj, na ś. Slanisława, od 1 do 8 maja, po ś. Piotrze i Pawle, przed ś. Idzim, po Wszystkich Świętych.

Gubernia Radomska.

Pow. Radomski. *Radom*, jarm. 2, na ś. Jana Chrz., tr. dni 5, i od d. 28 sierp. (9 wrześ.) tr. dni 5.—*Skaryszew*, jarm. 6, w pon. po Niedz. Wstęp. d. 3 trw., po Niedz. Przew., po ś. Jakóbie Ap., po ś. Bartłomieju, przed ś. Szym. Judą, przed ś. Tomaszem Apostołem.

Pow. Kozienicki. *Kozienice*, jarm. 6, w czw. po ś. Agnieszce, po Niedz. Białéj, w środę po ś. Janie Chrz., po św. Bartł., w czw.: po ś. Łukaszu, po Niep. Pocz. N. P. M.—*Zwoleń*, jarm. 6, we czw.: po 3 Kr., po Niedz. Kwiet., przed Boż. Ciał, po Przem. Pań., po Podw. ś. Kr. po ś. Katarz.

Pow. Iłżecki. *Iłża*, jarm. 6, we wt.: po Oczysz. N. P. M, po Zwiastow. N. P. M., po ś. Stanisł. po Wnieb. N. P. M., po ś. Jadwidze, po Niepokalanem Poczęciu N. P. M.

Pow. Opatowski. *Łagów*, jarm. 6, we środy: po 3 Kr., po Oczysz. N. P. M., po ś. Wojciechu, przed ś. Janem Chrz., po ś. Bartłomieju, we czw., po ś. Marcinie.—*Opatów*, jarm. 6, we środy po Niedz. Zapust., po Niedz. Kwiet., przed ś.

Janem Chrz., po ś. Bartłomieju, po ś. Marcinie, przed ś. Tomaszem Ap.—*Ostrowiec*, jar. 6, we czw.: po 3 Kr., po ś. Józefie, po Przem. Pań., po ś. Michale, przed ś. Szym. Judą, po ś. Katarzynie.—*Słupia*, jarm. 6, we środy: po 3 Kr., po ś. Benedykcie, przed Znalez. ś. Krzyża, przed ś. Wawrzyńcem, po Podwyż. ś. Krzyża, przed ś. Barbarą.

Pow. Sandomierski. *Osiek*, jarm. 6, we środy: po ś. Walentym, po ś. Stanisł., po Nawiedz. N. P. M., po ś. Piotrze w Okowach, przed ś. Szym. Judą, przed ś. Tomasz. Ap.—*Sandomier*, jarm. 2, w pon., po Wniebow. Pańs., po Narodz. N. P. M.—*Staszów*, jarm. 6, w pon. po 3 Kr., po Oczyszcz. N. P. M., po Niedz. Białéj, przed ś. Janem Chrz. po ś. Mateuszu, po ś. Andrzeju Ap.—*Zawichost*, jarm. 6, w pon. po 3 Kr., po Niedz. Białéj. po Bożem Ciele, po N. P. M. Aniels., po Podwyż. ś. Krzyża, po 1-éj Niedz. Adw.

Pow. Opoczyński. *Opoczno*, jarm. 6, we czw.: po 3 Kr., po Przew. Niedz. po ś. Marji Magdal. po ś. Bartłomieju, po ś. Mateuszu, po Wszyst. śś.—*Przysucha*, jarm. 6, we czw.: po ś. Agnieszce, po Niedz. Kwietn., po ś. Piotrze i Pawle, przed ś. Wawrzyńcem, po ś. Franciszku Serafickim, przed ś Barbarą.

Pow. Koński. *Końsk*, jarm. 6, we wtor.: po Nawróc. ś. Pawła, po ś. Macieju, po ś. Józefie, po ś. Jakóbie, po ś. Urszuli, przed ś. Mikołajem.—*Przedbórz*, jarm. 6, w pon. po ś. Dorocie, we wt.: po ś. Józefie, po ś. Antonim, w pon. po Wniebowz. N. P. M., po ś. Jadwidze, po ś. Łucji.—*Radoszyce*, jarm. 6, we środy: po 3 Kr., po ś. Wojciechu, po Bożem Ciele, po ś. Annie, po ś. Mateuszu, po ś. Marcinie.—*Szydłowiec*, jarm. 6, w pon. po 3 Kr., po Niedz. Środop., po Niedzieli Kwietniowéj, przed ś. Wawrzyńcem po ś. Franciszku, po ś. Marcinie.

Gubernia Kielecka.

Pow. Kielecki. *Chęciny*, jarm. 6, we wt. po ś. Macieju, po ś. Wojciechu, po ś. Piotrze i Pawle, po Narodz. N. P. M., po Wszyst. śś., po Niepok. Poczęciu N. P. M.—*Kielce*,

jarm. 6, we wt.: po ś. Agnieszce, po Niedz. Kwiet., po ś. Trójcy, przed ś. Rozalią, po Wszyst. śś., po 3-éj Niedz. Ad.

Pow. Andrejewski. *Andrejew*, jarm. 6, we czw.: po 3 Kr., po ś. Kazimierzu, we środę po ś. Wojciechu, w piątek po Bożem Ciele, trw. dni 8, na ś. Franc. Ser., trw. dni 8, we czw. po ś. Katarzynie.—*Małogoszcz*, jarm. 6, we czw. po ś. Agnieszce, po Niedz. Środop., w środę po ś. Stanisł. po ś. Janie Chrz., we czw. przed ś. Wawrzyńcem, przed ś. Szymonem i Judą.

Pow. Włoszczowski. *Włoszczowa*, jarm. 6, we wt.: po 3 Kr., po Niedz. Kw., po ś. Trójcy, przed ś. Idzim, po ś. Franciszku Ser., po Wszystkich śś.

Pow. Olkuszski. *Olkusz*, jarm. 6, w pon. po ś. Agniesz. po Niedz. Środop., po Wniebowst. Pań., po ś. Annie, po ś. Michale, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Pilica*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Kr., po ś. Kazimierzu, po ś. Stanisł. po Nawiedz. N. P. M., przed ś. Idzim, po Wszyst. śś.

Pow. Miechowski. *Miechów*, jarm. 6, w poniedz. po Oczyszcz. N. P. M., we wt. po Niedz. Kwiet., w pon. przed ś. Janem Chrz., po Narodz. N. P. M., po ś. Marcinie, po ś. Łucji.

Pow. Pińczowski. *Opatowiec*, jarm. 6, we wt.: po 3 Kr., po Przewod. Niedz. przed Znalez. ś. Krzyża, po ś. Jakóbie, po Podwyż. ś. Krzyża, przed ś. Szym. Judą.—*Pińczów*, jarm. 6, we wt., po ś. Dorocie, po ś. Grzegorzu, po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Bartłomieju, po ś. Urszuli, po ś. Łucji.—*Wiślica*, jarmark. 6, we wt.: po ś. Agnieszce, po Ziel. Św., po ś. Małgorzacie, po Narodz. N. P. M., po ś. Jadwidze, po ś. Marcinie.

Pow. Stopnicki. *Busk*, jarm. 5, w środy: po 3 Kr., po Niedz. Środop., jarm. ciągły 4-ro miesięczny, przez czas kąpieli letnich, od d. 20 maja (1 czerwca), do d. 19 września (1 paźdz.) trw., z wyłączeniem Niedziel i Świąt uroczyst., po Wszyst. ŚŚ., po Niepok. Pocz. N. P. M. *Stopnica*, jarm. 6, we środy po 3 Kr., po Niedz. Przew., po ś. Antonim, po ś. Marji Magdalenie, po ś. Francisz.,

przed ś. Mikołajem.—*Szydłów*, jarm. 6, we wt.: po 3 Kr., po Niedz. Środop., po ś. Stanisł., przed ś. Władysław., przed ś. Idzim, po dniu Zadusznym.

Gubernia Lubelska.

Pow. Lubelski. *Lublin*, jarm. 6, w pon. po Niedz. Kwiet., we wt. po Ziel. Świąt. 3 dni trw., w pon. po ś. Bernardzie, dni 3 trw., po ś. Michale, po Wszyst. SS., przed Bożem Narodzeniem.

Pow. Lubartowski. *Lubartów*, jarm, we wt.: po 3 Kr. po Niedz. kw., po ś. Stanisł., po ś. Annie. po ś. Bartłomieju, po ś. Dyonizym.—*Łęczna*, jarm. 6, w pon: po 3 Kr., we wtor. po ś. Józefie, w piątek po Bożem Ciele ośm dni trw., w pon. po ś. Magdalenie, na ś. Idzi 10 dni trw., w pon. przed ś. Mikołajem.—*Miechów*, jarm. 6, we środy: po ś. Macieju, po ś. Wojciechu, po ś. Michale, po ś. Marcinie, po Niepok. Poczęciu N. P. M.

Pow. Nowo-Aleksandryjski. *Józefów nad Wisłą*, jar. 6, we wtorki: po ś. Józefie, po ś. Feliksie, przed ś. Janem Chrz., po ś. Michale, po Wszyst. SS., przed ś. Mikołajem.—*Końskowola*, jarm. 6, we wtorki: po Niedz. Wstępn., przed Znal. ś. Krzyża, po Bożem Ciele, po ś. Annie, po Podwyż. ś. Krzyża, po ś. Łukaszu.—*Opole*, jarm. 6, w pon. po 3 Kr., po ś. Macieju, we wtorek po Niedz. Kwiet., po ś. Piotrze i Pawle, po Podwyż. ś. Krzyża, po ś. Katarzynie.

Pow. Janowski. *Janów*, jar. 6, we wtorki po Oczyszczeniu N. P. M., po ś. Stanisł., przed ś. Janem, po Podwyż. ś. Krzyża, po Wszyst. SS., po Niepok. Pocz. N. P. M.,—*Urzędów*, jar. 6, we wtorki: po 1-éj Niedz. Postu, po Niedz. przewod. po Bożem Ciele, przed ś. Wawrzyńcem, po ś. Łukaszu, po Niepok. P. N. P. Marji.

Pow. Biłgorajski. *Biłgoraj*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Kr., po ś. Macieju, po Zwiast. N. P. M., po ś. Marji Magdalenie, po Wniebowzięciu N. P. M., po ś. Franciszku Serafickim.

Pow. Zamostski. *Szczebrzeszyn*, jar. 6, we wtorki: po Niedz. Środop., przed ś. Filepim i Jakóbem, przed ś. Janem Chrz., po Wniebowz. N. P. M., po ś. Michale, przed ś. Mikołajem,—*Zamostje*, jarm. 6, w pon. po Nawr. ś. Pawła, po ś. Kazimierzu., po Wniebows. Pańsk., po ś. Piotrze i Pawle, po Narod. N. P. M., po ś. Marcinie.

Pow. Krasnostawski. *Krasnostaw*, jar. 6, we wtorki: po Oczysz. N. P. M., po n. K., po Zwiast. N. P. M., po n. K., po ś. Piot. i Pawle, po n. K., po ś. Annie, po n. K., po ś. Michale, po n. K., po Niepokalanem Pocz. N. P. Marji, po n. K.

Pow. Chołmski. *Chołm*, jarm. 6, we wtorki: po Zwiast. N. P. M., po s. K., po ś. Mikołaju, po s. K., przed ś. Janem, po n. K., po Narod. N. P. M., po s. K., po Opiece Matki Boskiéj, po s. K., po ś. Andrzeju. Apostole, po n. K.

Pow. Hrubieszowski. *Hrubieszów*, jarm. 6, we wtor.: po Nawr. ś. Pawła, po ś. Józefie, po ś. Stanisławie, po ścięciu ś. Jana, po ś. Mateuszu, przed ś. Szymon. Judą.

Pow. Tomaszowski. *Tyszowce*, jarm. 5, we środy: po 3 Kr., po ś. Stanisł., po ś. Dominiku, po Podwyż. ś. Krzyża, po ś. Leonar.—*Tomaszów*, jarm. 6, we środy: po 3 Królach, po ś. Bartłomieju, po ś. Tekli, po ś. Łukaszu, po ś. Marcinie.

Gubernia Siedlecka.

Pow. Siedlecki. *Siedlce*, jarm. 6, we wt. po 3 Król. po Oczyszczeniu N. P. M. po Niedz. Środ., po ś. Annie po ś. Mateuszu, po ś. Marcinie.

Pow. Węgrowski. *Węgrów*, jarm. 6, we wt.: po ś. Agnieszce, po Niedz. Środ., przed ś. Filipem i Jakóbem po ś. Piotrze i Pawle, przed ś. Idzim, po ś. Katarzyn.

Pow. Sokołowski. *Sokołów*, jarm. 6, we czw.: po 3 Kr., w Wiel. Czw., po Bożem Ciele, po ś. Mich., po ś. Edw.

Pow. Konstantynowski. *Janów Ordynacki*, jarm. 6, we wtor.: po O. N. P. M., po ś. Stanisł., przed ś. Jan.,

po Podwyż. ś. Krzyża, po Wszystkich ŚŚ., po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Konstantynów*, jarm. 4, w poniedziałki: po 3 Kr., po Nowym Roku, w 1-szy poniedziałek w marcu, w październiku, w listopadzie.

Pow. Bielski. *Biela*, jarm. 2, we wtorki: po Zielonych świątkach, po s. K., po ś. Annie, po n. K.—*Terespol*, jarm. 2, we wtorek po Ziel. świąt., w piątek po ś. Piotrze i Paw.

Pow. Włodawski. *Parczew*, jar. 4, we wtorki: po ś. Wojciechu, przed ś. Janem Chrz., po ś. Cezarji, po ś. Marcinie.—*Włodawa*, jar. 4 we wtorki: po ś. K., po Zielonych świąt., po ś. Janie Chrzcic., po Wniebowz. N. P. M., na Opiekę Matki Boskiéj, 7 dni trwający.

Pow. Radyński. *Międzyrzec*, jarm. 6 we czwartek po ś. Walentym, we środę po ś. Wikt., we czw. po ś. Jakóbie Ap., przed ś. Mikołajem, p. s. K.—*Radiń*, jarm. 6, w poniedziałki: po 3 Król., p. s. K., po niedz. Środopost. p. s. K., po Niedz. Kwietn., po s. K., po ś. Trójcy, po s. K., przed ś. Rozalią, po Wszystkich śś.

Pow. Łukowski. *Łuków*, jarmark. 5, po Niedzieli 1-éj wielkiego postu, po Niedz. Kwiet., we wtorek 4-ty po Wielkiéj Nocy, w poniedz. 2-gi po Zielon. Świąt. w poniedziałek 1-szy po N. P. M.

Pow. Garwoliński. *Garwolin*, jarm. 6 we środy: po ś. Macieju, po Przew. Niedz., po ś. Małgorzacie, po ś. Bartłomieju, po ś. Katarzynie, przed ś. Tomaszem Ap.—*Maciejowice*, jarm. 6 we wtorki: po Oczyszczeniu N. P. M., po ś. Stanisławie, przed ś. Grzeg., po Wniebow. N. P. M., po ś. Michale, po ś. Katarzynie.—*Żelechów*, jarm. 6, we czwartek po ś. Macieju, we środy: po ś. Stanisławie, po ś. Marji Magdal., po Wniebowz. N. P. M., po ś. Marcinie.

Gubernia Płocka.

Pow Płocki. *Drobin*, jarm. 6, we środę, po Zwiastow. N. P. M., we wtorek po ś. Stanisł., we środy: po ś. Ant. Pad., po ś. Marji Magdal.; we wtorki: przed ś. Szymon. Judą, po ś. Katarzynie.—*Płock*, jar. 2, we wtor. przed ś.

Janem Chrz., po ś. Michale.—*Wyszogród*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Józefie, po Wniebow. Pańsk., po Bożem Ciele, po ś. Jakóbie, po ś. Michale, po ś. Łucji.

Pow. **Lipnowski**. *Lipno*, jarm. 6, w pon. po 3 Król., po Niedz. Kw., po Wniebow. Pańsk., po N. P. M. Skaplerzn., po ś. Mich., po ś. Szym. Judzie.—*Skempe*, jarm. 6 we czwart. po ś. Macieju, we środę po ś. Stanisł., we czwart. po ś. Małgorzacie, po Narodz. N. P. M., po ś. Franciszku, po ś. Marcinie.

Pow. **Rypiński**. *Rypin*, jarm. 6 we wtor. po ś. Macieju, po ś. Wojciechu, po ś. Piotrze i Paw., po ś. Ignac. L., po ś. Michale, po Wszystkich ŚŚ.

Pow. **Sierpecki**. *Raciąż*, jar. 6, we wtor. po ś. Agn., po Niedz. Kwiet., po Ziel. Św., po Wniebow. N. P. M., po ś. Mich., po ś. Andrzeju.—*Sierpiec*, jarm. 6 we środy, po Oczyszcz. N. P. M. po ś. Grzeg., po Marku, po ś. Wicie, po Wszystkich ŚŚ., po ś. Łucji.

Pow. **Mławski**. *Mława*, jarm. 6 we wtor. po ś. Macieju, przed ś. Filipem i Jakób., po ś. Trójcy, po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Mich., przed ś. Mikoł.—*Szreńsk*, jarm. 6, we czw. po 3 Król., po Niedz. Kwiet., we środy: przed ś. Janem Chrzcicielem, po ś. Jakóbie, po ś. Idzim, po ś. Jadwidze.

Pow. **Przasznyski**. *Chorzele*, jarmar. 6 w pon. przed Zapust., po Niedz. Kwiet., po Bożem Ciele, po Narodzen. N. P. M., po Wszystkich .śś, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Przasznysz*, jar. 6, we środy: po Oczyszcz. N. P. M. po po Nied. Kwiet., po Wniebow. Pańsk., po ś. Jakóbie, po Narodz. N. P. M., po ś. Katarzynie.

Pow. **Ciechanowski**. *Ciechanów*, jarm. 6. we środy: po ś. Weronice, po Niedz. środop., po ś. Stanisł., po ś. Marji Magdal., po Narodz. N. P. M., po ś. Marcinie.

Pow. **Płoński**. *Czerwińsk*, jarm. 6 we wtorki: po 3 Kr., po ś. Wojciechu, po ś. Małg., po Narodz. N. P. M., przed ś. Szymon. Judą, po ś. Marcinie.—*Płońsk*, jarmark. 6, we wtorki: po Niedz. Kwiet., po Ziel., Świątk., po ś. Piotrze

i Pawle, po ś. Bartłomieju, po Wszystkich ŚŚ., po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Zakroczym*, jar. 6, we wtorki: po ś. Paw. Pust., po ś. Katarz. Seneńskiéj, po ś. Marku i Marcelim, po ś. Kunegundzie, po Narodz. N. P. M., po ś. Marcinie.

Gubernia Łomżyńska.

Pow. **Łomżyński.** *Łomża*, jarmark. 6 w poniedział. po Oczyszcz. N. P. M., w poniedz. 2-gi Wielk. postu, we wt. po Niedz. Kwiet., w poniedz. po N. P. M. Szkapl., po ś. Michale, po ś. Stanisł. Kost.—*Nowogród*, jarm. 6, w pon. po 3 Król., po ś. Macieju, we wtorki: przed ś. Stanisław., przed ś. Janem Chrzc., po Narodz. N. P. M., przed ś. Szymon. Judą.—*Zambrów*, jar. 6, we wtorki po ś. Walent., po Niedz. Środopost. po Ziel. Świąt., przed ś. Idzim, po ś. Łukaszu, po ś. Łucji.

Pow. **Mazowiecki.** *Ciechanowiec*, jarmar. 6 w poniedziałki po Oczyszcz. N. P. M., na ś. Wojciech, po Bożem Ciele, przed ś. Wawrzyńcem, po ś. Mateuszu, po ś. Andrzeju.—*Tykocin*, jarm. 8 we wtorki po Ocz. N. P. M., po ś. Trójcy, po ś. Wincentym à Paulo, po ś. Franc. Serafic., po ś. Marc., przed ś. Tomaszem Ap.

Pow. **Ostrowski.** *Czyżew*, jarm. 6 we czw. po ś. Macieju, po ś. Stanisł., po ś. Mich., przed ś. Szym. Judą, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Ostrów*, jarm. 6, w poniedziałki po Wniebowst. Pańsk.; po ś. Małg., przed ś. Wawrz., po ś. Jadwidze, po ś. Feliksie Walezjuszu.

Pow. **Pułtuski.** *Nasielsk*, jarm. 6, we wtorki po Niedzieli Środopost., po ś. Wojciechu, po ś. Jakóbie, po ś. Michale, po Wszyst. ŚŚ., po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Pułtusk*, jarm. 6, we wtorki po 3 Król., po ś. Józefie, po Ziel. Świąt., po Narodz. N. P. M., po ś. Jadwidze, po ś. Elżbiecie.

Pow. **Makowski.** *Maków*, jarmar. 6 we środy po ś. Macieju, w wig. Boż. Ciała, po ś. Bartłom., po ś. Mich., po ś. Leonard., przed ś. Tom. Apost.—*Rożan*, jarm. 6, we wtorki po ś. Agnieszce, przed Zwiastow. N. P. M., po ś.

Stanisł., po ś. Janie Chrzcic., po Wniebowz. N. P. M., po Wszystkich Świętych.

Pow. Ostrołęcki. *Myszyniec*, jar. 6 we środy po 3 Kr., po Zwiast. N. P. M., po ś. Trójcy, po Wniebowz. N. P. M., po ś. Mich., po ś. Marcinie.—*Ostrołęka*, jar. 6, we środy po ś. Walentym, po ś. Józefie, po Nawiedz. N. P. M., po Podwyż. ś. Krzyża, po Wszyst. świętych, po Niepokal. Poczęciu N. P. M.

Pow. Kolneński. *Kolno*, jar. 6, we czwartki przed ś. Franc., po ś. Grzeg., we środę przed ś. Florjanem, we cz. przed ś. Kilianem, po ś. Tekli, po ś. Katarzynie.—*Stawiski*, jar. 5, we wtorek 2-gi po 3 Król., w wielki wtor., przed ś. Ant., po ś. Franc., Serafic., przed ś. Barbarą.

Pow. Szczuczyński. *Grajewo*, jarmak. 5, w pon. po ś. Agnieszce, we wt. po ś. Józefie, w pon. po Wniebowz. N. P. M., po Wszystk. ŚŚ.—*Rajgród*, jarm. 6, we wtorki po Oczysze. N. P. M., po ś. Kazim., po Przewod. Niedz., po ś. Stanisł., po Narodz. N. P. M., po ś. Franc. Serafick.—*Szczuczyn*, jar. 6, we wtorki po 3 Król., po ś. Macieju, po ś. Wojciechu, przed ś. Janem Chrzc., po ś. Michale, po ś. Marcinie.

Gubernia Suwałkska.

Pow. Suwałkski. *Suwałki*, jar. 6, we środy po ś. Romualdzie, po ś. Benedykcie, po ś. Stanisł., po ś. Rochu, po ś. Justynie, po ś. Andrzeju.

Pow. Augustowski. *Augustów*, jar. 6, we wtorki po 3 Król., po Niedz. Kwiet., po ś. Ant., po ś. Wincent., po ś. Bartłomieju, po ś. Marcinie.

Pow. Sejneński. *Łozdzieje*, jar. 5, we wtorki po 3 Kr., po Niedz. Środopost., po Bożem Ciele, po ś. Annie, po ś. Katarzynie.—*Sejny*, jarm. 6, we wtorki: po Oczyszcz. N. P. M., po ś. Kazimierzu, po ś. Stanisław., po Nawiedz. N. P. M., po Niedz. Różańcow., przed ś. Mikołajem.—*Sereje*, jar. 5 we wtorki po ś. Jerz., po ś. Ant., przed ś. Wawrz., przed ś. Szymonem Judą, po ś. Łucji.

Pow. **Kalwaryjski.** *Kalwarja*, jarm. 4, we wtorki po Wniebowst. Pańsk., przed ś. Janem Chrzc., po ś. Bartł., po ś. Marcinie.

Pow. **Wołkowyszski.** *Wierzbołów*, jar. 6, we wtorki po Oczyszcz., N. P. M., po Niedz. Kwiet., po Bożem Ciele, po Wniebowzięciu N. P. M., po Niedz. Różańcowéj, po Wszyst. ŚŚ.—*Wołkowyszki*, jarm. 5, we wtorki po ś. Józefie, przed Wniebowstąp. Pańsk., po Nawiedz. N. P. M., po Niedzieli Różańcowéj, po św. Marcinie.

Pow. **Władysławowski.** *Władysławów*, jarmar. 6, we wtorki po 3-ch Król., po Oczyszcz., N. P. M., po ś. Stanisławie, w poniedz. po ś. Piotrze i Pawle, po Podwyższ. ś. Krzyża, przed ś. Szymonem Judą.

Pow. **Marjampolski.** *Marjampol*, jarmarków 6, we środy po 3 Królach, po ś. Wojciechu, po ś. Piotrze i Pawle, po Wniebowz. N. P. M., po ś. Michale, po Wszystkich śś.—*Preny*, jarm. 6, w poniedz. po 3 Królach, po ś. Macieju, we wtorki: po ś. Antonim, po ś. Annie, po Narodzeniu N. P. M., po ś. Marcinie.